

Parlamentul Republicii Moldova

STENOGRAMA ședinței plenare a Parlamentului Republicii Moldova din ziua de 18 iunie 2019

SUMAR

1.	Aprobarea ordinii de zi.	4 – 11
2.	Reexaminarea Legii nr. 41 din 8 iunie 2019 pentru modificarea și completarea Legii nr. 134-XVI din 13 iunie 2008 cu privire la Serviciul de Protecție și Pază de Stat. (<i>Referitor la proiectul de Lege nr. 58 din 08.06.2019.</i>) Nr. 697 din 17.06.2019	11 – 16
3.	Dezbaterea și adoptarea în lectura a doua a proiectului de Lege pentru modificarea articolului 20 din Codul electoral nr. 1381/1997. Nr. 43 din 16.04.2019	16 – 19 128 – 131
4.	Dezbaterea și aprobarea în primă lectură a proiectului de Lege pentru modificarea unor acte legislative (<i>Legea privind Serviciul de Informații și Securitate al Republicii Moldova – art. 1, 13; Legea privind statutul ofițerului de informații și securitate – art. 17, 40, 44</i>). Nr. 71 din 17.06.2019	19 – 31
5.	Dezbaterea și adoptarea proiectului de Hotărâre cu privire la constituirea Comisiei de anchetă pentru elucidarea circumstanțelor de fapt și de drept privind tentativa puciului anticonstituțional a Partidului Democrat realizată prin intermediul Curții Constituționale și a Procuraturii Generale. Nr. 73 din 17.06.2019	31 – 69
6.	Dezbaterea și aprobarea în primă lectură a proiectului de Lege pentru modificarea unor acte legislative (<i>Legea cetățeniei nr. 1024/2000 – art. 17, 18, 24 ș.a.; Legea cu</i>	70 – 82

	<i>privire la investițiile în activitatea de întreprinzător nr. 81/2004 – art. 12; Legea privind regimul străinilor în Republica Moldova nr. 200/2010 – art. 45).</i> Nr. 42 din 16.04.2019	
7.	Dezbaterea și adoptarea proiectului de Hotărîre pentru modificarea Hotărîrii Parlamentului nr. 37/2019 privind înființarea comisiilor permanente ale Parlamentului și componența lor numerică. Nr. 75 din 17.06.2019	82 – 83
8.	Dezbaterea și adoptarea proiectului de Hotărîre pentru modificarea Hotărîrii Parlamentului nr. 38/2019 privind aprobarea componenței nominale a comisiilor permanente ale Parlamentului. Nr. 76 din 17.06.2019	83 – 99
9.	Dezbaterea și adoptarea proiectului de Hotărîre cu privire la constituirea Comisiei de anchetă pentru analiza modului de organizare și desfășurare a privatizărilor proprietății publice începînd cu anul 2013. Nr. 72 din 17.06.2019	99 – 114
10.	Dezbaterea și adoptarea proiectului de Hotărîre privind modificarea Hotărîrii Parlamentului nr. 43 din 8 iunie 2019 privind revocarea din funcția de director al Centrului Național Anticorupție. Nr. 81 din 18.06.2019	114 – 117 133 – 134
11.	Dezbaterea și adoptarea proiectului de Hotărîre privind stabilirea datei pentru alegerile locale generale (<i>20 octombrie 2019</i>). Nr. 69 din 17.06.2019	117 – 122
12.	Dezbaterea, aprobarea în primă lectură și adoptarea în lectura a doua a proiectului de Lege pentru modificarea Legii privind administrația publică locală nr. 436-XVI din 28 decembrie 2006 (<i>art. 90, 92</i>). Nr. 70 din 17.06.2019	122 – 126
13.	Dezbaterea și adoptarea proiectului de Hotărîre privind alegerea unui vicepreședinte al Parlamentului (<i>Monica BABUC</i>). Nr. 74 din 17.06.2019	127

14.	Dezbaterea și adoptarea proiectului de Hotărîre pentru completarea Hotărîrii Parlamentului privind componența numerică și nominală a Biroului permanent al Parlamentului. Nr. 79 din 18.06.2019	131 – 133
15.	Dezbaterea și adoptarea proiectului de Hotărîre pentru modificarea Hotărîrii Parlamentului nr. 47/2019 privind componența nominală a delegației Parlamentului Republicii Moldova de legislatura a X-a la Adunarea Parlamentară a Consiliului Europei. Nr. 77 din 17.06.2019	133

Ședința începe la ora 10. 04.

Lucrările sînt prezidate de doamna Zinaida Greceanîi, Președinte al Parlamentului, asistată de domnii Ion Ceban, Mihail Popșoi și Alexandru Slusari, vicepreședinți ai Parlamentului.

Doamna Zinaida Greceanîi:

Stimați colegi,

Bună dimineața.

Vă rog să vă ocupați locurile. Toți?

Rog Secretariatul să anunțe prezența.

Doamna Evelina Bubuioc – șef al Direcției generale documentare parlamentară a Secretariatului Parlamentului:

Doamnelor și domnilor deputați,

Bună dimineața.

Vă anunț că la începutul ședinței de astăzi, din 101 deputați, nu și-au înregistrat prezența: Groza Ion – concediu medical, Bologan Victor – cerere, Leucă Ion – concediu medical, Plahotniuc Vladimir, Botnari Constantin, Candu Andrian, Frațiunea Partidului „Șor”. Deci avem prezența a 88 de deputați.

Doamna Zinaida Greceanîi:

Mulțumesc.

Stimați colegi,

Ședința este deliberativă, rog să onorăm Drapelul de Stat. *(Se onorează Drapelul de Stat al Republicii Moldova.)*

Mulțumesc.

Stimați colegi,

În perioada premergătoare ... De la bun început vreau să vă anunț de astăzi se include timer-ul la toate întrebările care se abordează, absolut la toate, de aceea, vă rog, să fiți foarte atenți. Cum v-am promis, din ședința de astăzi.

Stimați colegi,

În perioada anterioară ședinței de astăzi, și-au sărbătorit zilele de naștere colegii noștri: domnul Vladimir Golovatiuc, îl felicităm (*aplauze*), și domnul Alexandru Jizdan, de asemenea, „La mulți ani!” (*Aplauze.*)

Stimați colegi,

Astăzi mai este o zi importantă, este Ziua istoricului. Pe istoricii noștri îi felicităm din tot sufletul, le dorim multă sănătate. Principalul ca istoria să ne învețe ceva și să nu încercăm să reinversăm acea istorie. Lecțiile bune să fie lecții bune, lecțiile mai rele să fie de învățatură pentru toată lumea.

Vă mulțumesc.

Felicitări pentru toți istoricii, fiindcă avem istorici și în Parlament. (*Aplauze.*)

Mulțumesc.

Stimați colegi,

Trebuie să trecem acum, propriu-zis, la ordinea de zi. Biroul permanent a aprobat ordinea de zi ... ieri s-a convocat și a aprobat o ordine de zi. În această ordine de zi sînt incluse 10 proiecte. Potrivit articolului 45 din Regulamentul Parlamentului, vin cu propunerea de a examina și acele inițiative care au venit ... în mod regulamentar venite de la fracțiunile parlamentare.

Da, domnule Filip, ați vrut ceva să spuneți?

Domnul Pavel Filip:

Doamnă Președinte,

Un anunț. Potrivit deciziei Frațiunii Partidului Democrat din 17 iunie, anunțăm că vicepreședinte al fracțiunii a fost ales domnul Dumitru Diacov, secretar al fracțiunii – domnul Sergiu Sîrbu și i-am delegat în Biroul permanent pe domnul Filip și domnul Sîrbu.

Doamna Zinaida Greceanîi:

Da. Mulțumesc.

Noi am luat act. Ieri am discutat propunerile respective și la ședința Biroului permanent a fost acceptat.

Stimați colegi,

Se propune, eu uzez de dreptul meu de Președinte al Parlamentului, în ordinea de zi proiectul sub nr. 77 ce ține de componența nominală a delegației Parlamentului Republicii Moldova la Adunarea Parlamentară a Consiliului Europei. Dumneavoastră cunoașteți că nu erau incluși în această componență colegii noștri din opoziție. Se acceptă?

Cine este pentru propunerea în cauză, rog să votați.

Majoritatea.

Mulțumesc.

Colegii din Secretariat ne-au propus să includem în ordinea de zi proiectul de Hotărâre sub nr. 74 privind alegerea unui vicepreședinte al Parlamentului, știți că avem un loc pînă cînd vacant. Dar eu vreau să vă anunț, noi putem să includem proiectul respectiv în ordinea de zi, dar aș vrea să respect și eu, ca Președinte al Parlamentului, procedura, de aceea aș vrea să vin la fracțiune, să consult cu fracțiunea care propune vicepreședintele, ca apoi să-l includem în ordinea de zi. Se acceptă așa modalitate? Colegii din Partidul Democrat se acceptă?

Este înaintată propunerea, dar eu sînt nevoită, conform procedurii, să vin să consult cu dumneavoastră oficial această procedură. Ca dumneavoastră să-mi spuneți și mie încă o dată, ca Președinte al Parlamentului, că este decizia corespunzătoare respectată de către toți cei din fracțiunea parlamentară.

Stimați colegi,

Mai sînt un șir de inițiative legislative care au fost înaintate reglementar, îmi pare că toate vin de la Fracțiunea Partidului Democrat, de aceea am să dau citire acestor inițiative.

Inițiativa înregistrată la proiectul ... proiectul de Lege sub nr. 5 din 29 ianuarie 2019 privind prestațiile sociale pentru copii.

Cine vine din partea fracțiunii să argumenteze?

Vă rog să dați argumentările respective.

Da, vă rog, să conectați microfoanele.

Cine? Doamna Bacalu.

Vă rog să conectați microfonul doamnei Bacalu.

Doamna Elena Bacalu:

Mulțumesc mult, doamnă Președinte.

Stimați colegi,

Bună ziua.

Vreau să vă spun că noi propunem să fie inclus pe ordinea de zi proiectul nr. 5 din 29.01.2019 cu privire la modificarea Legii nr. 315/2016 privind prestațiile sociale pentru copii (*articolele 4 și 5*).

Acest proiect de lege a fost înregistrat în Parlament în 29 ianuarie, a fost votat la data de 7 februarie 2019 în primă lectură și propunem să fie inclus în ordinea de zi pentru a fi votat în a doua lectură.

Doamna Zinaida Greceanîi:

Da. Mulțumesc.

Comisia are raportul pentru lectura a doua?

Vă rog frumos.

Comisia. Comisia protecție socială.

Este vicepreședinte, secretar, cine sînt din Comisia protecție socială? Fiindcă președinte încă nu avem aprobat, noi astăzi urmează să aprobăm.

Da, poftim.

Domnul Lilian Carp:

Comisia educație, cultură... Noi astăzi am avut prima ședință care a fost una organizatorică, deci în a doua lectură nu a fost discutat, mâine vom avea comisia propriu-zisă la ora 8.30 și vom discuta și acest subiect.

Mersi mult.

Doamna Zinaida Greceanîi:

Mersi mult, domnule Carp.

Stimați colegi,

În așa mod eu propun și vă rog să acceptați, se convoacă comisia, discută raportul pentru lectura a doua, cu atît mai mult noi trebuie să avem și avizul Guvernului pentru lectura a doua, deci sigur că problema este foarte importantă, noi o s-o discutăm, dar acum nu pot s-o pun la vot pentru includerea în ordinea de zi. De acord? Să se convoace regulamentar comisia și să propună includerea în ordinea de zi, cu avizul comisiei, cu avizul Guvernului.

Mulțumesc pentru înțelegere.

A doua propunere, de fapt, noi o să repetăm de fiecare dată aceeași procedură, este inițiativa nr. 79 din 18 iunie 2019 privind completarea Hotărîrii Biroului ... privind componența numerică și nominală a Biroului permanent.

Am spus că noi deja am votat lucrul acesta, includem în ordinea de zi și o propunem. Mai este necesar să mai votăm încă o dată? Cred că nu este necesar.

Domnule Creangă,

Este necesar să punem la vot? Dumneavoastră ați fost ieri la ședința Biroului permanent, dacă este necesar, vă rog, să-mi spuneți.

Domnule Creangă,

Vă rog.

Domnul Ion Creangă – șef al Direcției generale juridice a Secretariatului Parlamentului:

Da, doamnă Președinte, este necesar să puneți la vot.

Doamna Zinaida Greceanîi:

Stimați colegi,

Cine este pentru propunerea pentru a fi inclusă în ordinea de zi inițiativa legislativă sub nr. 79 din 18 iunie 2019 privind completarea Hotărîrii Parlamentului ce ține de componența numerică și nominală a Biroului permanent al Parlamentului? Cine este pentru această propunere, rog să votați.

Majoritatea.

Stimați colegi,

Mergem mai departe. Este, de asemenea, din partea Partidului Democrat, inițiativa sub nr. 80 din 18 iunie 2019 cu privire la constituirea Comisiei de anchetă pentru elucidarea tuturor circumstanțelor, posibile atentate la securitatea națională și subminarea suveranității naționale prin intermediul finanțării străine a unor partide politice.

Cine argumentează? Vă rog.

Domnule Cebotari,

Vă rog.

Domnul Vladimir Cebotari:

Doamnă Președinte,

Dragi colegi,

Bună ziua.

Noi cu toții am fost martori ai anumitor probe care au ieșit în spațiul public în privința recunoașterii de către unele persoane care dețin funcție de demnitate publică a sumelor enorme de bani primite lunar din străinătate pentru asigurarea activităților, inclusiv electorală de campanie și de întreținere a unor partide politice.

Aceste activități, aceste declarații sînt mai mult decît grave, ele încalcă atît prevederile Codului electoral, cît încalcă și prevederile... cît și se încadrează perfect în prevederi sau elemente constitutive ale infracțiunilor prevăzute de Codul penal.

Considerăm că acest comportament și acele acțiuni nu pot fi lăsate și neglijate de către noi toți aici.

De aceea este un moment important și al adevărului să constituim o comisie care va ancheta multiaspectual, obiectiv și va informa cetățenii despre cele întâmplate și va veni cu anumite propuneri de a lua anumite atitudini și acțiuni în aceste privințe politice și nu doar.

Vă mulțumesc.

Doamna Zinaida Greceanîi:

Noi vă mulțumim.

Stimate domnule deputat Cebotari,

Este foarte important ceea ce ați spus dumneavoastră, numai că noi în Parlament nu trebuie să muncim pe baza speculațiilor din mijloacele de informare în masă.

Stimați colegi,

Vrea cineva să se expună la subiectul respectiv? Nu.

Atunci eu supun votului. Cine este pentru crearea acestei comisii, rog să votați.

Numărătorii,

Vă rog.

N u m ă r ă t o r i i:

Sectorul nr. 1 – 0.

Doamna Zinaida Greceanîi:

Sectorul nr. 2,

Vă rog, ultimul rînd să vă prezentați. Pînă cînd, dumneavoastră o să ne prezentați, pe urmă o să luăm decizia și o să aprobăm numărătorul.

Vă rog să vă prezentați.

Domnul Nicolae Ciubuc:

Nicolae Ciubuc, Frațiunea PDM.

Doamna Zinaida Greceanîi:

Da. Vă rog să dați anunțul pentru sectorul nr. 2.

N u m ă r ă t o r i i:

– 27.

Doamna Zinaida Greceanîi:

De unde 27? Vă rog să numărați încă o dată. (*Discuții.*)

Domnule Ciubuc,
Eu, cel puțin, am numărat 25.

N u m ă r ă t o r i i:

– 26.

Doamna Zinaida Greceanî:

– 26.

Sectorul nr. 3?

Cine numără în sectorul nr. 3?

Vă rog să dați prezența. Nu prezența, dar cîți au votat.

N u m ă r ă t o r i i:

Sectorul nr. 3 – 0.

Doamna Zinaida Greceanî:

Zero.

26 de voturi. N-a acumulat numărul necesar de voturi.

Și mai este o solicitare din partea Partidului Democrat: în conformitate cu prevederile articolului 46 din Regulamentul Parlamentului, subsemnații deputați, solicităm excluderea tuturor proiectelor din ordinea de zi a ședinței plenare a Parlamentului din 18 iunie.

Vă mulțumim foarte mult.

Nu este reglementar și nu pot s-o supun votului.

Mulțumesc.

Stimați colegi,

În așa mod, noi am examinat toate propunerile la ordinea de zi care au parvenit. Și în această modalitate, supun votului, cu completările care au parvenit. Noi am acceptat să fie completat cu inițiativa nr. 79 din 18 iunie 2019 și după consultarea cu ... Frațiunea Partidului Democrat să completăm cu proiectul nr. 74 și ordinea de zi care a fost aprobată.

Rog, cine este pentru aprobarea ordinii de zi, cu completările respective, rog să votați.

Majoritatea celor prezenți.

Domnule Creangă,

Vă rog să-mi spuneți dacă nu s-a respectat procedura.

Domnul Ion Creangă:

Da, doamnă Președinte,

S-a votat de Parlament. Procedura e respectată.

Doamna Zinaida Greceanîi:

Mulțumesc mult.

Stimați colegi,

Purcedem la examinarea ordinii de zi.

Deputații care au luări de cuvânt la proiectele dezbătute, vă rog să vă înscrieți la Secretariat.

Deputații care au luări de cuvânt, vor să facă ceva anunțuri – la finele ședinței.

Mulțumesc mult pentru înțelegere.

De procedură.

Ce-i de procedură?

Da, domnule Diacov,

Poftim.

Domnul Dumitru Diacov:

Doamnă Președinte,

Noi am depus un demers, absolut regulamentar, de a retrage câteva proiecte din ordinea de zi. Dumneavoastră n-ați oferit cuvântul măcar să argumentăm.

Este vorba... o precizare, nu de toate proiectele, dar de 5 proiecte și acestea-s proiectele de legi care au fost introduse și pe motiv că fracțiunea n-a reușit să le examineze, ele au fost ieri introduse în ordinea de zi, nici o comisie nu le-a examinat, nu există avize, și din aceste considerente de retras și de inclus la următoarea ședință. Nu e o mare problemă.

Doamna Zinaida Greceanîi:

Domnule Diacov,

Și fracțiunea dumneavoastră a avut toată posibilitatea, în decurs de o săptămână, să examineze acele proiecte. Proiectele, în mod regulamentar, au toate avizele, eu toate le-am văzut. Dar citez demersul dumneavoastră: solicităm excluderea tuturor proiectelor din ordinea de zi.

Mulțumesc mult pentru înțelegere.

Mulțumesc.

Stimați colegi,

Mai este de procedură.

Domnule Munteanu,

Văd că ați apăsat.

Vă rog.

Domnule Munteanu,

Ați apăsător? Nu.

Domnule Cebotari,

Da, vă rog.

Domnul Vladimir Cebotari:

Doamnă Președinte,

Cu tot respectul, proiectele de legi la care dumneavoastră faceți referire că au fost introduse în ordinea de zi, știm cu toții foarte bine că nu au fost nici publicate pe pagina Parlamentului, nu au fost circulate către... cel puțin către Frațiunea Partidului Democrat. Știți foarte bine că pînă ieri seara multe din aceste proiecte nici nu aveau atribuit măcar număr de înregistrare în registrul Parlamentului.

Știm foarte bine că comisiile nu au fost convocate pînă ieri seara de a se expune în privința acestor legi. Sînt foarte multe legi importante care necesită de a avea avizele, inclusiv ale Guvernului și ale altor autorități.

Din acest punct de vedere, este absolut incorect și cel puțin contravine așa-declaratului de către așa-zisa coaliție proeuropeană a principiului transparenței și a principiului... și a tuturor normelor prevăzute în Legea cu privire la actele normative.

Din acest punct de vedere, acele proiecte de legi, repetăm, solicităm să fie excluse din ordinea de zi.

Eu vă mulțumesc pentru înțelegere și pe dumneavoastră.

Doamna Zinaida Greceanî:

Stimați colegi,

Ordinea de zi este votată.

Domnule Cebotari,

Noi am luat act de mențiunile dumneavoastră.

Vă mulțumim mult pentru buna înțelegere și buna conlucrare.

Mulțumim.

Stimați colegi,

Primul proiect de pe ordinea de zi este inițiativa sub nr. 697, la reexaminare, remis de către Președintele Republicii Moldova.

Prezintă Maxim Lebedinschi, reprezentant al Președintelui Republicii Moldova.

Domnule Lebedinschi,

Poftim, la tribuna centrală.

Domnul Maxim Lebedinschi – *consilier în domeniul juridic și relațiilor instituționale, reprezentant al Președintelui Republicii Moldova în relațiile cu Parlamentul și Guvernul:*

Vă mulțumesc mult.

Stimată doamnă Președinte,

Stimați deputați,

Prin scrisoarea de remitere domnul Președinte a avut o singură obiecție prin care a solicitat schimbarea momentului intrării în vigoare a legii. În varianta inițială ar reieși că legea urmează să intre în vigoare peste o lună, ceea ce este la moment o chestiune de oportunitate.

SPPS-ul de o perioadă îndelungată nu are o conducere numită în modul corespunzător, de aceea considerăm că momentul intrării în vigoare a legii, prin derogarea de la Legea nr. 100, urmează să fie la data publicării acestei legi.

Rugăm susținerea acestei obiecții și votarea, cu acceptarea obiecțiilor Președintelui.

Vă mulțumesc.

Doamna Zinaida Greceanîi:

Stimați colegi...

Mulțumesc, domnule Lebedinschi.

Stați, vă rog.

Domnule Lebedinschi,

Vă rog să reveniți.

Stimați colegi,

Dacă sînt careva întrebări. Sînt?

Nu sînt întrebări la... (*Voce nedeslușită din sală.*)

La etapa aceasta la raportor nu se adresează.

Noi, pur și simplu, trebuie...

Domnule Sîrbu,

Dumneavoastră, ca nimeni altul, cunoașteți foarte bine procedura. De aceea vă rog să fiți constructiv...

Stimați colegi,

Nici un fel de precizare.

Stimați colegi,

Precizarea o face Direcția generală juridică.

Toată precizarea de procedură o face Direcția generală juridică.
(Aplauze.)

Stimați colegi,

Eu supun votului...

Domnule Lebedinski,

Mulțumesc. (Voce nedeslușită din sală.)

Poftim?

Raportul comisiei. Da, poftim.

În timpul dezbaterilor nu se admit proceduri.

Mulțumesc. (Voce nedeslușită din sală.)

Domnul Sergiu Litvinenco:

Sesizați Curtea Constituțională.

Stimată doamnă Președinte,

Stimați colegi,

Prezint raportul asupra demersului Președintelui Republicii Moldova privind remiterea pentru reexaminare a Legii nr. 41/2009 pentru modificarea Legii nr. 134/2008 cu privire la Serviciul de Protecție și Pază de Stat.

Comisia juridică, numiri și imunități a examinat demersul Președintelui Republicii Moldova, domnului Igor Dodon, privind remiterea spre reexaminare a Legii nr. 41/2019 pentru modificarea Legii nr. 134/2008 cu privire la Serviciul de Protecție și Pază de Stat și comunică următoarele.

La data de 8 iunie Parlamentul a adoptat Legea nr. 41/2019 pentru modificarea Legii nr. 134 cu privire la Serviciul de Protecție și Pază de Stat prin care s-a stabilit schimbarea modului de eliberare și numire a șefului Serviciului de Protecție și Pază de Stat.

Examinînd demersul de reexaminare, sintetizînd argumentele invocate, s-a constatat că Președintele propune completarea textului legii cu un nou articol care să stipuleze intrarea în vigoare a legii la data publicării.

În rezultatul examinării, Comisia juridică, numiri și imunități a acceptat propunerea Președintelui Republicii Moldova și, cu votul unanim al membrilor prezenți, a decis să propună Parlamentului spre reexaminare Legea nr. 41/2019, cu acceptarea propunerii Președintelui Republicii Moldova, respectiv completarea textului legii cu un nou articol, articolul II, avînd următorul conținut:

„Articolul II. – Prezenta lege intră în vigoare la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.”

Respectiv, articolul II din lege se renumerează în articolul III, adică articolul II devine articolul III.

Vă mulțumesc.

Doamna Zinaida Greceanîi:

Și noi vă mulțumim, domnule președinte al comisiei.

Stimați colegi,

Supun votului raportul Comisiei juridice pentru a fi reexaminată legea cu obiecțiile și mențiunile Președintelui Republicii Moldova.

Cine este pentru aceasta, rog să votați.

Numărătorii,

Vă rog să fiți atenți.

Numărătorii,

Vă rog.

N u m ă r ă t o r i i:

Sectorul nr. 1 – 27.

Doamna Zinaida Greceanîi:

Sectorul nr. 2.

N u m ă r ă t o r i i:

Sectorul nr. 2 – zero.

Doamna Zinaida Greceanîi:

Cum zero?

Sectorul nr. 2, uitați-vă, vă rog. Voturile din sectorul nr. 2.

N u m ă r ă t o r i i:

Sectorul nr. 2 – 5. (*Voci nedeslușite din sală.*)

Doamna Zinaida Greceanîi:

Prezidiumul se include în sectorul nr. 2.

Da. Mulțumesc.

Sectorul nr. 3, vă rog.

N u m ă r ă t o r i i:

Sectorul nr. 3 – 25.

Doamna Zinaida Greceanîi:

– 25.

Cu 61 de voturi, proiectul a fost reexaminat și aprobat definitiv.

Mulțumesc.

Proiectul...

Da, domnule Sîrbu, poftim, de procedură.

Domnul Serghei Sîrbu:

Vă mulțumesc, doamnă Președinte.

Aș vrea să mă refer la respectarea Regulamentului Parlamentului. În primul rînd, vreau să menționez că proiectul pe care l-ați votat recent a fost înregistrat la data de 10 iunie.

Noi nu am văzut la acest proiect nici un aviz, nici avizul Guvernului... Raportul a fost distribuit abia acum.

Doamna Zinaida Greceanîi:

Domnule Sîrbu...

Vă rog să deconectați telefonul domnului Sîrbu... microfonul domnului Sîrbu...

Voce din sală:

Și telefonul tot...

Doamna Zinaida Greceanîi:

... și telefonul tot. *(Gălăgie în sală.)*

Ca atare, în Regulamentul Parlamentului, dacă vorbim de telefon, în Regulamentul Parlamentului care a fost aprobat în precedenta legislatură este strict interzisă utilizarea telefoanelor mobile pe parcursul ședinței plenare. Vă rog să respectăm lucrul acesta.

Mulțumesc.

Domnule Creangă,

Vă rog să-mi dați explicații ca să nu mai avem întrebări... *(Voce nedeslușită din sală.)*

Noi am încheiat.

Domnul Ion Creangă:

Stimată doamnă Președinte,

Stimați deputați,

În cazul reexaminării, demersul Președintelui se duce la comisia sesizată în fond care pregătește un raport asupra obiecțiilor Președintelui și supune plenului votării acestui raport asupra menținerii votului sau respingerii propunerilor Președintelui.

În caz de necesitate, comisia solicită avizul Direcției generale juridice.
În caz că nu solicită, nu se dă avizul.

Mulțumesc.

Doamna Zinaida Greceanîi:

Mulțumesc mult.

Procedura a fost respectată.

Stimați colegi,

Al doilea proiect din ordinea de zi, proiectul de Lege pentru modificarea articolului 20 din Codul electoral, proiectul... inițiativa legislativă sub nr. 43.

Raportor – domnul Litvinenco.

Poftim.

Domnul Sergiu Litvinenco:

Doamnă Președinte,

Stimați colegi,

Prezint raportul la proiectul de Lege pentru modificarea articolului 20 din Codul electoral, proiectul nr. 43 din 16 aprilie 2019, lectura a doua.

Comisia a examinat proiectul respectiv pentru lectura a doua... proiectul de Lege pentru modificarea articolului 20 din Codul electoral, este o inițiativă legislativă a unui grup de deputați și, urmare a examinării, menționează următoarele.

Proiectul a fost elaborat în vederea concretizării procedurii de demitere a membrilor Comisiei Electorale Centrale numiți de către Parlament.

În cadrul examinării pentru lectura a doua, comisia a examinat amendamentul asupra proiectului de lege prezentat de către deputatul Sergiu Litvinenco, prin care propune completarea proiectului cu un nou articol, avînd următorul cuprins:

„Prin derogare de la prevederile articolului 56 din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative, prezenta lege intră în vigoare la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.”

Comisia a acceptat amendamentul și a propus completarea proiectului cu un nou articol care va avea următorul conținut.

„Articolul II. – Prezenta lege intră în vigoare la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.”

În rezultatul dezbaterilor, membrii comisiei au decis, cu votul unanim al celor prezenți, să propună Parlamentului proiectul de Lege nr. 43 din 16 aprilie 2019 pentru examinare și adoptare în lectura a doua.

Doamna Zinaida Greceanîi:

Mulțumesc, domnule președinte al comisiei.

Stimați colegi,

Vreau să vă anunț că pentru lectura a doua nu sînt luări de cuvînt.

Doar acei care au avut careva amendamente, pentru argumentare.

Domnule Lebedinschi,

Ați avut amendamente?

Da. Poftim, domnule Lebedinschi.

Domnul Adrian Lebedinschi:

Mulțumesc, doamnă Președinte.

Domnule raportor,

Eu am înaintat un amendament, potrivit căruia s-a solicitat ca... constatarea încălcărilor să revină persoanei care a desemnat persoana, iar demiterea să fie de competența organului care i-a numit în funcție.

Spuneți, vă rog, acest amendament... n-am auzit care a fost situația cu dînsul.

Domnul Sergiu Litvinenco:

Stimate domnule deputat,

Noi l-am căutat, dar n-am găsit un document scris care să ajungă la comisie.

Domnul Adrian Lebedinschi:

Era la dumneavoastră la comisie.

Domnul Sergiu Litvinenco:

Nu era. Colegii l-au căutat azi-dimineață, chiar am discutat cu ei și nu a ajuns la comisie.

Doamna Zinaida Greceanîi:

Stimați colegi,

Se referă la toți. Ați înregistrat amendamentul, adeveriți-vă că este înregistrat în comisie. Este interesul să promovați amendamentul, v-ați sculat de pe scaun, v-ați dus la ședința comisiei respective și l-ați promovat. Se referă absolut la toată lumea.

În alt fel, noi nu putem să admitem aceste încălcări.

Domnule Lebedinschi,

Poftim, dacă mai aveți ceva de adăugat.

Da. Poftim, domnule Lebedinschi.

Domnul Adrian Lebedinski:

Doamnă Președinte,

Ca de obicei... în cazul existenței amendamentului, erau solicitați la comisie autorii.

Eu n-am fost solicitat, de aceea n-am putut să fiu. Nu știam când are loc comisia, are loc, nu are.

Doamna Zinaida Greceanî:

Stimați colegi,

În cazul acesta, pregătiți un nou amendament la lege și revenim cu propunerea respectivă.

Domnule Litvinenco,

Dacă aveți ceva de menționat.

Domnul Sergiu Litvinenco:

Bine. Dar este de principiu amendamentul respectiv? El schimbă esența? Poftim?

Doamna Zinaida Greceanî:

Stimați colegi,

Domnule Litvinenco,

Dacă sînt careva absolut necesități, bine, dacă nu, veniți cu un amendament suplimentar sau vă convocați Comisia juridică încă o dată și luați în considerare că amendamentul a venit în comisie și voi n-ați ținut cont de dînsul.

Stimați colegi...

Domnule Lebedinski,

Puteți să veniți cu un amendament suplimentar? Suplimentar cu o inițiativă legislativă din nou.

Domnule Creangă,

Vă rog, să ne ajutați.

Domnul Ion Creangă:

Doamnă Președinte,

În cazul cînd a apărut această situație cred că nu trebuie de pus la vot, trebuie să se clarifice și, după 20 de minute – o jumătate de oră, revenim.

Doamna Zinaida Greceanî:

Domnule Litvinenco,

Vă rog, să solicitați cît vă trebuie pauză, să convocați Comisia juridică în pauză, să ...

De procedură. Dacă încălcăm procedura, este Direcția generală juridică care ne ajută. Toate celelalte proceduri ... de procedură la sfârșitul ședinței.

Mulțumesc.

Domnule Litvinenco,

Vă rog să luați...

Vă rog să luați loc, domnule Litvinenco. Să convocați Comisia juridică.

Mulțumesc.

Stimați colegi...

Stimați colegi...

Stimați colegi...

Fiecare o să stea acolo unde îi este locul.

Stimați colegi,

Următoarea inițiativă legislativă, proiectul sub nr. 71.

Din partea autorilor – domnul Bolea.

Trebuie să stați, să participați la examinare.

Mulțumesc.

Domnule Cebotari,

Mulțumesc mult.

V-am auzit, v-am auzit.

Domnul Vasile Bolea:

Da. Mulțumesc, stimată doamnă Președinte,

Pentru domnul Cebotari. Conform Regulamentului, nu se admit vorbe în plen sau discuții cu persoana care raportează un proiect de lege.

Stimați colegi,

Prezint atenției dumneavoastră inițiativa înregistrată sub nr. 71, proiectul de Lege pentru modificarea unor acte legislative, este vorba despre modificări la două legi: Legea privind Serviciul de Informații și Securitate și, a doua modificare, la Legea privind statutul ofițerului de informații și securitate.

Odată cu adoptarea Legii nr. 270 din 9 decembrie 2016 privind modificarea și completarea unor acte legislative, au fost operate un șir de modificări la unele acte ce au avut ca efect reducerea substanțială din atribuțiile Șefului statului în sectorul de apărare și securitate.

Astfel, prin modificarea la Legea nr. 753 privind Serviciul de Informații și Securitate și Legea privind statutul ofițerului de informații și securitate, Șeful statului a fost lipsit de dreptul: de a coordona activitatea Serviciului, de

a monitoriza și nominaliza candidatura directorului Serviciului, de a propune demiterea acestui director, de a numi în funcție directorii adjuncți ai Serviciului și de a confirma componența Colegiului Serviciului, cât și alte modificări care s-au operat la aceste două legi.

Conform articolului 78 din Constituție: Președintele Republicii Moldova este ales prin vot universal, legal, direct, secret și liber exprimat. Și Șeful statului, fiind ales de către popor, dispune de legitimitatea democratică proprie, iar norma constituțională îi acordă dreptul de a reprezenta însuși suveranul poporul Republicii Moldova. Această modalitate de a alege Șeful statului îi conferă acestuia o autoritate sporită și respect care pot fi materializate doar prin atribuții și prerogative.

Serviciul de Informații și Securitate, fiind un organ din sistemul de securitate a statului, trebuie să fie sub un control dublu, ceea ce ar asigura un echilibru în coordonarea acțiunilor și luarea unor decizii.

Pe de-o parte, subordonarea Președintelui Republicii Moldova în calitate de Președinte al Consiliului Suprem de Securitate și Comandant Suprem al Forțelor Armate, și pe de altă parte – Parlamentul Republicii Moldova, organul suprem al țării, care reprezintă voința poporului.

Fiind protector al unității naționale și al valorilor de bază ale comunității, Șeful statului trebuie să joace un rol activ și să posede pîrghii eficiente de intervenție în anumite perioade de criză, care ar permite rezolvarea unor curențe în funcționarea normală a organelor din sectorul de apărare și securitate a statului.

În baza acestei funcții de garant, reglementată de Constituția Republicii Moldova prin articolul 77, Președintele Republicii Moldova trebuie să posede o serie de atribuții, care să îi permită să inițieze, să organizeze sau să conducă orice acțiune îndreptată spre apărarea suveranității, independenței naționale, unității și integrității teritoriale.

În acest context, pentru a permite din plin exercitarea de către Șeful statului a atribuțiilor constituționale, prin proiectul în cauză se dorește restabilirea atribuțiilor Șefului statului în domeniul securității statului, atribuții care nemijlocit rezultă din prevederile constituționale, precum și din Legea securității statului. Or, legea în cauză stabilește că Președintele Republicii Moldova exercită conducerea generală a activității de asigurare a securității statului și este responsabil de starea securității statului în limitele atribuțiilor stabilite de legislație. Inclusiv Președintele Republicii Moldova trebuie să ia măsurile necesare privind asigurarea securității în conformitate cu legislația și să asigure conlucrarea autorităților publice în domeniul asigurării securității statului.

În acest proiect de lege dorim revenirea la acele atribuții firești care trebuie să le aibă conducătorul suprem al forțelor armate – Președintele Republicii Moldova.

Rog susținerea proiectului.

Doamna Zinaida Greceanîi:

Mulțumesc, domnule raportor.

Întrebări la raportor, vă rog.

Prima întrebare – domnul Grosu.

Ori luări de cuvânt. Stingeți microfonul.

Domnule Sîrbu,

Acum, poftim, întrebarea, vă rog.

Domnul Serghei Sîrbu:

Mulțumesc, doamnă Președinte.

Nu am întrebare la raportor, dar vreau să menționez că, potrivit articolului 107 din Regulamentul Parlamentului, orice deputat are dreptul să facă obiecții și propuneri cu privire la chestiunile ce țin de respectarea Regulamentului. Și să știți că nu am avut de gând să vă propun ceva ieșit din comun la proiectul precedent, strict în conformitate cu articolul 63 ...

Domnul Vasile Bolea:

Domnule Sîrbu,...

Domnul Serghei Sîrbu:

Articolul 63 ...

Domnul Vasile Bolea:

Noi examinăm proiectul nr. 71 ...

Domnul Serghei Sîrbu:

Articolul 63 ... Nu vă supărați.

Domnul Vasile Bolea:

... dacă dumneavoastră aveți întrebări la acest proiect.

Domnul Serghei Sîrbu:

Aveți toată posibilitatea să-mi închideți microfonul. Dați-mi voie să menționez...

Doamna Zinaida Greceanîi:

Domnule Bolea,

Dați-i voie să se expună domnul Sîrbu. Noi o să luăm act de ceea ce spune dumnealui. Dar asta nu se admite pe perioada când se dezbate un proiect, domnule Sîrbu, și dumneavoastră cunoașteți, să veniți cu alte propuneri. De aceea, haideți, după dezbateră problema în cauză, vă oferim cuvântul ca să veniți cu ... de procedură. Bine? Am să vă dau cuvântul în dezbateri, poftim.

Domnul Serghei Sîrbu:

O să-mi dați voie să-mi închei gândul?

Doamna Zinaida Greceanîi:

Da, poftim.

Domnul Serghei Sîrbu:

Doamnă Președinte,

Eu stau cu microfonul în solicitare ...

Doamna Zinaida Greceanîi:

V-am văzut, v-am văzut.

Domnul Serghei Sîrbu:

De acord, nu trebuie să ...

Doamna Zinaida Greceanîi:

De acord. Mai aveți 48 de secunde.

Domnul Serghei Sîrbu:

Am înțeles. Noi nu trebuie să intervenim în procesul dezbaterilor, dar nu-mi acordați cuvîntul nici între dezbateri, eu stau cu microfonul aprins. Și vreau să vă rog, eu am vrut să solicit la proiectul precedent, strict în conformitate cu articolul 63, ca proiectul să fie scos din ordinea de zi, să fie transmis comisiei sesizate în fond, ca să avem posibilitatea și noi să participăm. Deoarece noi nici nu am fost în comisie, noi nu am văzut nici un aviz, nici un raport și doar vrem să ne dați posibilitatea, să respectați drepturile deputaților conform Legii despre statutul deputaților în Parlament, nimic mai mult, doamnă Președinte, dacă aveți nevoie de opoziție, în general, în Parlamentul acesta. Asta am vrut să vă rog.

Mulțumesc.

Doamna Zinaida Greceanîi:

Domnule Sîrbu,

Sigur că avem nevoie, mare nevoie.

În primul rînd, ca să ne țineți pe noi pe toți în tonus. Dar vă rog să fiți foarte constructivi. Atunci eu v-am auzit ce ați spus dumneavoastră, dar atunci ordinea de zi a fost votată.

Gata, situația este depășită. Vor mai fi ordine de zi. V-am auzit, revenim la normalitate, normalitatea știți din care cauză și din cauza cui a fost dată peste cap.

Mulțumim.

Alte întrebări, vă rog.

Domnule Cebotari,

Întrebarea.

Domnul Vladimir Cebotari:

Întrebarea către raportor, doamnă Președinte.

Domnule raportor Bolea,

Spuneți-mi, vă rog, cât de judicios este acum resubordonarea Serviciului de Informații și Securitate către... de la Parlament către Președintele țării atunci când se cunoaște că domnul Președinte este investigat pentru acțiuni de servire a intereselor unui stat străin?

Vă mulțumesc.

Domnul Vasile Bolea:

Dumneavoastră cunoașteți despre asemenea lucruri? Eu, de exemplu, nu cunosc.

Și este judicios subordonarea acestei structuri așa cum a fost pe timpuri...

Doamna Zinaida Greceanîi:

Subordonare...

Domnul Vasile Bolea:

... lucru normal și ceea ce ați dat peste cap atunci când s-a votat în 2016, revenirea și subordonarea Serviciului, nemijlocit, Președintelui Parlamentului de atunci.

Doamna Zinaida Greceanîi:

Mulțumesc.

Următoarea întrebare...

Domnule Cebotari,

Mai aveți întrebări?

Nu mai aveți.

Mulțumesc.

Următoarea întrebare – domnul Jizdan Alexandru.

Domnul Alexandru Jizdan:

Vă mulțumesc, doamnă Președinte.

Eu am să mă adresez în special colegilor din Blocul ACUM.

Dumneavoastră înțelegeți că acum este o tentativă de a transforma Serviciul de Informații și Securitate într-o filială a serviciilor secrete străine? S-a făcut trimitere că noi mergem după modelul României, unde Președintele propune candidatura șefului SRI, iar Senatul votează. De acord

pînă acolo cînd noi n-am văzut nicio mărturisire a Președintelui României de faptul că ei sînt finanțați din străinătate.

Dumneavoastră sînteți cei care ați fost votat... votați de către oamenii din Republica Moldova și au aspirații proeuropene.

Doamna Zinaida Greceanî:

Domnule Jizdan,

Luare de cuvînt la finele...

Vă rog, întrebarea adresată raportorului.

Domnul Alexandru Jizdan:

De fapt...

Doamna Zinaida Greceanî:

Nu unei fracțiuni, dar raportorului.

Domnul Alexandru Jizdan:

Bine.

Doamna Zinaida Greceanî:

Vă rog mult.

Domnul Alexandru Jizdan:

Eu, de fapt, am vrut să spun că fracțiunea noastră n-o să susțină acest proiect.

Și întrebarea era... a adresat-o deja domnul Cebotari.

Mulțumesc.

Doamna Zinaida Greceanî:

Mulțumesc mult.

Următoarea întrebare – domnul Vremea Igor.

Domnul Igor Vremea:

Mulțumesc, doamnă Președinte.

Stimate domnule raportor,

Dumneavoastră, la punctul 1 din articolul I, propuneți o modificare a alineatului (2) din Legea cu privire la Serviciul de Informații și Securitate, prin care spuneți că activitatea Serviciului va fi coordonată de către Președintele Republicii Moldova, în limitele competenței sale.

Spuneți-mi, vă rog, în ce constă...

Domnul Vasile Bolea:

Și este supusă controlului parlamentar.

Domnul Igor Vreamea:

Da. Deci ceea ce este și acum, că se supune activitatea Serviciului controlului parlamentar, dar includeți suplimentar coordonarea de către Președinte a activității acestui Serviciu și în anumite limite ale competenței sale.

Pe mine mă interesează în ce constă coordonarea, în opinia dumneavoastră, și unde sînt prevăzute astfel de competențe ale Președintelui Republicii Moldova.

Domnul Vasile Bolea:

Aceste competențe sînt prevăzute în Constituția Republicii Moldova și alte acte legislative în vigoare...

Domnul Igor Vreamea:

Ne puteți expres nominaliza.

Domnul Vasile Bolea:

... la moment și dumneavoastră le cunoașteți.

Domnul Igor Vreamea:

Puteți expres. Nu este. De asta și vă întreb, vreau să aud din... răspunsul de la dumneavoastră, ca inițiator al acestui proiect.

Domnul Vasile Bolea:

... ceea ce ține de apărarea și securitatea statului.

Doamna Zinaida Greceanîi:

Mulțumesc.

Mulțumesc pentru răspuns.

Următoarea întrebare – domnul Sîrbu este înscris.

Vă rog.

Domnul Serghei Sîrbu:

Vă mulțumesc.

Domnule raportor,

În acest proiect de lege dumneavoastră resubordonați Serviciul, deci toate competențele de numire, de aprobare a structurii se trec în competența Președintelui țării. Directorul este numit de Parlament, la propunerea Președintelui țării.

Spuneți-mi, vă rog, cum sînt numiți directorii adjuncți ai Serviciului dacă se schimbă sau ei rămîn să fie numiți de către Parlament, așa cum este în prezent?

Domnul Vasile Bolea:

Dumneavoastră...

Doamna Zinaida Greceanîi:

Dar răspunsul, vă rog.

Domnul Vasile Bolea:

Dumneavoastră ați citit proiectul respectiv de lege și acolo unde intervin modificări.

În rest, citiți mai departe legea în cauză.

Doamna Zinaida Greceanîi:

Da. Mulțumesc.

A doua întrebare. Nu este.

Următoarea întrebare – domnul Batrîncea.

Vă rog.

Domnul Vlad Batrîncea:

Mulțumesc, doamnă Președinte.

Stimați colegi,

Credem cu toții că nu avem nevoie de lecție din partea celor care au uzurpat puterea în stat, au subminat justiția, au subminat suveranitatea poporului, dorind să dizolve un Parlament legitim și de aceea...

Doamna Zinaida Greceanîi:

Domnule Batrîncea,

Vă rog, întrebarea.

Domnul Vlad Batrîncea:

De aceea, Frațiunea Partidului Socialiștilor propune aplicarea articolului 108 al Regulamentului Parlamentului și să finalizăm aceste dezbateri. Să trecem la procedura de vot.

Doamna Zinaida Greceanîi:

Da. Mulțumesc.

De fapt, și alte...

Mulțumesc pentru propunere.

Stimați colegi,

De fapt, și alte înscrieri la întrebări nu mai sînt.

De aceea, mulțumesc, domnule raportor.

Luați loc, vă rog.

Și acum, din partea comisiei cine prezintă?

Domnul Litvinenco, Comisia juridică.

Poftim.

Domnul Sergiu Litvinenco:

Stimată doamnă Președinte,

Stimați colegi,

Comisia juridică a examinat proiectul de Lege pentru modificarea unor acte legislative, proiectul nr. 71 din 17 iunie 2019 pentru modificarea unor acte legislative, inițiativa unui grup de deputați, și comunică următoarele.

Proiectul prevede modificarea a două acte legislative, a Legii nr. 753 din 23 decembrie 1999 privind Serviciul de Informații și Securitate al Republicii Moldova și a Legii nr. 170 din 19 iulie 2007 privind statutul ofițerului de informații și securitate.

Esența de bază a proiectului ține de schimbarea modului de numire și eliberare a șefului Serviciului de Informații și Securitate. Odată adoptat, șeful SIS ar urma să fie numit de către Parlament, la propunerea Președintelui Republicii Moldova.

Altfel spus, la numirea șefului SIS urmează să participe, în mod obligatoriu, două instituții ale statului, atât Președintele Republicii Moldova, la nivel de propunere, cât și Parlamentul, la nivel de decizie finală.

O astfel de modalitate de numire a șefului servicii... structurii de securitate a statului există în mai multe state europene. De fapt, cred că e vorba de majoritatea statelor europene, inclusiv România.

De exemplu, potrivit articolului 23 din Legea 14/1992 privind organizarea și funcționarea SRI, Serviciul Român de Informații, Serviciul Român de Informații este condus de către un director cu rang de ministru numit de Camera Deputaților și Senat, în ședință comună, la propunerea Președintelui României, în urma audierii de către comisia care este însărcinată să exercite controlul parlamentar asupra SRI.

În rezultatul dezbaterilor asupra proiectului de lege, membrii Comisiei juridice au decis, cu majoritatea voturilor, să propună Parlamentului proiectul de Lege nr. 71 din 17 iunie 2019 pentru modificarea unor acte legislative, spre examinare și adoptare în primă și în a doua lectură.

Vă mulțumesc.

OK. Prima. Prima, da.

OK. Rectificăm.

Doamna Zinaida Greceanî:

Mulțumesc, domnule președinte al comisiei.

Întrebări la președintele comisiei. Întreb regulamentar.

Sînt? Nu sînt.

Luați loc, vă rog.

Stimați colegi,

Pînă a supune votului pentru prima lectură, avem înscrisi cu o luare de cuvînt.

Domnule Igor Grosu,

Vă rog, la inițiativa nr. 71.

Domnul Igor Grosu:

Stimată doamnă Președinte,

Stimați colegi,

Noi o să susținem acest proiect de lege.

Și vreau să le sugerez celor care azi i-a pălit grija de securitatea națională, că în cazul acestor modificări noi o să avem un echilibru și un control mai riguros al Parlamentului asupra acestui Serviciu.

Vom putea, într-adevăr, să-l scoatem de sub controlul unui partid definitiv care l-a transformat în... haideți să zic așa, într-o sursă de filaj și de furnizare a informației îndreptată împotriva liderilor de opoziție și oamenilor de afaceri, oamenilor de treabă.

Practicile sînt europene. Acum va depinde de noi și noi vă garantăm că n-o să facem cum au făcut alții pînă acum, acoperindu-se cu practici europene, cele mai bune practici, după care să le schimonosească în asemenea hal, încît să servească numai un singur partid, dar nu țării.

Și pentru conformitate, o să le aduc aminte stimaților deputați din perimetrul centru al acestei săli, o să le aduc aminte despre acei profesori turci care cu mare zel... i-ați trimis în pușcărie, tot cu implicarea acestui serviciu.

O să vă aduc aminte despre schimbarea ambasadei noastre în Israel care a adus un mare impact... și noi trebuie să-l estimăm, asupra securității noastre... asta în legătură, apropo, cu lumea arabă. O să vă mai aduc aminte despre cetățenia pentru bani, subiect care o să-l discutăm azi care, la fel, aduce mari prejudicii și semne de întrebări la securitatea națională și regimului de vize de... care noi beneficiem din partea Uniunii Europene.

Și nu în ultimul rînd, o să le aduc aminte stimaților colegi despre toate schemele pe care dumneavoastră le-ați preluat în raport cu regiunea transnistreană care a înflorit și care a adus un mare prejudiciu securității naționale. De aceea, vreți să munciți, veniți, vă rog, și munciți.

În rest, SIS-ul va fi o structură care va sta la straja securității naționale, va contracara toate tentativele de uzurpare de stat, de interferență din

exterior, da. Și de aceea, dacă vreți să munciți, veniți cu propuneri, dar nu cu manipulări.

Fracțiunea noastră va susține acest proiect de lege.

Și vă garantăm: în sfârșit, SIS va avea o față „Intelligence Service” european, și nu turnători la Partidul Democrat.

Vă mulțumesc. (*Aplauze.*) (*Rumoare în sală.*)

Doamna Zinaida Greceanî:

Stimați colegi,

Microfoanele n-au fost incluse.

Vă rog să vă calmați.

Bine?

Calm și liniștit și atunci muncim așa cum se cuvine.

Stimați colegi,

Alte luări de cuvânt nu sînt.

Da.

Domnule Ceban,

Vă rog.

Domnul Ion Ceban:

Stimați colegi,

Onorat Plen,

Stimați reprezentanți ai mass-media,

Eu, de fapt, mă uit așa, privesc în sală și mie îmi este foarte interesant, domnule Sîrbu, am văzut declarațiile dumneavoastră despre coșmar, nu știu ce ați avut în vedere.

Noi o să așteptăm o abordare profesionistă, nu una de coșmar, pentru că ceea ce a fost coșmar, a fost pînă acum. Să fie foarte clar, ceea ce ați făcut dumneavoastră din instituțiile statului, a fost un coșmar total.

Abordările de săptămîna trecută și cinismul cu care astăzi veniți unii în plenul Parlamentului și am văzut și la Biroul permanent, în calitate de observatori, mai tîrziu pe la comisii, în calitate de pedalanți, nu știu pe ce, cinismul, de care dați dovadă dumneavoastră, este unul, pur și simplu, cum spunea un clasic de-al vostru: impertinența dumneavoastră este incredibilă, stimați colegi. Este foarte urît ceea ce faceți dumneavoastră. Și nu știu dacă aveți obrazul și bunul simț să insistați pe toate temele acestea.

După ce săptămîna trecută v-ați bătut joc și ați pus sub semnul întrebării, în general, statul de drept în Republica Moldova, dumneavoastră

aici încă veniți și interpretați niște articole din Regulamentul Parlamentului? Aveți obraz? (*Voce nedeslușită din sală.*) Da?

Deci vă uitați în oglindă și vă spuneți asta de dimineată pînă seara. (*Rumoare în sală.*)

... Nu vă place?

Dar cînd ați insultat o țară întregă, cînd ați insultat partenerii internaționali, v-a plăcut?

Deci o fi și părerea mea în sensul ăsta, dar nu este doar părerea mea.

Așa că, vă rugăm foarte frumos să fiți, pe de o parte, și corecți în abordări, pe de altă parte, constructivi, așa cum ați promis, fără tot felul de coșmaruri. Că și noi putem interpreta legea și tot așa mai departe.

Iar atunci cînd dăm aprecieri unor sau altor inițiative legislative, să avem la bază anume buchea legii, dar nu părerile și argumentele personale.

Vă mulțumesc mult. (*Aplauze.*)

Doamna Zinaida Greceanîi:

Și noi vă mulțumim, domnule Ceban.

Alte înscrieri la luări de cuvînt nu sînt.

Stimați colegi, (*Voce nedeslușită din sală.*)

Dumneavoastră n-ați fost vizat personal. (*Rumoare în sală.*)

Domnule Sîrbu,

Ați avut dreptul să vă înscrieți cu luare de cuvînt.

Mulțumesc.

Conectați-i telefonul domnului Sîrbu, vă rog.

Eu înțeleg că microfonul.

Domnul Serghei Sîrbu:

Eu vă mulțumesc, că mi-ați conectat microfonul, doamnă Președinte.

Regulamentar, atunci cînd un deputat este vizat de la tribuna centrală, are dreptul la replică.

Și rog, pur și simplu, să-mi acordați acest drept.

Eu mă bucur, domnule Ceban, că judecata mea de valoare atît de mult v-a afectat și vreau să vă spun că și azi, și mâine, și pururea toată Frațiunea Partidului Democrat va veghea, strict în conformitate cu legea, și va contesta toate fărădelegile și abuzurile care deja se întîmplă, deja iată a cîta zi, deoarece nu se respectă Regulamentul Parlamentului, deoarece nu se respectă Legea despre statutul deputatului în Parlament, nu ni se dă cuvîntul, se aprobă proiecte de legi fără avize, fără rapoarte, fără o

consultare, cu încălcarea transparenței decizionale, cu încălcarea tuturor legilor.

Dacă asta este democrație în sensul dumneavoastră al cuvîntului, OK, dar noi, strict regulamentar, conform legii, vom ataca, vom contesta toate abuzurile de această așa-zisă alianță. Și eu cred că... și este dreptul unei opoziții, este dreptul oricărui deputat să vegheze asupra respectării Constituției Republicii Moldova și Regulamentului Parlamentului. Iată asta va fi coșmarul vostru, dragă alianță. (*Gălăgie în sală.*)

Doamna Zinaida Greceanî:

Domnule Sîrbu, (*Aplauze.*)

V-am auzit.

Vă mulțumesc foarte mult că sînteți atît de constructiv.

Coșmar... dumneavoastră n-ați venit în Parlament să faceți coșmaruri.

De aceea, dacă aveți de gînd să faceți lucrul acesta, mai bine luați altă decizie.

Mulțumesc mult.

Stimați colegi,

Supun votului pentru prima lectură inițiativa legislativă sub nr. 71 din 17 iunie 2019.

Cine este pentru, vă rog să votați.

Majoritatea deputaților prezenți în sală.

În prima lectură este votat.

Rog comisia să pregătiți proiectul pentru a fi votat în lectura a doua, fiindcă am văzut aici nu prea a fost în comisie unanimitate. De aceea, vă rog, comisia să pregătiți pentru lectura a doua.

Mulțumesc.

Următorul proiect de lege este **proiectul de Hotărîre sub nr. 73 cu privire la constituirea Comisiei de anchetă.**

Autorii – domnul Litvinenco sau cine din partea autorilor prezintă?
Nr. 73.

Pînă cînd nu este...

Domnule Litvinenco,

Vă rog, la tribună.

Domnul Sergiu Litvinenco:

Stimată doamnă Președinte,

Stimați colegi,

Prezint atenției dumneavoastră un proiect care cred că îl așteaptă toată Republica Moldova. Este vorba de un proiect de Hotărîre pe care noi l-am denumit cu privire la constituirea Comisiei de anchetă pentru elucidarea circumstanțelor de fapt și de drept privind tentativa puciului anticonstituțional a Partidului Democrat, realizată prin intermediul Curții Constituționale și a Procuraturii Generale.

După cum cunoașteți, începînd cu 7 iunie anul curent, în Republica Moldova a avut loc o tentativă de puci anticonstituțional, realizată de Partidul Democrat prin intermediul a două instituții-cheie – e vorba de Curtea Constituțională și e vorba de Procuratura Generală.

Deși toată comunitatea internațională a recunoscut Parlamentul și Guvernul Republicii Moldova, Curtea Constituțională a Partidului Democrat, arbitrar și neconstituțional, a adoptat între 7 și 9 iunie 6 acte.

E vorba de Decizia nr. 83 din 7 iunie 2019 privind inadmisibilitatea sesizării privind interpretarea articolului 85 alineatul (1) coroborat cu articolul 63 alineatele (2) și (3), articolul 69 alineatul (2) și articolul... 103 din Constituția Republicii Moldova;

Hotărîrea nr. 13 din 8 iunie 2019;

Hotărîrea nr. 14 din 8 iunie 2019;

Hotărîrea nr. 15 din 8 iunie 2019;

Avizul din 9 iunie 2019;

Avizul din 9 iunie 2019, ultimul, privind constatarea circumstanțelor care justifică dizolvarea Parlamentului.

Deși toate aceste acte au fost revizuite și anulate printr-o hotărîre a Curții Constituționale din 15 iunie, am impresia, este nevoie de o analiză foarte serioasă a modului în care toate aceste acte au fost adoptate. Or, avînd în vedere profilul persoanelor desemnate în funcțiile de judecători ai Curții Constituționale, care au participat la adoptarea actelor respective, reamintesc aici, din cei 6 judecători ai Curții Constituționale – trei au fost anterior deputați ai Frațiunii parlamentare a Partidului Democrat, iar doi au fost incluși în componența Curții Constituționale cu puțin timp înainte de alegerile din 24 februarie 2019.

Deci avînd în vedere această imagine a acestor așa-numiți judecători, noi avem bănuieli rezonabile că toate aceste decizii au fost emise la comanda unui partid care se numește Partidul Democrat și a unui lider care se numește Vladimir Plahotniuc.

Este important pentru noi de a investiga în special, cine și când a decis ca ședințele Curții să se desfășoare în zi de sîmbătă și duminică? Unde și când au fost întocmite sesizările? Au avut sau nu loc dezbateri publice cu privire la toate aceste șase sesizări ale Partidului Democrat? Există sau nu înregistrări video ale ședințelor Curții? Cine a redactat deciziile, hotărîrile și avizele? Există sau nu stenograme, procese-verbale? Și ne interesează perioada de timp în care au fost toate aceste scrise.

Din punctul nostru de vedere, există o foarte mare probabilitate că aceste sesizări au fost scrise la sediul Partidului Democrat, hotărîrile au fost emise la sediul Partidului Democrat. Partidul Democrat avea acces la pagina web a Curții Constituționale și evident, evident deci sînt dubii rezonabile, pentru că judecătorii ... Pentru că judecătorii...

Doamna Zinaida Greceanîi:

Stimați colegi,

Domnule raportor ...

Domnul Sergiu Litvinenco:

Da. Închei.

Doamna Zinaida Greceanîi:

Vă rog, din sală interveniți doar atunci cînd vi se conectează microfonul.

Domnul Sergiu Litvinenco:

Eu am avut așa o senzație că stăteau acei șase judecători și se uitau la hotărîri ... la televizor și emiteau hotărîri. Iată astă ... Nu citesc rechizitoriul, este comisie parlamentară ...

Doamna Zinaida Greceanîi:

Stimați colegi...

Domnul Sergiu Litvinenco:

Există mari dubii cu privire la toate cele menționate că, într-adevăr, lucrurile s-au întîmplat așa cum eu am menționat, dar e clar că comisia de anchetă urmează să stabilească toate circumstanțele.

În afară de aceasta, în afară de Curtea Constituțională, în presă au existat informații precum că procurorii au înaintat 60 de solicitări de arestare a deputaților Parlamentului, ales la 24 februarie, iar judecătorii au emis 60 de mandate de arest. Există așa o informație din surse demne de încredere și informația aceasta urmează a fi verificată de către comisia de anchetă.

Din considerentele menționate, stimați colegi, considerăm oportun și necesar adoptarea acestui proiect de hotărîre, prin care să constituim o comisie de anchetă pentru a elucida toate circumstanțele de fapt și de drept

privind tentativa puciului anticonstituțional a Partidului Democrat realizată prin intermediul Curții Constituționale și a Procuraturii Generale.

Vă mulțumesc.

Doamna Zinaida Greceanîi:

Mulțumim, stimate domnule raportor.

Vă rog, întrebări la raportor. Dar pînă la întrebări.

Domnule raportor,

Eu cred că dumneavoastră ar trebui să propuneți și componența numerică a comisiei și deja cui și cît revine, ca ulterior să dezbatem toate subiectele respective.

Domnul Sergiu Litvinenco:

Da, era o propunere ca componența numerică să fie constituită din 7 persoane, componența nominală deci: două persoane, da, din partea Partidului Socialiștilor, o persoană din partea PAS, o persoană din partea Platformei DA și două persoane din partea Partidului Democrat și una din partea Partidului „Șor”. Aceasta ar fi o componență ...

Doamna Zinaida Greceanîi:

Proportional din toate fracțiunile parlamentare.

Domnul Sergiu Litvinenco:

... numerică. Da.

Doamna Zinaida Greceanîi:

Mulțumesc.

O să supunem ulterior votului. Acum întrebările, vă rog.

Prima întrebare – domnul Sîrbu.

Domnul Serghei Sîrbu:

Mulțumesc, doamnă Președinte.

Iată eu privesc articolul 36 din Regulamentul Parlamentului care sînt atribuțiile unei comisii de anchetă, care, atenție, nu poate să susțină urmărire penală, nu poate afecta principiul prezumției nevinovăției, nu poate invita judecători, organe de anchetă și multe altele. Atunci întrebarea mea este: care este scopul? Ce urmăriți prin această anchetă? Evident în afară de o execuție publică și o răfuială.

Dar eu aș vrea să ...

Domnul Sergiu Litvinenco:

Domnule Sîrbu,

Eu cred că ...

Domnul Serghei Sîrbu:

N-am încheiat. Răbdare, domnule deputat.

Dumneavoastră întrebați aici: cine a întocmit sesizările? Aveți dubii. Eu vreau să vă ușurez, domnule deputat, lucrul, eu le-am întocmit, atenție, iată de la acest laptop, eu am întocmit sesizările care au fost subsemnate de către colegii mei și le-am remis Curții și am solicitat examinarea în regim de urgență. Poate nu mai avem nevoie de o comisie de anchetă, gata, ați rezolvat problema. Eu le-am întocmit. Și vreau să vă întreb: contestați cumva dreptul unui deputat, dreptul constituțional de a înainta sesizări la Curtea Constituțională în acest sens?

Domnul Sergiu Litvinenco:

Nu, nici într-un caz.

Domnul Serghei Sîrbu:

Ori mă executați public aici deja? Deoarece dreptul meu de a întocmi sesizări la Curtea Constituțională ne-am îndeplinit. Care este scopul, totuși? Și ce vreți să urmăriți? Pe cine vreți să executați public prin această comisie care nu are nici o atribuție să ancheteze?

Domnul Sergiu Litvinenco:

Domnule Sîrbu,

Foarte bine, felicitări că ați întocmit sesizările, probabil că și hotărârile, dar cu asta urmează să se clarifice comisia de anchetă. Comisia de anchetă va invita, de exemplu, funcționarii publici din cadrul Curții Constituționale ca să vadă și ca să spună, cine i-a invitat la serviciu? Au fost ședințe publice ca atare ale Curții Constituționale? Noi am văzut câteva secvențe doar, pronunțarea unor dispozitive. Atît.

Nimeni altcineva decît dumneavoastră nu a fost invitat la aceste ședințe. Și aici au fost emise hotărîri, domnule Sîrbu. Cred că știți diferența între hotărîri și decizii, da? Deci OK, în cazul deciziilor admitem, este o decizie de inadmisibilitate teoretic, dar care în realitate examinează ..., dar în cazul hotărîrilor Curtea este obligată să invite Parlamentul, da, pentru că e vorba de contestarea unor hotărîri ale Parlamentului. Este obligat să invite Președintele, cînd e vorba de contestarea unor decrete ș.a.m.d.

Deci comisia de anchetă evident că urmează să discute cu toate persoanele care au ce spune în raport cu această perioadă foarte nefastă pentru Republica Moldova din punctul nostru de vedere, pentru că, într-adevăr, a avut loc o încercare de puci anticonstituțional. Un partid, care a fost în minoritate, controlînd Curtea Constituțională, a încercat să dea peste cap voința cetățenilor Republicii Moldova exprimată în cadrul sufragiului din 24 februarie 2019.

Doamna Zinaida Greceanîi:

Mulțumim.

A doua întrebare, domnule Sîrbu. Mai aveți și a doua întrebare?

Da, poftim, domnule Sîrbu.

Domnul Serghei Sîrbu:

Da, a doua întrebare. Nu am primit răspuns la prima, totuși, care este scopul acelor urmăriri prin această anchetă?

Domnul Sergiu Litvinenco:

Scopul ca să stabilească toate circumstanțele...

Domnul Serghei Sîrbu:

Știind foarte bine că ...

Domnul Sergiu Litvinenco:

... a modului cum au fost emise aceste ...

Doamna Zinaida Greceanîi:

Domnule autor,

Dați-le voie să pună întrebarea, nu vorbiți concomitent. Nu vă aud nici pe unul, nici pe altul și nu pot să vă fac dreptate.

Domnul Serghei Sîrbu:

Vă mulțumesc.

Este clar că nici domnul autor al acestui proiect nu cunoaște scopul, deoarece nu are Parlamentul nici un drept să facă aici urmărire penală și să ancheteze. Sigur puteți să-i invitați pe toți, să-i întrebați: ce și cum? Doar nu uitați că există prezumția nevinovăției, voi nu puteți să întreprindeți acțiuni de urmărire penală, nu puteți invita judecători, nu puteți supune presiunilor, doar dacă nu aveți o comandă politică de execuție publică în acest sens.

Totuși, vreau să vă spun ... raportul comisiei. Dumneavoastră aici, în proiect, menționați să prezinte raportul comisiei. Ce ar trebui să conțină acest proiect al comisiei? Să-i împușcați pe toți, pe judecători, pe deputați, care este scopul acestei execuții publice, domnule deputat, reieșind strict în conformitate cu articolul 36 din Regulamentul Parlamentului ce ține de atribuțiile unei comisii de anchetă?

Vă mulțumesc.

Domnul Sergiu Litvinenco:

Foarte simplu, stimate domnule deputat. Cronologic se scrie ce s-a întâmplat în cursul acestei săptămîni, da, cine a scris sesizarea, cine a scris hotărîrea? A avut loc ședință, n-a avut loc ședință? Au fost chemate părțile? S-a respectat principiul contradictorialității ș.a.m.d.? Deci cronologic să

vedem. Pentru că mie mi s-a creat senzația că stăteau șase judecători și se uitau la televizor și emiteau hotărâri. Deci aceasta este inadmisibil pentru o autoritate de jurisdicție constituțională. Asta este inadmisibil pentru ... nici o instituție din Republica Moldova, cu atât mai mult când vorbim despre hotărâri ale Curții Constituționale, care trebuie să fie în corespundere cu litera și spiritul Constituției și nu cu indicațiile care au venit din partea unui partid care a numit 6 membri în cadrul Curții Constituționale.

Doamna Zinaida Greceanîi:

Mulțumim.

Alte... Următoarea întrebare – domnul Cebotari.

Domnul Vladimir Cebotari:

Domnule raportor,

Cunoașteți dumneavoastră definiția cuvîntului „puci”?

Eu o citesc în felul următor: „Este o acțiune armată a unui grup politic militar, care are drept scop răsturnarea puterii de stat printr-un atac neașteptat.”

Întrebarea mea este... sau o lovitură de stat violentă. Întrebarea mea este: unde ați văzut acte de violență?

În al doilea rînd, unde ați văzut grup militar?

Al treilea.

A doua întrebare. Dumneavoastră vreți să supuneți anchetei acțiunile Curții Constituționale din data de 7 iunie.

La data de 7 iunie, dacă vă mai aduceți aminte, că văd că urmăreați și dumneavoastră la televizor sau internet, eu nu știu ce făceați, la data de 7 iunie, Curtea Constituțională a lucrat în regim normal. La data de 7 iunie nici dumneavoastră nu contestați că era un Guvern legal, majoritate Parlamentară creată nu era, toate celelalte hotărâri ale Curții Constituționale

din data de 8 și 9 sînt un pas logic și rațional al hotărîrii și nu exista altă decizie, nu exista altă logică decît consecvența acțiunilor deja săvîrșite la data de 7.

Întrebarea este: ce vreți dumneavoastră să investigați?

Doamna Zinaida Greceanîi:

Mulțumim.

Domnul Sergiu Litvinenco:

Deci... același răspuns, domnule Cebotari, cronologia evenimentelor din zilele de 7 – 9 iunie. Întîmplător sau nu, decizia Curții Constituționale de inadmisibilitate a sesizării a venit imediat după ce Partidul Socialiștilor și Președintele Dodon au anunțat că nu merg să facă coaliție cu voi. Imediat, peste 5 minute, pe site-ul Curții Constituționale a apărut decizia de

inadmisibilitate. Ce înseamnă inadmisibilitate, domnule Cebotari? Că eu nu examinez. Da.

Doamna Zinaida Greceanî:

Stimați colegi,

Stimați colegi,

Domnule raportor,

Pentru aceasta, eu cred că sînteți cu toții de acord, pentru aceasta și se instituie comisia respectivă.

De aceea, stimați colegi, eu cred că în continuare, dar nici nu mai avem alte întrebări din partea deputaților, în continuare, noi avem înscriși cu luările de cuvînt 7 deputați.

Da, dar pînă atunci raportul comisiei, vă rog.

Domnul Sergiu Litvinenco:

Stimată doamnă Președinte,

Stimați colegi,

Comisia juridică, numiri și imunități a examinat proiectul de Hotărîre nr. 73 din 17 iunie 2019 cu privire la constituirea Comisiei de anchetă pentru elucidarea circumstanțelor de fapt și de drept privind tentativa puciului anticonstituțional a Partidului Democrat realizată prin intermediul Curții Constituționale și a Procuraturii Generale, inițiativă legislativă a unui grup de deputați, și comunică următoarele.

Proiectul are ca scop elucidarea aspectelor aferente tentativei de puci anticonstituțional, pusă la cale de Partidul Democrat, și încercată de a fi realizată prin intermediul Curții Constituționale și a Procuraturii.

În acest sens, comisia urmează a analiza modul în care au fost emise cele 6 acte ale Curții Constituționale, adoptate între 7 și 9 iunie, revizuite și anulate prin Hotărîrea Curții din 15 iunie anul curent, precum și dacă este adevărată informația cu privire la faptul că procurorii ar fi înaintat 60 de solicitări de arestare a deputaților Parlamentului, ales la 24 februarie 2019, soldate cu emiterea de către instanțele judecătorești a tot atîtea mandate de arest.

În rezultatul dezbaterilor asupra proiectului de hotărîre, Comisia juridică a decis, cu votul unanim al celor prezenți, să propună Parlamentului proiectul nr. 73 din 17 iunie 2019 cu privire la constituirea Comisiei de anchetă pentru elucidarea circumstanțelor de fapt și de drept privind tentativa puciului anticonstituțional a Partidului Democrat realizată prin intermediul Curții Constituționale și a Procuraturii Generale spre examinare și adoptare.

Vă mulțumesc.

Doamna Zinaida Greceanîi:

Vă mulțumim.

Stimați colegi,

Noi... întrebări la raportor, la comisie. Nu sînt.

Stimați colegi,

Este... avem 7 luări de cuvînt. Prima... înscriși cu 7 luări de cuvînt.

Eu vă rog, cei care vin la tribună, vă rog să menționați, vorbiți din partea fracțiunii sau din partea... ca deputat singur, fiindcă de asta depinde și timpul pe care trebuie să vi-l acord.

Primul s-a înscris domnul Andrei Năstase.

Vă rog.

Domnule Năstase,

Să înțeleg că vorbiți din partea fracțiunii. 7 minute.

Nu, dumneavoastră nu trebuie să apăsați, apăsa eu.

Da, poftim.

Domnul Andrei Năstase:

Doamnă Președinte,

Doamnă Prim-ministru,

Doamnelor și domnilor deputați,

Necesitatea stringentă a adoptării hotărîrii Parlamentului cu privire la crearea comisiei despre care a vorbit domnul Litvinenco este vizibilă, este una cît se poate de corectă, cît se poate de la locul ei, este binevenită.

Nu am să vă vorbesc foarte, foarte mult aici, pentru că înțeleg că s-au înscris mai mulți oameni, mai mulți deputați cu luări de cuvînt la această comisie.

Am văzut și o anumită reticență sau o anumită ostilitate venită din partea colegilor noștri din Partidul Democrat cu privire la crearea acestei comisii și mă surprinde întrucîtva.

Mă surprinde, pentru că în condițiile actuale, în condițiile în care Parlamentul Republicii Moldova a votat în unanimitate, cu votul celor prezenți în sală, o hotărîre de Parlament prin care s-a declarat starea de captivitate a statului, s-a vorbit acolo despre neîncredere în ce privește Curtea Constituțională, s-a vorbit acolo despre neîncredere în ce privește conducătorii mai multor instituții și s-a solicitat, prin acea hotărîre, demisia acestor instituții, inclusiv a șefului SIS, implicat plenar, împreună cu colegul său, adjunctul său Alexandru Balan, în crime împotriva, dacă vreți, eu am să le spun împotriva umanității, deși era în joc destinul și soarta a doar 7 oameni atunci sau a familiilor lor.

Mă surprinde asemenea ostilitate și din partea unui individ, care a fost plener implicat în acest proces de uzurpare a puterii în stat, cu sesizări făcute la comandă, cu sesizări fabricate, scrise pe genunchi, care au fost trimise și examinate în mod de urgență, fără respectarea tuturor procedurilor.

Aceste hotărâri ale Curții Constituționale au și fost executate de unii dintre exponenții Partidului Democrat, unii dintre ei aflați aici, în sală, în condițiile în care nu au existat acte pe care trebuia să le emită Curtea Constituțională.

Nu voi intra în foarte multe detalii. Domnul Sergiu Litvinenco a fost cât se poate de exhaustiv și ostentația cu care unii deputați insistă pe obiectul acestei comisii mă surprinde, repet acest lucru.

Vreau doar să vă aduc la cunoștință, domnilor deputați, doamnă Președinte, doamnă Prim-ministru, că în conformitate cu legile țării, în conformitate cu ceea ce impune Constituția și cadrul normativ actual oricărui cetățean, în calitatea mea de viceprim-ministru și ministru al afacerilor interne, în calitate de deputat, dar întâi de toate ca și cetățean, am depus un denunț, am depus un denunț la Procuratura Generală, prin care am denunțat această tentativă de uzurpare a puterii în stat și pe final am cerut Procurorului General să inițieze o cauză penală, în conformitate cu legislația, care ar conduce la tragerea la răspundere penală a tuturor celor implicați în acest... în această tentativă de uzurpare a puterii în stat, în temeiul articolului 339 alineatul (1) al Codului penal.

Am cerut suspendarea din funcție a tuturor celor care au fost implicați în această tentativă de uzurpare a puterii în stat și, bineînțeles, am cerut ca Procurorul General, pe baza materialelor pe care le va acumula, iar Ministerul Afacerilor Interne îi va sta la dispoziție pentru acumularea acestor materiale, în conformitate cu legislația, să se ceară, de urgență, ridicarea imunității parlamentare a numitului Vladimir Plahotniuc. *(Aplauze.)*

Este important acest fapt, pentru că este de notorietate că anume individul cu multiple identități, cu multiple cetățenii, inclusiv cetățenia Rusiei, a stat la baza uzurpării puterii în stat de-a lungul timpului și la această tentativă de menținere la putere, de uzurpare a puterii, inclusiv a Forului Legislativ.

Vreau să vă anunț, profit de faptul... dacă mai am niște minute, profit de faptul că sînt aici și anunț societatea noastră și pe dumneavoastră că țara noastră nu poate să trăiască din speculații, țara noastră nu mai are... noi nu mai avem dreptul să trăim din manipulări, din intoxicații publice, din informații false, din informații aruncate pe surse, din comunicatele unor partide, în realitate niște grupări criminale, bineînțeles, din comunicate mincinoase ale unor partide care ne induc cumva ideea că cei care au stat la baza acestui puci ar fi în afara țării sau poate nu, se încearcă manipularea opiniei publice. Iată de ce, vreau să fac niște precizări, fără a da prea multe detalii care poartă caracter personal.

Numitul Vladimir Plahotniuc și numitul Șor despre care s-a vorbit în spațiul public că ar fi părăsit împreună Republica Moldova, că ei sînt parteneri cunoaștem cu toții, parteneri în furtul miliardului, parteneri în tentativa de uzurpare a puterii în stat, dar despre asta, bineînțeles, domnule Jizdan, se va ocupa o anchetă curată, limpede, cu sprijinul total al Ministerului Afacerilor Interne.

Vreau să vă spun că numiții Plahotniuc și Șor, potrivit datelor de care dispune Ministerul Afacerilor Interne, nu ar fi părăsit teritoriul Republicii Moldova. Toate datele de care dispunem noi vorbesc despre faptul că nu ar fi părăsit teritoriul Republicii Moldova.

Facem acum demersuri necesare către colegii noștri din Ucraina care urmează să ne pună la dispoziție dacă au trecut acești...

Doamna Zinaida Greceanîi:

Domnule Năstase,

... Sînt nevoită să vă întreb de cît timp aveți nevoie, fiindcă mai aveți la dispoziție... pot să vă dau suplimentar un minut.

Domnul Andrei Năstase:

Nu, în 30 de secunde mă încadrez...

Doamna Zinaida Greceanîi:

Da. Poftim.

Domnul Andrei Năstase:

Facem investigații suplimentare, inclusiv cu implicarea colegilor noștri din Ucraina, pentru a afla dacă numiții Plahotniuc și Șor au plecat prin acel coridor... prin regiunea transnistreană, acolo unde Republica Moldova de-a lungul timpului nu a reușit să stabilească niște mecanisme exacte, niște mecanisme puternice de control și după asta voi veni cu mesaje cît se poate de exhaustive la acest capitol.

Mai există încă o dimensiune pe care puteau cei doi să plece peste hotare, dacă au plecat, și anume de-a lungul timpului la Aeroportul din Chișinău s-a creat un fel de coridor pentru bandiți... un coridor pentru bandiți pe unde au trecut, în permanență, Plahotniuc și Șor. Și de multe ori au trecut cu mijloace de... sau cu bunuri de valoare mare, au trecut cu bani, dar despre asta vom vorbi mai tîrziu, atunci cînd vom avea o colaborare cît se poate de bună cu Procuratura.

Încă un lucru pe care vreau să vi-l spun și fac apel către instituțiile statului... către toate instituțiile statului de la această tribună, către Procuratură și către justiția din Republica Moldova: să trimită, de urgență, actele judecătorești prin care numitului Șor Ilan i s-au aplicat interdicții de părăsire a țării.

Vă mulțumesc.

Doamna Zinaida Greceanii:

Mulțumim. (*Aplauze.*)

Stimați colegi,

Vă rog foarte mult, nu mă impuneți să deconectez arbitrar... microfonul. De aceea vă rog să vă țineți de Regulament.

Următorul cu luare de cuvânt s-a înscris domnul deputat Octavian Țicu.

Vă rog, la tribună, aveți 5 minute la dispoziție.

Vă rog să vă țineți de Regulament.

Domnul Octavian Țicu:

Stimată doamnă Președinte,

Stimați deputați și cetățeni ai Republicii Moldova,

Vreau să folosesc această tribună, în primul rând, pentru a-mi felicita colegii mei – istoricii, cu această sărbătoare instituită tocmai din considerentul de a avea în sfârșit o cultură istorică care este fundamentul culturii noastre politice. Și să fac un apel la politicienii noștri – să nu instrumentalizeze istoria, pentru că ea este o știință care este la îndemâna istoricilor.

Eu, ca fost sportiv de performanță și mai ales boxer, mi-am așteptat adversarii să le vorbesc în față așa cum fac sportivii de obicei, nu să-i bîrfesc pe la spate și mă bucur că am astăzi ocazia să văd deputații de la PD.

Eu nu sînt membru al partidelor politice nici din „PAS”, nici din „DA” și am înfruntat regimul autoritar al lui Voronin și cel al lui Plahotniuc dintr-o ipostază de profesor universitar și intelectual, pentru că sînt o ființă umană a cărei condiție firească este rezistența și cultiv tinerilor din țara noastră valori în care cred – democrații și respectul drepturilor omului.

Prin urmare, această luptă mă reprezintă și mă definește, pentru că am o profesie nobilă. Eu, alături de miile de profesori de licee din sistemul preșcolar, din sistemul preuniversitar și cel universitar, an de an, educăm mii de tineri care, datorită acestui regim instituit în Republica Moldova, pleacă an de an și care îmi trimit scrisori din Alaska, din Canada, din Statele Unite, Anglia, Franța, mai ales după anul... 2016. În 2016, stimați cetățeni, a fost uzurparea puterii în stat, în 2016, această minoritate politică, fără drept constituțional, a instituit un Guvern în noapte, a preluat puterea prin cumpărare de deputați care ca oile s-au vîndut în acest Parlament și care au instituit un Guvern care, la ora actuală, nu este responsabil doar de acest puci care a fost în iunie, asta este vârful aisbergului. Noi avem nevoie de o investigație asupra felului cum din 2016, treptat, PD-ul și regimul lui Plahotniuc au preluat instituțiile statului. O mîna de bandiți au instituit instituțiile statului la cheremul unor decizii care s-au făcut într-un clan.

Asta este rezultatul faptului că societatea noastră a avut încredere în clasa politică după 2009. Și am așteptat și după 2009 acele investigații. Eu am în mână un document. Acest document se cheamă „Declarație cu privire la recunoașterea caracterului captiv al statului Republica Moldova”.

Ce discuții avem noi aici? Ce opoziție? Noi am denunțat regimul oligarhic, noi am spus clar: „PD și Plahotniuc este partid responsabil de uzurparea puterii în stat”. Noi am spus că este dictatură și instituțiile statului sînt captive, acele de drept și acele care reprezintă acest stat.

Vreți opoziție? Opoziție o să aveți la închisoare. Toți oamenii care sînt responsabili de uzurparea puterii în stat vor trebui să facă închisoare atunci cînd noi în această declarație adoptată (*gălăgie în sală*) am stabilit clar: demisia Procurorului General, demisia SIS-ului, demisia CEC-ului, demisia CNA-ului, demisia Consiliului Audiovizualului, CNI-ului, CSJ-ului și mai recent CC-ului pentru complicitate la uzurparea puterii în stat. Asta este un document juridico-politic care ne oferă nouă dreptul și posibilitatea să intervenim într-un sistem deci care este total controlat de Partidul Democrat.

Fără această acțiune fermă politică pe care noi trebuie s-o avem în acest Parlament nu vom merge nicăieri, pentru că în aceste instituții sînt oameni care sînt controlați de această fracțiune politică și care vor opri și vor intimida orice încercare de dezoligarhizare a statului.

Îndemn cetățenii Republicii Moldova să aibă încredere în Blocul electoral ACUM și în lucrurile pe care le vom face în această Alianță temporară. Este o Alianță care trebuie înțeleasă în contextul Republicii Moldova în condițiile în care un singur om se face responsabil și clanul lui de această situație.

Vă mulțumesc. (*Aplauze.*)

Doamna Zinaida Greceanîi:

Vă mulțumim.

Următoarea luare de cuvînt – domnul Lilian Carp.

Vă rog. Cinci minute aveți la dispoziție.

Fracțiune? Da.

Domnul Lilian Carp:

Stimați colegi,

Noțiunea de puci e o noțiune foarte clară. Iarăși, ca profesor de istorie pot să vă explic ce înseamnă noțiunea de puci – cînd o acțiune militară sau un grup care încearcă să răstoarne rezultatele politice care au avut loc în urma unui scrutin. Așa că, stimați colegi, putem numi așa că a fost un puci clar care a avut loc în data de 7 și 9 iunie și voi face o trecere în revistă.

Spuneți-mi, vă rog, cine a dat indicație pe data de 7 iunie la orele trei-patru să nu existe nici un funcționar în Parlament? Ca nu cumva, Doamne, vezi, să poată avea loc aici vot comun în ceea ce privește votarea unui Guvern ș.a.m.d. Deci toți funcționarii au plecat, lumina stinsă, apoi repejor cineva a sunat: alerta cu bombă. Nu știu se Guguță, ce „ujasuri” au trecut prin cap repede și s-a sunat: bună ziua, aveți un coșmar, nu puteți sta în Parlament că, vedeți, Doamne, aveți alertă cu bombă.

Nu am putut intra aici, am intrat foarte complicat, cu altercații, eu mai țin minte și numele celui care încerca să împingă, să lovească, da. Deci dar toate vin la timpul lui, el, poate, omul nici nu știa că face parte din acest puci prin care se încerca a pune ... Și decizia, iarăși, a Curții Constituționale care vine după ora cinci repejor, ca nimeni ... așa, prin întuneric ca hoții.

Acum referitor la execuții. Ei, dacă vă aduceți aminte, a fost cândva așa o Comisie numită „Open Dialog”, foarte interesantă, unde îl căutam pe Știrliț. Unde-i Știrliț, unde-i el să-l prindem cumva, să-l trecem ... Ce rezultatul comisiei celea? Băi, fraților, dar ce execuție acolo era: pușcărie, trădare de Patrie, toate la un loc, te luau în groază. Eu zic: măi, dar cu cine m-am legat eu? Zic: cu cine m-am legat eu cu toți trădătorii aceștia, cu toți una, alta? Ce mie îmi trebuie să merg mai departe? Zic: valiza și hulubii. Vorba ceea: „Păpușelele, cordelele, undița, măcucul și „valea” din țara asta”. Acestea erau toate abordările la care fiecare cetățean se gândea atunci, în plină campanie electorală, de ce facem noi asta?

De aceea, mă scuzați, dar când vorbim de execuție publică este un vechi proverb „Cine seamănă vânt, culege furtună.” Iar cineva a semănat vânt, acum, sigur că, va culege furtună.

De aceea elementele care au fost pentru lovitură de stat – puci, ele există. Acum comisia, clar că nu este cea care trebuie să dea într-un fel foarte multe ... sau să tragă la răspundere, ea poate doar să constate anumite lucruri, să le transmită în judecată, să le transmită la procurori, da, toate mai departe în sine, vor avea de lucru procurorii și vor avea de lucru judecătorii atunci când va fi pus pe masă tot dosarul. De aceea, vă rog, când spuneți de execuție publică, gândiți-vă ce ați făcut, de toate acele comisii, de tot absolut, vă spun, gândiți-vă ce ați făcut.

Deci și da, eu am să am o rugămintă față de membrii acestei comisii, deci foarte profesionist, fără a face anumite insinuări, dar cu exactitate: cine a dat indicație? Cum s-a ajuns la aceea că alerta cu bombă? Interesant, că așa se mai găsește cine a dat alerta cu bombă când se sună, una, alta. Să vedem în cazul acesta o să-l găsim pe acel cu alerta cu bombă sau nu? Multe alte lucruri.

Despre Curtea Constituțională cum într-un fel ia decizii fără ca să aibă documentul în scris, că legea așa prevede. De ce a luat decizia după orele cinci și n-a luat-o în termen, așa cum toată lumea să știe cu o zi înainte, uite, mâine este ultima zi? Toate aceste lucruri sînt un amalgam care arată că a

fost planificat. Și acest lucru s-a văzut și are ... eu, în general, este prea puțin spus doar data de 7 – 9 iunie, lucrurile sînt mult mai complexe. Sînt de la numirea prima dată în funcția de procuror așa, care toată lumea știe că s-a cumpărat, s-a vîndut.

Deci toate acele înțelegeri care au fost utile încă în 2009, încetișor, pas cu pas deci s-a construit un aisberg, care, din păcate, am avut toți sau cel puțin s-a încercat răsturnare de situație pe care am avut-o în data de 7 – 9 iunie. De aceea cum se spune: mai bine un sfîrșit tragic decît coșmaruri veșnice.

Mersi mult. (*Aplauze.*)

Doamna Zinaida Greceanî:

Mulțumim.

Următoarea luare de cuvînt – domnul Gaik Vartanean.

Înțeleg că nu din partea fracțiunii, fiindcă îl aveți înscris și pe domnul Batrîncea. Domnul Batrîncea – din partea fracțiunii.

Domnule Vartanean,

Aveți cinci minute la dispoziție, vă rog să vă încadrați.

Domnul Gaik Vartanean:

Уважаемый госпожа Председатель!

Уважаемая Премьер-министр!

Уважаемые депутаты!

Я хотел бы в начале зачитать, что означает путч. Путч – это государственный переворот, совершенный небольшой группой заговорщиков, а равно попытка совершения такового. Путч отличается от классического переворота тем, что он совершается узкой группой лиц без социальной опоры в обществе и без учета объективных факторов. Путч выражается в действиях, не опирающихся ни на широкую поддержку, ни на учет ситуации, ни на продуманную программу действий.

Уважаемые коллеги!

То, что происходило эти последние нескольких недель, является, на мой взгляд, издевательством над обществом и над народом. Мы можем говорить о том, что издевательство началось еще много лет назад – начиная с истории в „Pădurea Domnească”, о том, как власть замяла этот конфликт, эту ситуацию. Мы можем вспомнить, как власть укрывала, то, как готовилась к краже миллиарда. Мы можем вспомнить, как Демократическая партия отменила выборы в Кишиневе, и в конце концов мы пришли к тому, что Демократическая Партия попыталась отменить выборы 24 февраля этого года.

То, что происходило в эти несколько недель, особенно в последнюю неделю, я считаю за гранью добра и зла. Вы, Демократическая партия, издевались не только над собственным обществом, но и над мировым сообществом. То, как мы выглядели в глазах мирового сообщества, те подачки мировым державам, которыми экс-премьер-министр попытался подкупить Соединённые Штаты, это было просто за гранью добра и зла.

Судьи Конституционного суда, я считаю, поставили страну на грань гражданской войны, начиная от их назначения, когда большинство из них являются родственниками и членами Демократической партии и были назначены перед парламентскими выборами, что вообще не лезет ни в какие правовые нормы, и заканчивая тем, как они себя вели. В том числе и то что, по нашей информации некоторые из них вообще не были в стране, когда на сайтах появлялись их решения. Мы это тоже проверим.

То, что творилось на улицах, тоже не поддается никакому объяснению. То, как вы промывали мозги в холдингах, то, как ваши экс-депутаты и многие люди накачивали людей... Это я говорю о некоторых депутатах из блока АСУМ, которые присутствовали при этом. Я говорю о том же экс-депутате Корнелиу Дуднике, который говорил, что либо будут мирные досрочные выборы, либо «мы пойдём по украинскому сценарию». Есть это видео, где господин Дудник призывал практически к гражданской войне, что тоже не укладывается ни в никакие нормы.

Демократическая партия, отменив выборы в Кишинёве, попыталась отменить выборы 24-го числа. И наш долг перед обществом, которое ждет от нас ясности, ждет от нас, от нового Парламента, от нового политического класса, полной хронологии событий, полной информации о том, кто давал указания, полной информации о том, кто понесет ответственности. Мы обязаны сделать все возможное, чтобы люди получили эту информацию. Последние 10 лет люди уже отвыкли, что Парламент и политический класс, правящий политический класс, действуют в интересах граждан.

К сожалению, в последние годы, особенно в последние 3–4 года, правящий политический класс действовал в интересах одного человека и приближенных к нему лиц. Некоторые из них находятся сегодня в зале, а остальные находятся либо в Альпийских горах, либо на солнечных пляжах в Майями, либо в дорогих кварталах Лондона.

Но учитывая сегодняшнее время, учитывая сегодняшние технологии, учитывая сегодняшнюю открытость, я думаю, что вопрос правосудия и возвращения всех преступников обратно домой – это вопрос времени и политической воли, которая есть у этого Парламента, у этого Правительства, у нового политического класса. И самое главное,

что такой запрос есть у общества, а мы обязаны соответствовать этому запросу.

Спасибо. (*Aplauze.*)

Doamna Zinaida Greceanîi:

Mulțumim.

Următoarea luare de cuvânt – domnul Diacov.

Să înțeleg că din partea fracțiunii. Da, 7 minute aveți la dispoziție.

Domnul Dumitru Diacov:

Da. Stimați prieteni,

Eu sînt bucuros să vă văd pe toți sănătoși.

Înțeleg foarte bine că sîntem într-o situație postelectorală. După careva evenimente neobișnuite, dramatice pentru Republica Moldova, nu este pentru mîndria nimănui, dar eu vreau să vă chem ca noi să meditam liniștit.

Eu înțeleg că s-a creat o majoritate parlamentară, nimeni din dumneavoastră n-a cîștigat alegerile. Noi avem, la fel, atîtea mandate ca și dumneavoastră și nimeni nu poate să spună că Partidul Democrat a deturnat.

Există o înțelegere între două grupuri parlamentare, eu respect legile democrației, nu-i nici o problemă, dar eu, în biografia mea de parlamentar, țin minte foarte multe comisii, comisii de anchetă, comisii... mai ales în cazul în care este vorba cînd două partide creează comisii parlamentare să se clarifice cu oponentul său politic, cu al treilea partid.

La ce duce asta? Asta duce la o confruntare politică și mai serioasă, la speculații politice, la show-uri în Parlament și asta poate să dureze mult timp.

Noi n-o să putem să vă încurcăm, aveți majoritatea – 61 de voturi, faceți ce vreți, dar eu vreau să vă previn că nu se face în felul acesta. Eu vreau să vă spun, absolut serios, că inscripția ceea, Partidul Democrat nu are nimic comun cu chestia asta.

În Partidul Democrat nu există nici o decizie care să vă dea posibilitate să învinuiți Partidul Democrat. Eu vreau să vă spun că cel puțin 26 de deputați, eu, în orice caz, nu am participat nici la un fel de discuții, nici la o decizie și Partidul Democrat nu a participat la astfel de decizie.

Curtea Constituțională a luat decizii. Dar eu vreau să vă... (*Rîsete.*)

Curtea Constituțională a luat decizii pe care noi trebuie să le respectăm. Nu, nu vă zîmbiți.

Aduceți-vă aminte de o decizie a Curții Constituționale din... îmi pare că, aprilie 2016 privind alegerile directe ale Președintelui Republicii Moldova, eu am criticat. Eu am criticat și nu o dată în spațiul public, dar

dumneavoastră, ambii, v-ați folosit de legea asta și n-ați condamnat-o, și ați acceptat-o, și ați beneficiat.

Cel puțin, doi lideri politici s-au lansat în politica mare. Mă rog, s-a întâmplat ceea ce s-a întâmplat, dar dacă vorbim despre dreptate, haideți să ne aducem aminte. Curtea Constituțională, la începutul anilor nouăzeci și ceva, a adoptat o hotărîre că Parlamentul votează legile cu 52 de voturi. Era o chestie nedreaptă, noi am avut probleme. Noi, Guvernul Sturza atunci l-am votat cu un vot, țineți minte, împrumutat din pușcărie și noi am criticat nu o dată, dar noi am respectat și noi nu am scos armata și toată guvernarea împotriva Curții Constituționale.

Dacă există tradiție în Republica Moldova ca procurorii, ca judecătorii, ca organele de forță ș.a.m.d. ... o tradiție, haideți să schimbăm lucrurile. Haideți să creăm instituții, să contribuim la aceea ca instituțiile acestea să funcționeze așa cum funcționează în Marea Britanie sau în alte țări pe care noi le iubim și ne pare că sînt ideale din punctul acesta de vedere, dar nu să implicăm țara în război.

Guvernarea eu presupun că are de rezolvat o mie și una de probleme: și salariile, și pensiile, și drumurile. Iată, în fiecare sat sînt proiecte și oamenii așteaptă.

Poftim, noi sîntem gata să vă ajutăm. Eu înțeleg că voi v-ați concentrat acum, în urma acestor evenimente care s-au întâmplat și eu îmi pun întrebarea: voi... jumătate de an o să vă ocupați cu anchete, cu război, că haideți să scoatem Partidul Democrat, să-l scoatem de pe scena politică, poate asta vreți?

Partidul Democrat, stimați prieteni, eu, ca fondator și ca președinte de onoare al Partidului Democrat, vă spun încă o dată, întotdeauna a avut rolul de mediator între dreapta și între stînga.

Și eu vreau să vă spun... Lilian, eu vreau să spun și tu să ții minte, că este o misiune istorică și importantă.

Dumneavoastră vă închipuiți că, da, mîine dispare Partidul Democrat și ce se întâmplă?

Voi o să duceți țara asta cu zigzagurile astea ba în dreapta, ba în stînga. Trebuie să existe cineva care să vă cheme la masa de negocieri, trebuie să existe cineva care să vă ajute să înțelegeți lucrurile. Nici un om în țara asta nu-și poate închipui și voi singuri nu mai ce recunoașteți de la tribună că noi am făcut ceva temporar.

Oamenii așteaptă de la voi nu temporar, oamenii așteaptă decizii, oamenii așteaptă îmbunătățirea situației în economie, oamenii așteaptă de la voi progres și oamenii așteaptă de la voi integrare europeană reală, dar nu să repetăm și noi greșelile care s-au făcut și pînă la noi, și noi, și văd că voi v-ați pornit pe aceeași cale.

De aceea, stimați colegi, noi am revenit în Parlament să fim în opoziție. Eu înțeleg acum că prima săptămână, voi vă deprindeți să fiți guvernare, dar noi ne deprindem să fim opoziție. Nu-i obișnuită chestia asta. Eu înțeleg, o să dureze acolo o săptămână-două, dar eu vă chem, eu vă implor, eu vă rog, țara așteaptă ca Parlamentul Republicii Moldova să contribuie la liniște, să contribuie la pace.

Lăsați instituțiile să se ocupe cu ceea ce trebuie să se ocupe. Eu vă asigur că judecătorii actuali Curții Constituționale „o să sufle și în apă rece”, dacă ei o să lucreze.

Dacă vreți să-i scoateți, înseamnă că pe cine vreți să aduceți? Pe cine vreți să aduceți în locul procurorilor, judecătorilor ș.a.m.d.?

Haideți să contribuim, să consolidăm instituțiile...

Doamna Zinaida Greceanîi:

Domnule Diacov,

Aveți 10 secunde. Vă rog să încheiați.

Domnul Dumitru Diacov:

... doamnă Președinte.

Doamna Zinaida Greceanîi:

Da.

Domnul Dumitru Diacov:

Noi am fost în relații bune întotdeauna și cu dumneavoastră, și cu ceilalți.

Da. Stimați colegi,

Eu vă... eu înțeleg fierbințeala asta după tot ce s-a întâmplat, dar eu vă chem la rațiune, eu vă chem la liniște și eu vă chem ca noi toți, împreună, să contribuim la aceea ca țara noastră să fie o Moldovă democratică, prosperă și noi toți să ne mândrim cu ceea ce se întâmplă în țara noastră.

Mulțumesc. (*Aplauze.*)

Doamna Zinaida Greceanîi:

Mulțumim, domnule Diacov.

Următoarea luare de cuvânt, din partea fracțiunii, domnul Mihail Popșoi.

Domnul Mihail Popșoi:

Doamnă Președinte...

Doamna Zinaida Greceanîi:

7 minute aveți.

Domnul Mihail Popșoi:

Doamnă Prim-ministru,

Domnule viceprim-ministru,

Stimați colegi deputați,

În primul rînd, vreau să-mi exprim recunoștința și satisfacția de a vă revedea în clădirea Parlamentului, stimați colegi din opoziție din Partidul Democrat. Este un lucru bun, un lucru firesc că lucrurile au revenit la normalitate, însă nu putem trece cu vederea ceea ce s-a întîmplat săptămîna trecută.

Or, săptămîna trecută ne-a trecut pe toți, în primul rînd, noi, acei 61 de deputați, dar și întreaga țară, ne-a trecut glonte pe lîngă tîmplă.

Asemenea situații nu au mai existat. Și noi vom încerca să punem tot efortul ca asemenea situații să nu se mai repete. Crize politice în Republica Moldova au mai fost.

Și domnul Diacov, probabil, poate să ne povestească multe atît despre criza politică din 1999, cît acea... criza politică din 2009, însă niciodată această țară... această țară mică, chinuită nu a fost atît de aproape de abis. Un abis în care un grup mic de cetățeni să se contrapună majorității absolute, un grup mic de cetățeni, cu sau fără concursul dumneavoastră, stimați colegi, acest lucru urmează să-l stabilim împreună în această Comisie de anchetă, au exercitat puterea politică în nume personal. Or, acest lucru este crima cea mai gravă, conform Constituției Republicii Moldova.

Este foarte regretabil că liderul Partidului Democrat, domnul Plahotniuc, nu este astăzi alături de noi. Îl avem doar pe domnul Diacov, președintele de onoare. Dar președintele cu ceva mai puțină onoare a reușit să părăsească Republica Moldova și nu a avut curajul să vină să înfrunte cetățenii și colegii săi din legislativ, să dea anumite explicații referitor la ce s-a întîmplat anume săptămîna trecută.

Or, în viziunea mea personală și a colegilor mei, săptămîna trecută a avut loc, cu adevărat, un puci anticonstituțional. În cele mai proaste tradiții ale GKCP-ului și ale loviturilor de palat din Africa subsahariană. Asemenea lucruri nu sînt tolerate într-o țară care se dorește europeană. Însă, din păcate, alunecarea antidemocratică a început mult mai devreme. S-a pomenit aici și despre „Pădurea Domnească” și multe alte chestiuni.

Însă aș vrea să mă adresez domnului Diacov care se îngrijește de soarta Partidului Democrat. Vreau să vă asigur că intenția noastră nu este nicidecum de a ataca, de a desființa sau a submina în orice fel Partidul Democrat.

Dar aș vrea să vă întreb, domnule Diacov: unde erați dumneavoastră cînd pe 27 august 2018 actualului Prim-ministru și actualului ministru de interne și unui grup de cetățeni... de membri de partid le erau sucite mîinile

și erau ridicați pe sus, în urma unei demonstrații pașnice lângă monumentul „Ștefan cel Mare”? Unde erați dumneavoastră, stimate domnule Diacov, când, în urma alegerilor locale foarte competitive în care a obținut victoria un candidat din opoziție, cineva a decis că această victorie este inacceptabilă și au făcut uz de justiție, au exercitat puterea politică în nume propriu și au anulat alegerile locale din capitala țării noastre?

Unde erați dumneavoastră, stimate domnule Diacov, în seara de 7 iunie, când acest For Legislativ era încercuit de niște oameni... nu știu cum să le zic, doar pașnici nu erau, oameni care erau puși acolo pentru a împiedica deputații din „Blocul ACUM” să iasă din Parlament și pentru a-i împiedica pe colegii noștri din Frațiunea Partidului Socialiștilor să intre în Parlament? Asemenea mișcări, asemenea mijloace de luptă politică sînt inacceptabile într-un stat care se dorește european.

Și doar printr-un noroc chior, prin faptul că domnul Plahotniuc a înțeles că are câștig de cauză, că vor fi alegeri anticipate, dumnealui a decis să-și retragă dulăii din jurul Parlamentului, permițînd ulterior, creînd condițiile pentru ca deputații „Blocului ACUM” să aibă posibilitatea să se întîlnească cu colegii lor din Partidul Socialiștilor. Însă și acolo au fost surprize. După 4 ore după ce a fost sunată alarma în Parlament, imediat ce ne-am așezat la masă în sala de conferințe 114, au intervenit forțele de ordine, ne-au dat afară pentru a verifica încăperea, precum că ar fi fost suspiciuni că ar exista o bombă. După 4 ore de la alarmă, stimați colegi.

Aceste lucruri păreau nostime atunci cînd eram în acea vîltoare... pe acea adrenalină, dar lucrurile n-au fost nici pe aproape nostime, a fost foarte și foarte grav. În seara de sîmbătă, domnule Diacov.

Mulți din colegii noștri din „Blocul ACUM”, dar și din Partidul Socialiștilor au fost nevoiți să doarmă pe la rude, pentru că existau suspiciuni mai mult decît rezonabile care acum, pe semne, se adevăresc că au existat mandate de arest pentru fiecare dintre noi.

Eu, fecior de ofițer, nu sînt neapărat cel mai fricos om din lume, dar venind acasă, mă gîndeam ce să-i spun soției, să o previn că există riscul să fiu ridicat pe sus, mă gîndeam ce să-i spun copilului.

Domnule Diacov,

Cu Partidul Democrat nu se va întîmpla nimic.

Dar cu această țară a existat riscul săptămîna trecută să se întîmple lucruri foarte și foarte grave. De aceea această Comisie de anchetă are menirea de a elimina orice risc ca asemenea situații să se mai repete pe viitor.

Și este și de responsabilitatea dumneavoastră ca cetățeni ai acestei țări să depuneți aportul dumneavoastră sincer ca asemenea lucruri să nu se mai repete. Pentru că ceea prin ce am trecut noi săptămîna trecută a fost o criză care a zdruncinat... internaționale, dar și cele de pe interiorul țării urmează încă să fie conștientizate... întreaga lor amploare.

De aceea vă invit, stimați colegi, să contribuiți, în mod deschis, transparent, la elucidarea tuturor factorilor, faptelor, evenimentelor și deciziilor luate în acele zile de grea cumpănă pentru țara noastră, inclusiv de contribuția dumneavoastră depinde ca asemenea lucruri să nu se mai repete.

Și încă o dată îmi exprim recunoștința că ați revenit în Parlament și că acel glonte, totuși, ne-a trecut pe lângă tîmplă.

Vă mulțumesc. (*Aplauze.*)

Doamna Zinaida Greceanî:

Noi vă mulțumim.

Următoarea luare de cuvînt și ultima – domnul Vlad Batrîncea.

Vă rog.

Domnul Vlad Batrîncea:

Mulțumesc, doamnă Președinte.

Doamnă Prim-ministru,

Stimați colegi deputați,

Întîi de toate, pentru cei din Partidul Democrat, bumerangul este un instrument care poate fi lansat prin aruncare cu scopul de a lovi o țintă. Aruncat într-un anumit fel, dacă nu a atins ținta, bumerangul revine la locul de lansare.

Foarte calm, fără emoții, comisia va stabili anumite circumstanțe.

Ce ține de puci. Puci, într-adevăr, cum a spus un coleg, este lovitură de stat pregătită de către un grup îngust care nu are susținere masivă a populației.

Însă, dacă e să vorbim despre chestii militare la care.. s-a vorbit aici, s-a referit precum că puci este neapărat pe cale militară, nu este așa prin definiție. Însă, cine a pregătit acele peste două mii de persoane, paramilitari, care nu au nici o atribuție cu organele de drept și de ordine, prin păduri, să sară garduri și, în caz de ceva, să ia cu asalt clădirea Parlamentului și a Președinției?

Și dacă e să vorbim despre democrație și valori, cine a permis cu un zîmbet pe față, în stilul mafiei siciliene, să arunce păsări peste gardul Președinției? Acest lucru probabil că, în opinia cuiva, a fost foarte vesel, ridicol, că am văzut pe poze zîmbete – 32 de dinți.

Vrem să ne clarificăm și comisia se va clarifica foarte liniștit, calm, punct după punct, cine a dat acele ordine, începînd cu Curtea Constituțională.

Ce, dacă s-a format o altă majoritate, Curtea urmează să emită pe data de 7 hotărîre că tot data de 7 este ultima? Dacă ei, într-adevăr, au considerat așa și au schimbat matematica, astronomia și așa mai departe că 3 luni deja

sînt 90 de zile, dar nu 91, 92 sau 93, de ce nu au emis această hotărîre pe data de 1, 2, 3, 4? Măcar cu un timp rezonabil înainte.

Ce, dacă nu este PD, înseamnă că gata, sfîrșitul lumii. Și de aceea, în regim de urgență, urma Curtea Constituțională să emită această hotărîre.

Și am ajuns la ceea ce am ajuns, colegi.

Și vrem să înțelegem foarte clar, cine a dat ordin, cine a dat acea indicație Curții Constituționale și cine a stat alături la legătura dată de sîmbătă cînd în această sală, fără lumină, fără microfoane urma să fim ridicați pe sus de către structuri, inclusiv paramilitare. Vrem să vedem și comisia va stabili cine a semnat acele peste 60 de dispoziții de arest, de hotărîri de arest.

Cine a dat indicație Parlamentului? Că n-am putut noi, deputații, intra în Parlament, deoarece a fost alertă cu bombă. Vrem să aflăm acest lucru, de ce Poliția nu ne-a permis să intrăm în clădire? Vom afla. Comisia, ancheta va afla, cine a dat acea dispoziție.

În mod special, cine a dat dispoziție celor de la „Moldova 1”, televiziunea publică, care o săptămînă ne-au făcut pe noi uzurpatori, trădători de Patrie ș.a.m.d.? Și unde a fost acel CCA cu Dragoș Vicol în frunte, care nu a asigurat pluralismul opiniilor?

Domnul Președinte, care a fost amenințat cu moartea, inclusiv membrii familiei, trei zile nu a putut ajunge și obține timp de eter la „Moldova 1”, peste trei zile abia. Dar unde era pluralismul opiniei? De ce nici un deputat din majoritatea parlamentară nu a fost invitat la televiziunea publică? Nici un lider de fracțiune, nici doamna Prim-ministru, nimeni nu a fost invitat la televiziunea publică, cine a dat asemenea indicație, acest ordin urmează să stabilească ancheta.

SIS. V-a plăcut mult cînd a fost filiala PD-lui și știm foarte bine că s-a dat foc la acte, la discuri ș.a.m.d. Ce a fost acolo va stabili ancheta. Inclusiv au fost materiale operative, urmărirea deputaților, rudelor, apropiaților deputaților, consilierilor Președintelui Republicii Moldova și a altor demnitari de stat. Faza că s-a dat foc la acele urmăriri, interceptări ilegale va stabili ancheta. Cine a fost persoana care a dat asemenea indicații urmează să răspundă nu în fața Parlamentului, în fața justiției perfect legal, nu dorim răfuială politică. Însă, atunci cînd ați avut la îndemînă filiala PD la Curtea Constituțională, filiala PD la SIS, filiala PD la MAI. Și știm foarte bine și despre acele forme militare pregătite pentru unele persoane care nu au nici o atribuție la organele de Poliție. Și alte indicații, colegi. Și indicații la Procuratură.

Vrem să vedem, 600 de procurori au semnat declarația politică în susținerea guvernării PD, cine a fost persoana care a impus 600 de procurori să semneze asemenea hîrtie? Să răspundă în fața legii.

Nouă tot timpul ne spuneau că Procuratura este o „vacă sfântă”, Doamne ferește. Justiția independentă, Procuratura independentă. Nici un deputat nu a avut dreptul să scrie o interpelare. Personal am avut zeci de interpelări către Procuratura Generală. Nu am primit nici un răspuns, de aceea că procurorii ... Dar de aici merge cineva și 600 de procurori semnează în susținerea unui partid politic, ce înseamnă acest lucru?

În această clădire urma să fim luați pe sus pe data de 8. Cineva a dat indicații ca să nu intre în clădire Ambasadorul Michalko. Și datorită faptului că ați dat o asemenea indicație ne-ați ajutat, că reacția dumneavoastră și comportamentul chiar și față de unii diplomați ne-a ajutat să obținem susținerea forțelor importante ale lumii. Și, bineînțeles, vrem să ne clarificăm, cine a spus atunci că nu pot intra deputații, nu pot intra diplomații? Și am stat aici pe întuneric, nici un diplomat nu s-a văzut. Și 60 de grupuri operative s-au plasat în incinta Procuraturii Generale și așteptau numai butonul, să intre și să ne ia pe sus.

Mulțumim mult pe această cale încă o dată diplomaților, ambasadurilor care s-au aflat aici cu noi. Inclusiv vrem să vedem, stimați colegi, cu acele interpretări că Uniunea Europeană n-a spus asta, acestea sînt invențiile celor din majoritatea parlamentară, diferite interpretări, chestii. Calm, liniștit această comisie se va clarifica cu toate circumstanțele, va stabili persoanele vinovate și mai departe să răspundă în fața legii. Acei care nu sînt vizați în aceste lucruri la sigur...

Dar atunci cînd nouă ne spuneți de democrație și de prezumția nevinovăției, să ne explicați nouă cum ați vrut să ne arestați pe noi, pe toți, care ... (*nu se aude*) ne bucurăm și de buna reputație, dacă vreți. Însă, atunci, încă o dată repet, în stilul mafiei siciliene, v-ați dus și cu zîmbet pe față ați făcut ceea ce ați făcut.

Fracțiunea Partidului Socialiștilor, toți 35 de deputați, vor susține crearea acestei Comisii de anchetă a Parlamentului și vom face tot posibilul ca această comisie să poată activa. Facem un apel către toate instituțiile statului și către acei 600 de procurori care s-au semnat, să prezinte informațiile necesare. Inclusiv, apropo, și la CNA s-a dat foc la multe acte. Apropo, ei primii au început să dea foc la acte.

Dar vreau să vă zic că Comisia de anchetă, condusă de domnul Slusari, nu poate obține nici un act, de ce? Că actele au fost ridicate. Materiale, în incinta ... de către cei de la CNA. Ce s-a dat foc? Trebuie să aflăm acest lucru. Vom ...

Doamna Zinaida Greceanîi:

Domnule Batrîncea,

Rog să finalizați.

Ultimul cuvînt, vă rog, să spuneți, că a expirat timpul.

Domnul Vlad Batrîncea:

Da. Eu vă mulțumesc.

Vom face tot posibilul ca acest proces să fie unul echidistant. Nu avem dorință, nu dorim să ne răfuim pe cineva personal, dar vrem ca toată societatea să obțină adevăr, să știe adevăr despre tot ce s-a întâmplat.

Mulțumesc. (*Aplauze.*)

Doamna Zinaida Greceanîi:

Mulțumim.

Stimați colegi deputați,

Luările de cuvânt la acest subiect au luat sfârșit.

Acum trebuie să aprobăm componența numerică a acestei comisii. A fost propunerea enunțată de președintele Comisiei juridice, numiri și imunități de 7 persoane. Sînt alte propuneri? Nu sînt.

Cine este pentru această propunere, rog să votați.

Numărătorii,

Pentru acuratețe, vă rog, să ne dați datele.

N u m ă r ă t o r i i:

Sectorul nr. 1 – 27.

Doamna Zinaida Greceanîi:

– 27.

Sectorul nr. 2?

N u m ă r ă t o r i i:

– 9.

Doamna Zinaida Greceanîi:

Verificați încă o dată. Vă rog să vă uitați. 5 și 4 – 9.

– 9.

Sectorul nr. 3?

N u m ă r ă t o r i i:

Sectorul nr. 3 – 24.

Doamna Zinaida Greceanîi:

– 24. 60 de deputați. Propunerea de 7 membri ai comisiei a fost susținută.

Și acum cu repartizarea.

Președintele comisiei, vă rog, de pe loc să numiți cît ar reveni fiecărei fracțiuni.

Da, vă rog, conectați microfonul domnului Litvinenco.

Domnul Sergiu Litvinenco:

Se aude? Se aude acum.

Precum am menționat: Frațiunea PSRM – 2 membri, PAS – 1 membru, Platforma DA – 1 membru, Partidul Democrat – 2 membri și Partidul „Șor” – 1 membru.

Doamna Zinaida Greceanîi:

Da. Mulțumesc.

Se acceptă această propunere?

Supun votului această propunere.

Cine este pentru, rog să votați.

Majoritatea deputaților.

Mulțumesc.

Și acum personal.

Frațiunea Partidului Socialiștilor,

Vă rog personal.

Domnul Vlad Batrîncea:

Vă mulțumesc, doamnă Președinte.

Frațiunea Partidului Socialiștilor propune în componența acestei comisii pe domnul Vladimir Țurcan și pe domnul Grigore Novac.

Doamna Zinaida Greceanîi:

Mulțumim.

Frațiunea Partidului Democrat pe cine propune? Da, vă rog, cine expune?

Domnul Cebotari.

Domnul Vladimir Cebotari:

Noi nu vom delega pe nimeni în această comisie.

Doamna Zinaida Greceanîi:

E clară poziția.

Frațiunea PAS. Cine expune?

Domnule Igor Grosu,

Vă rog.

Domnul Igor Grosu:

Din partea Frațiunii Partidului Acțiune și Solidaritate – domnul Mihail Popșoi.

Doamna Zinaida Greceanîi:

Domnul Mihail Popșoi.

Mulțumim.

Din partea Platformei DA, vă rog, cine enunță?

Domnule Năstase,

Vă rog.

Domnul Andrei Năstase:

Doamnă Președinte,

Din partea Platformei DA va fi Dinu Plîngău.

În aceste circumstanțe, avînd în vedere faptul că va fi un volum, eu zic, enorm de muncă, dacă cei de la Partidul Democrat nu doresc să-și delege un deputat, va trebui să delegăm din partea altcuiva, numai să poată fi numărul pe care l-am ... Mai au 24, 48 de ore, poate să vină cu niște denunțuri, cu niște autodenunțuri, iată pentru asta au timp. Dar pentru această comisie zic că ar fi bine să completăm numeric cu alți deputați, dacă cei din Partidul Democrat nu doresc să participe la această comisie.

Mulțumesc.

Doamna Zinaida Greceanîi:

Mulțumim.

Stimați colegi din Partidul Democrat, din Frațiunea Democrată,

Vreau să vă întreb dacă decizia este definitivă și dacă noi putem să repartizăm.

Atunci, rog Comisia juridică să mă ajutați aici, cum... direcția... sau Direcția generală juridică să mă ajutați, cum trebuie noi să procedăm.

Da, domnule Creangă, poftim.

Domnul Ion Creangă:

Doamnă Președinte,

Stimați deputați,

Comisiile se formează conform proporționalității și ar trebui să rămînă locurile vacante.

Doamna Zinaida Greceanîi:

E clar, am înțeles. Noi o să respectăm procedura așa cum se cuvine.

Stimați colegi,

Din păcate, pînă cînd, avem în componența comisiei incluși 4 membri: domnul Vladimir Țurcan, domnul Grigore Novac, domnul Mihail Popșoi, domnul Dinu Plîngău. Și mai rămîn 3 posturi vacante pentru Frațiunea Partidului Democrat și un post pentru Frațiunea Partidului „Șor”. Așa-i?

Trei total: două – pentru Frațiunea Partidului Democrat și unul – pentru Frațiunea Partidului „Șor”.

Se împleticește limba cînd începi să-i numești.

Domnule Litvinenco,

Poftim.

Ce aveți de completat?

Domnul Sergiu Litvinenco:

Vreau să cerem o pauză, dar după ce exercităm dreptul de vot. După ce votăm.

Doamna Zinaida Greceanîi:

A, asta-i ulterior.

Stimați...

Fiindcă cu pauza... mai avem altceva.

Cine este pentru ca în componența comisiei să fie incluse aceste persoane pe care le-am nominalizat, rog să votați.

Majoritatea celor prezenți.

Acum, vă rog, Comisia juridică, domnule Litvinenco, să ne dați claritate și mai departe.

Domnul Sergiu Litvinenco:

Stimată doamnă Președinte,

Comisia juridică solicită o pauză de 25 de minute. Acum este necesar...

Doamna Zinaida Greceanîi:

Domnule Litvinenco,

Eu v-am întrebat referitor la numirea, desemnarea președintelui comisiei.

Da.

Domnul Sergiu Litvinenco:

La desemnarea președintelui comisiei există, teoretic, două opțiuni, fie comisia de sine stătător stabilește... Parlamentul trebuie să stabilească.

Doamna Zinaida Greceanîi:

Parlamentul trebuie să aprobe.

Domnule Creangă,

Vă rog să mă ajutați aici, fiindcă colegii... câți juriști, atâtea opinii. Noi de asta știm.

Da, vă rog.

Domnul Ion Creangă:

Doamnă Președinte,

Stimați deputați,

Președintele, vicepreședintele și secretarul se aleg de către Parlament. Dar eu aș vrea să atrag atenția asupra proporționalității, dacă la socialiști revin 2 sau 3.

Doamna Zinaida Greceanîi:

La socialiști sînt 2, acum noi am votat. Doi.

Eu cred că asta este bine.

Și acum noi trebuie să decidem...

Da. Domnule Batrîncea,

Vă rog.

O secundă.

Domnul Vlad Batrîncea:

Mulțumesc, doamnă Președinte.

Am avut unele consultări cu colegii din majoritatea parlamentară și îl propunem la funcția de președinte al comisiei de anchetă pe domnul Vladimir Țurcan.

Doamna Zinaida Greceanîi:

Vicepreședinte, aveți propuneri?

Domnule Litvinenco,

Vă rog.

Domnul Sergiu Litvinenco:

Vicepreședinte – Mihail Popșoi și secretar – Dinu Plîngău. Ar fi o repartizare echilibrată.

Mersi.

Doamna Zinaida Greceanîi:

Secretar.

Domnule Țîcu,

La subiectul în cauză ați vrut să adăugați?

Domnule Țîcu,

Vă rog.

Domnul Octavian Țîcu:

Da, da, da.

Doamnă Președinte,

Eu cred că, luînd în considerare seriozitatea comisiei și deciziilor pe care trebuie să le luăm, trebuie să revenim la numărul componenței care trebuie să fie mărit la 9.

Și în al doilea rînd, noi nu putem să depindem, Partidul Democrat o să vrea, n-o să vrea să-și delege. Cu 4 oameni comisie, dintre care unu-i președinte, unu-i vicepreședinte, al treilea-i secretar, deci noi... este... propun să reconsiderăm la 9: deci 3 din partea socialiștilor, cîte 2 de la fracțiunile PAS și DA și, respectiv, dacă o să vrea Partidul Democrat să se alătore.

Dar, iarăși, propun nominalizările să fie... deci votarea să fie nominal, pe membri, în condițiile în care va fi, pentru ca să nu avem surprize de...

Vă mulțumesc.

Doamna Zinaida Greceanî:

Mulțumesc.

Stimați colegi,

Și această opinie este corectă. De aceea, eu propun să se convoace pînă la votare, pînă la supunerea votului să se convoace, fiindcă noi numărul de membri l-am votat deja în plen și atunci noi trebuie să revenim, să revotăm, să anulăm votul precedent și să votăm din nou.

De aceea, vă rog, Comisia juridică, pauza care ați solicitat-o de 25 de minute, dar vă rog...

O secundă, o secundă. Dați-mi voie să termin eu gîndul.

Stimați colegi,

Dar eu aș vrea să mă consult cu dumneavoastră. Comisia juridică i-am rugat să revină, dar aș vrea să mă consult cu dumneavoastră. Noi de la ora 10.00 muncim, este necesară o pauză de o oră?

Atunci, da, eu anunț pauză de o oră, dar îi ofer domnului Sîrbu, de procedură.

Da, vă rog.

Domnul Serghei Sîrbu:

Mulțumesc, doamnă Președinte.

Chiar este de procedură.

Conform legislației, deputații sînt obligați să fie membri ai unei comisii. Dacă Comisia juridică se va întruni în ședință, dați-ne posibilitate ca și noi să putem să participăm la această ședință.

Or, noi nu putem, deoarece încă nu am aprobat completarea Hotărîrii privind comisiile nominale. Haideți să aprobăm comisiile nominale, ca să avem și noi posibilitate să participăm la ședințele comisiei.

Ori nu ne dați voie măcar și asta să facem?

Mersi.

Doamna Zinaida Greceanîi:

Da, în principiu, participarea dumneavoastră, domnule Sîrbu.

Mulțumesc.

Se primește.

Noi... proiectele respective le votăm și noi... cunoașteți că la ședința Biroului permanent le-am acceptat, n-avem nici o problemă cu aceasta, dar asta nu vă încurcă pe dumneavoastră să participați în cadrul comisiei respective. (*Discuții.*)

Da. Domnule Litvinenco,

Vă rog...

Domnul Litvinenco.

Conectați-i microfonul domnului Litvinenco.

Domnul Sergiu Litvinenco:

Membrii Comisiei juridice, numiri și imunități, în biroul nr. 616, vă rog foarte mult.

Și domnule Lebedinschi,

Și pe dumneavoastră vă invităm.

Membrii – încă o dată. Care nu-s membri...

Doamna Zinaida Greceanîi:

Stimați colegi,

Pauză pînă la ora 13.00.

Mulțumim.

Stimați colegi din Frațiunea Partidului Democrat...

P A U Z Ă

*

* * *

D U P Ă P A U Z Ă

Doamna Zinaida Greceanii:

Stimați colegi deputați,

Vă rog să reveniți în sală. (*Gălăgie în sală.*)

Stimați colegi deputați,

Vă rog să vă ocupați locurile.

Începem? Încă o dată vă întreb.

Stimați colegi deputați,

Vă rog să vă întoarceți în sală la ședință, nu în alte discuții.

Stimați colegi,

Noi ne-am oprit la inițiativa legislativă nr. 73.

Domnul Litvinenco a solicitat și o pauză.

Vă rog să reveniți la subiectul respectiv și apoi...

Domnule Litvinenco,

Vă rog, la tribuna centrală.

Domnul Sergiu Litvinenco:

Doamnă Președinte,

Stimați colegi,

Noi am discutat în cadrul comisiei. În principiu, este susținută propunerea domnului Țicu ca să fie extinsă componența numerică a comisiei de la 7 la 9 persoane, doar că, de asemenea, pentru a reprezenta proporționalitatea, ar urma ca din partea Frațiunii Partidului Socialiștilor să fie delegate 3 persoane și de la Frațiunea Partidului Democrat 3 persoane. Adică dacă admitem că Frațiunea Partidului Democrat nu s-a răzgândit și, respectiv, nu dorește, în continuare, să delege acele persoane, respectiv, ar reieși că componența reală a comisiei ar fi din 5 persoane...

Stimată doamnă Președinte,

Este propunerea la început, dacă se susține de plen să anulăm votul care ține de componența numerică a comisiei, după care să anulăm încă o dată votul pe care l-am acordat pentru repartizarea comisiilor în funcție de fracțiuni și după care să reluăm procesul de la început.

Doamna Zinaida Greceanî:

Domnule președinte,

Vă rog, pe rînd. Să anunțați de la tribuna centrală ca să înțeleagă deputații. Și eu am să supun votului.

Domnul Sergiu Litvinenco:

Stimați colegi,

Se propune anularea votului pe care plenul Parlamentului l-a oferit pentru componența numerică a comisiei în număr de 7 persoane.

Doamna Zinaida Greceanî:

Stimați colegi deputați,

Fiți foarte atenți.

Cine este pentru anularea precedentului vot, componența comisiei să fie de 7 persoane, rog să votați.

Majoritatea celor prezenți.

Domnul Sergiu Litvinenco:

Următoarea propunere este de a anula votul care a fost oferit de către plen pentru repartizarea în cadrul comisiei în funcție de fracțiuni... deci noi am votat ca Partidul Socialiștilor să aibă doi membri, Platforma DA – un membru, PAS – un membru, doi membri – Partidul Democrat și un membru – Partidul „Șor”. Deci anulăm această repartizare a deputaților în cadrul comisiei în funcție de fracțiuni, după care revin cu propuneri.

Doamna Zinaida Greceanî:

Stimați colegi,

Supun această propunere a Comisiei juridice, numiri și imunități – anularea votului precedent.

Cine este pentru, rog să votați.

Majoritatea.

Mulțumesc.

Următoarea propunere.

Domnul Sergiu Litvinenco:

În continuare, stimați colegi, se propune aprobarea componenței numerice a comisiei respective, a Comisiei de anchetă în număr de 9 membri.

Doamna Zinaida Greceanîi:

Stimați colegi,

Cine este pentru ca Comisia de anchetă să fie aprobată în număr de 9 membri, rog să votați.

Majoritatea celor prezenți.

Mulțumesc.

Domnul Sergiu Litvinenco:

În continuare, se propune următoarea repartizare a membrilor acestei comisii: 3 reprezentanți ai Frațiunii PSRM, 3 reprezentanți ai Frațiunii PDM, un reprezentant din partea Frațiunii „PAS”, un reprezentant din partea Frațiunii „Platforma DA” și un reprezentant din partea Frațiunii Partidului „Șor”. În total ar fi...

Doamna Zinaida Greceanîi:

Nouă membri.

Domnul Sergiu Litvinenco:

... nouă membri. Cei 9 membri pe care noi i-am votat.

Doamna Zinaida Greceanîi:

Mulțumesc.

Stimați colegi,

Cine este...

Să nu uitați că noi mai avem și deputați independenți. Nu știu câți avem doi, trei. Pe unul îl văd. De aceea eu cred că Comisia juridică va examina și lucrul acesta.

Stimați colegi,

Cine este pentru această repartizare proporțională, rog să votați.

Majoritatea celor prezenți.

Următoarea propunere.

Domnul Sergiu Litvinenco:

Acum propunerea este: fiecare fracțiune trebuie să delege nominal persoanele respective, după care să votăm componența nominală a Comisiei de anchetă.

Doamna Zinaida Greceanîi:

Da. Vă rog, Partidul Socialiștilor, vă rog propuneri.

Domnul Vlad Batrîncea:

Vă mulțumesc.

Fracțiunea Partidului Socialiștilor îi propune în componența Comisiei de anchetă următorii colegi: domnul Vladimir Țurcan, domnul Grigore Novac și domnul Victor Gaiciuc.

Doamna Zinaida Greceanîi:

Da. Mulțumim.

Următoarea propunere.

Da.

Domnule Grosu,

Poftim.

Domnul Igor Grosu:

Stimați colegi,

Din partea Frațiunii „Partidul Acțiune și Solidaritate” – doamna Veronica Roșca și domnul Mihail Popșoi.

A, unul – Veronica Roșca, pardon.

Doamna Zinaida Greceanîi:

Veronica Roșca.

Domnul Sergiu Litvinenco:

S-a schimbat delegarea inițială sau este vreo confuzie?

La început a fost delegat Mihail Popșoi.

Doamna Zinaida Greceanîi:

Stimați colegi,

Vă rog să vă determinați. Domnul Popșoi sau doamna Roșca?

Domnule Grosu,

Poftim.

Domnul Igor Grosu:

Mihail Popșoi.

Scuzați.

Doamna Zinaida Greceanîi:

Clar. Am înțeles.

Din partea Platformei DA.

Domnule Slusari,

Vă rog.

Domnul Alexandru Slusari:

Din partea Frațiunii „Platforma DA” este delegat Dinu Plîngău.

Doamna Zinaida Greceanîi:

Da. Mulțumesc.

Partidul Democrat rămîne pe aceeași poziție... dacă nu v-ați schimbat poziția.

Și Frațiunea Partidului „Șor”, de asemenea.

Voce din sală:

Șor la privatizare...

Doamna Zinaida Greceanîi:

Vă rog, fără glume.

Vă rog, fără glume.

Da. Stimați colegi...

Domnule președinte,

Vă rog.

Stimați colegi,

Pentru o claritate. Toți cei care au fost... înainte de a fi supuși votului, fiindcă au fost propuși în această comisie domnul Vladimir Țurcan, domnul Grigore Novac, domnul Victor Gaiciuc, domnul Mihail Popșoi și domnul Dinu Plîngău, aici dumneavoastră urmează... fiecare din dumneavoastră... să declarați lipsa conflictului de interese pentru activitatea în această comisie.

De aceea, vă rog așa, după cum am numit, să... pînă a supune votului.

Domnul Vladimir Țurcan.

Domnul Vladimir Țurcan:

Confirm lipsa acestui conflict de interese.

Doamna Zinaida Greceanîi:

Mulțumim.

Domnul Grigore Novac.

Domnul Grigore Novac:

Confirm lipsa de conflicte de interese.

Doamna Zinaida Greceanîi:

Mulțumesc.

Vă rog, telefoanele să le deconectați.

Domnul Victor Gaiciuc.

Domnul Victor Gaiciuc:

Confirm lipsa... conflicte de interese.

Doamna Zinaida Greceanîi:

„Confirm” am auzit, restul n-am auzit. (*Rîde.*)

Da. Mulțumesc.

Domnul Mihail Popșoi.

Domnul Mihail Popșoi:

Confirm lipsa oricărui conflict de interese în raport cu această comisie.

Doamna Zinaida Greceanîi:

Mulțumesc.

Domnul Dinu Plîngău.

Domnul Dinu Plîngău:

Declar pe propria răspundere că nu am nici un interes în cauza respectivă.

Doamna Zinaida Greceanîi:

Mulțumesc.

Stimați colegi,

Acum eu supun votului pentru a fi incluși în comisia dată: domnul Vladimir Țurcan, domnul Grigore Novac, domnul Victor Gaiciuc, domnul Dinu Plîngău.

Rog Direcția generală juridică, noi votăm pentru toți ori pentru fiecare separat?

Domnul Ion Creangă:

Cum propune comisia.

Doamna Zinaida Greceanîi:

Comisia ce propuneți? Pe toți, lista.

Domnul Sergiu Litvinenco:

Pentru toată componența nominală a comisiei.

Doamna Zinaida Greceanîi:

Comisia propune ca să fie aprobată această componență nominală. Comisia juridică, numiri și imunități propune să fie aprobată această componență nominală a comisiei.

Cine este pentru această propunere, rog să votați.

Mulțumim.

Majoritatea celor prezenți.

Stimați colegi,

Acum noi trebuie să aprobăm ... Da votul ... Noi am votat. Noi trebuie să ... Haideți să mai votăm o dată.

A fost propunerea să fie înaintat în calitate de președinte al acestei comisii domnul Vladimir Țurcan. Alte propuneri nu-s?

Cine este pentru această propunere, rog să votați.

Majoritatea.

A fost propus în calitate de vicepreședinte al acestei comisii domnul Mihail Popșoi.

Cine este pentru, rog să votați.

Majoritatea.

Și a fost propus în calitate de secretar al acestei comisii domnul Dinu Plîngău.

Cine este pentru, rog să votați.

Majoritatea.

Stimați colegi,

Acum supun votului pentru adoptare definitivă a proiectului de Hotărîre cu privire la constituirea Comisiei de anchetă pentru elucidarea circumstanțelor de fapt și de drept privind tentativa puciului anticonstituțional a Partidului Democrat, realizată prin intermediul Curții Constituționale și a Procuraturii Generale, proiectul sub nr. 73 din 17 iunie 2019.

Cine este pentru, rog să votați.

Majoritatea.

Dar pentru acuratețe, vă rog, numărătorii, să dați numărul.

N u m ă r ă t o r i i:

Sectorul nr. 1 – 26.

Doamna Zinaida Greceanîi:

– 26.

Sectorul nr. 2?

N u m ă r ă t o r i i:

– 9.

Doamna Zinaida Greceanîi:

– 9.

Sectorul nr. 3?

N u m ă r ă t o r i i:

Sectorul nr. 3 – 22.

Doamna Zinaida Greceanîi:

– 22.

Cu 57 de voturi, proiectul a fost votat. Inițiativa a fost votată.

Mulțumim.

Domnule Litvinenco,

Mulțumim.

O să vă invit.

Eu vreau să uzez de dreptul meu de Președinte al Parlamentului, să vă propun să mai introducem pe ordinea de zi două inițiative. Una, după cum v-am promis că consult cu Frațiunea Partidului Democrat care a înaintat proiectul Hotărîrii privind alegerea unui vicepreședinte al Parlamentului, deci inițiativa este sub nr. 74 din 17 iunie 2019. Noi am consultat fracțiunea, fracțiunea rămîne pe aceeași poziție. Cine este...

Stimați colegi,

Fiți atenți!

Domnule Mizdrenco.

Stimați colegi,

Fiți atenți!

Cine este pentru a introduce în ordinea de zi proiectul Hotărîrii înregistrat sub nr. 74 din 17 iunie 2019, rog să votați.

Se pare că unanim. Toată lumea.

S-a introdus pe ordinea de zi.

A doua inițiativă, eu au am să uzez, de asemenea, de dreptul meu, este inițiativa înregistrată sub nr. 81 din 18 iunie 2019 ce ține de proiectul Hotărîrii privind modificarea Hotărîrii Parlamentului nr. 43 din 8 iunie 2019 privind revocarea din funcție a directorului Centrului Național Anticorupție.

Aici este vorba că trebuie să asigure ... directorul a fost demis în temeiul legii, dar trebuie cineva să asigure interimatul. Propunerea vine din partea Comisiei juridice. Comisia juridică mă asigură că are și raportul, care mi l-a anexat, au discutat în pauză lucrul acesta.

Cine este pentru a introduce această inițiativă pe ordinea de zi, rog să votați.

Majoritatea.

Mulțumesc.

Este introdusă pe ordinea de zi. Se vor vota cînd finalizăm ordinea de zi de bază, acea care a fost votată.

Mergem mai departe. **Se propune spre examinare inițiativa legislativă nr. 42, proiectul de Lege pentru modificarea unor acte legislative.**

Din partea autorilor, cine? Domnul Litvinenco prezintă din partea autorilor.

Poftim.

Domnul Sergiu Litvinenco:

Stimată doamnă Președinte,

Stimați colegi,

Prezint atenției dumneavoastră proiectul Legii pentru modificarea unor acte legislative. Este denumirea sa formală, dar în realitate este vorba de abrogarea așa-numitei legi a cetățeniei prin investiții. Ea se numește ... Guvernul așa a denumit-o, de fapt, nu este o Lege a cetățeniei prin investiții, este o Lege cu privire la cumpărarea cetățeniei, de fapt.

Această lege a fost aprobată în mod absolut netransparent prin Legea nr. 283 din 16 decembrie 2016. Atît în forma sa inițială, cît și mai ales așa cum aceasta a fost modificată prin Legea nr. 61/2018, urmare a amendamentelor înaintate de către deputatul Partidului Democrat Eugeniu Nichiforciuc, această lege poate avea consecințe dezastruoase pentru securitatea Republicii Moldova, implicit pentru siguranța cetățenilor săi. Or, implementarea Legii cetățeniei prin investiții poate conduce la aceea că de cetățenii ale Republicii Moldova ar putea să beneficieze persoane cu trecut dubios din alte state.

De asemenea, există riscul ca această lege să fie folosită de către cei care au fost implicați în furtul miliardului. Aceste persoane interpușe din afara țării ar putea să procure bunuri imobile sau hîrtii de valoare din țară, astfel încît acești bani furați, adică bani murdari, să devină într-un final bani curați.

Toate aceste riscuri au fost semnalate de către Centrul Național Anticorupție în Raportul său de expertiză anticorupție. CNA a menționat printre altele că legea cetățeniei prin investiții:

1. Conține formule de legalizare a banilor de proveniență infracțională și introducerea lor în circuitul legal.

2. Interesele promovate sînt în detrimentul interesului public și cu riscuri majore pentru siguranța și securitatea cetățenilor.

3. Există riscul ca proiectul legii să fi fost elaborat de persoane determinate exclusiv pentru obținerea de către acestea a drepturilor politice care le va permite participarea la viața politică.

Deci asta spune Centrul Național Anticorupție în Raportul de expertiză anticorupție.

Riscurile referitoare la acordarea cetățeniei unor persoane străine cu trecut dubios cresc sau au crescut, de fapt, foarte mult în contextul în care Parlamentul la 31 mai 2018 a aprobat două amendamente ale deputatului Partidului Democrat Eugeniu Nichiforciuc. Potrivit acestora, decretele de acordare a cetățeniei Republicii Moldova vor fi publicate în Monitorul Oficial, însă în aceste decrete se va regăsi doar informația cu privire la numărul dosarului, nu și numele noului cetățean moldovean.

În fond, neanunțarea numelui și a prenumelui echivalează cu secretizarea persoanelor care vor deveni cetățeni ai Republicii Moldova. Iar ca rezultat al acestei secretizări, societatea va fi în imposibilitate de a investiga biografia acestora pentru a se convinge că noii cetățeni ai Republicii Moldova nu sînt cumva, de exemplu, teroriști.

De asemenea, prin Legea nr. 61/2018, adică legea care a intrat în vigoare și în baza căreia au stat amendamentele domnului deputat Eugeniu Nichiforciuc, limita de cinci mii de cetățenii, care a fost stabilită inițial, se răsfrînge doar în raport cu așa-numiții solicitanți principali, nu și în raport cu rudele acestora.

Altfel spus, pe lângă cele cinci mii de cetățenii, care puteau fi acordate străinilor, adică solicitanților principali, legea ar fi permis acordarea în plus a unui număr nelimitat de cetățenii rudelor acestor persoane.

Este de menționat că autorii proiectului au invocat experiența unor programe similare realizate în astfel de țări, cum ar fi: Grenada, Malta, Spania. Însă, programele de acordare a cetățeniilor de către unele jurisdicții sînt criticate ca fiind contrare principiilor general acceptate de comunitatea europeană.

Riscurile de legalizare a ilegalităților de spălare a banilor și de finanțare a terorismului sînt cel mai des invocate în raport cu implementarea unor astfel de programe. Recent practicile din Malta au fost dur criticate de către Președintele Parlamentului European Antonio Tajani, care, între altele, a menționat, și aici chiar vreau să citez: „Comisia Europeană trebuie să ia atitudine față de schema controversată de acordare a cetățeniei malteze, avînd în vedere problemele ce țin de nerespectarea principiului supremației legii în această țară”. Cer scuze.

În continuare, domnul Tajani a menționat următoarele: „Cetățenia europeană nu poate fi vîndută, fără a avea o claritate asupra identității cumpărătorului, din punct de vedere al riscurilor legate de securitate, terorism și spălare de bani”.

Și trei: „Nu pot fi preocupări doar vizavi de politica din Rusia. E vorba și de mafia rusească și nu este corectă admiterea legalizării banilor prin acordarea cetățeniei malteze”.

Așa fiind exemplele invocate de promotorii așa-numitei Legi a cetățeniei prin investiții, dar, de fapt, este vorba de Legea privind cumpărarea cetățeniei, nicidecum nu se încadrează în categoria „cele mai bune practici internaționale”. Mai mult decât atât, în contextul rezultatelor modeste de investigare și recuperare a fondurilor extrase din diverse fraude bancare și încercări de legalizare a acestora, în cazul Republicii Moldova asemenea inițiative sînt chiar contraindicate.

Conform unui raport recent al Comisiei Europene, raport din 2018, Aceasta a transmis statelor-membre ale Uniunii Europene să înăsprească verificările asupra cetățeniilor din afara blocului european care primesc cetățenie pe baza așa-numitului concept „pașapoarte de aur”, adică obținute datorită investițiilor.

În privința țărilor care nu sînt membre, Comisia Europeană a anunțat că va monitoriza aceste scheme și potențialii candidați, ca parte a procesului de aderare la Uniunea Europeană, inclusiv va monitoriza impactul acestor sisteme din țările cu regim liberalizat de vize cu Uniunea Europeană, ca parte a mecanismului de suspendare a vizelor.

Deci, altfel spus, însăși Comisia Europeană lasă să se înțeleagă că în eventualitatea în care se continuă cu acordarea acestei... acestor cetățenii prin investiții, și mai ales în situația în care nu se asigură, mă rog, măsurile de siguranță în raport cu unele persoane cu trecut dubios, s-ar putea să fie pus sub semnul întrebării însuși regimul liberalizat de vize.

Din toate... ținînd cont de toate aceste motive, stimați colegi, noi considerăm că abrogarea acestei legi este obligatorie, pentru că, altfel, Republica Moldova ar putea să fie văzută altfel de către partenerii noștri din Uniunea Europeană.

De aceea propunerea noastră este să susținem aprobarea acestui proiect în primă lectură.

Pentru lectura a doua va trebui să obținem și avizul Guvernului, pentru că, mă rog, cel puțin formal, ar fi o lege care implică unele cheltuieli sub aspect bugetar sau are repercusiuni asupra bugetului de stat.

Mulțumesc.

Doamna Zinaida Greceanîi:

Mulțumim.

Domnule Litvinenco,

Avem întrebări adresate dumneavoastră, ca autor.

Prima întrebare – domnul Sergiu Sîrbu.

Vă rog.

Domnule Sîrbu,

Vă rog.

Domnul Serghei Sîrbu:

Vă mulțumesc, doamnă Președinte.

Domnule raportor,

La abrogat voi sînteți buni. Felicitări!

Cîteva întrebări, dacă îmi permiteți. Vă grăbiți să anulați o lege care a fost larg dezbătută, votată, inclusiv de colegii din partea dreaptă, promulgată de șeful statului.

O întrebare de principiu: ce facem noi cu acele cetățenii care deja au fost aprobate și Președintele țării deja a emis și decretul, le retrageți, veți... aveți vreo posibilitate ca această lege să aibă forță retroactivă? Prima întrebare, vă rog.

Și imediat și a doua întrebare.

Domnule raportor,

N-am văzut la acest proiect nici un aviz. Ați spus că, formal, mai așteptăm avizul Guvernului. De fapt, nu formal, dar chiar avizul Guvernului este obligatoriu. Toate procedurile de transparență decizională, acel aviz de conformitate cu Acordul de Asociere, avizul anticorupție, avizele altor comisii, dacă le aveți sau dacă nu le aveți, ați făcut demersurile respective ... și dacă ați evaluat, cam cît ar putea să piardă bugetul statului prin această abrogare?

Vă mulțumesc.

Domnul Sergiu Litvinenco:

Așa...

Doamna Zinaida Greceanîi:

Mulțumim.

Răspunsul, vă rog.

Domnul Sergiu Litvinenco:

Deci legat de prima întrebare, ce se întîmplă cu persoanele care au obținut, probabil că în măsura în care noi ne asigurăm că aceste persoane nu prezintă un risc pentru... pentru securitatea statului, ar trebui să-și mențină cetățeniile. Sînt două persoane, din cîte am urmărit eu.

Legat de transparență, deci acest proiect a fost înregistrat în Secretariat pe data de 16 aprilie, da, și noi, apropo, am organizat deja consultări publice cu societatea civilă, cu cei care se ocupă de monitorizarea situației în privința spălărilor banilor și au fost... deci acest proiect, practic, este susținut unanim în societate, în afară de, poate, Partidul Democrat, dar, în rest, este o susținere masivă atît din partea cetățenilor, cît și din partea experților care văd foarte bine care sînt riscurile acestui proiect.

Legat de celelalte avize, evident că le vom obține. Am menționat: și avizul Guvernului va fi, și avizul comisiilor parlamentare.

Dar încă o dată menționez, acest proiect este înregistrat în Secretariatul Parlamentului pe data de 16 aprilie și noi am făcut chiar și dezbateri publice.

Doamna Zinaida Greceanî:

Da. Mulțumim mult.

A doua întrebare aveți sau comentariu? Nu.

Mulțumesc.

A doua întrebare. Următorul care acordă întrebarea – domnul Reniță.

Vă rog.

Domnul Iurie Reniță:

Domnule Litvinenco,

Exact aceeași întrebare aș fi avut-o și eu, deja a fost enunțată.

Cea de-a doua, mi se pare firesc și logic de a anula și cele care au fost acordate, deoarece s-au produs într-un mod clandestin... necunoscut și logica firească ne conduce acolo, indiferent că sînt din Dubai sau din Ciad sau din Ghana.

Mulțumesc.

Doamna Zinaida Greceanî:

Da. Mulțumim.

Răspunsul, vă rog.

Domnul Sergiu Litvinenco:

Bine. Nu știu dacă este o propunere și nu știu dacă este obiectul de reglementare a prezentei legi, pentru că în măsura în care s-a acordat o cetățenie, ea s-a acordat în baza unui decret prezidențial.

Acum, ca să retragi o cetățenie, trebuie să emiți un alt decret prezidențial cu privire la retragerea cetățeniei.

Dar, bine, din punctul meu de vedere, dacă sînt două persoane, putem să mai verificăm încă o dată în ce măsură aceste persoane prezintă sau nu un risc pentru securitatea Republicii Moldova și în situația în care nu există nici un risc s-ar putea să...

Doamna Zinaida Greceanî:

Mulțumim.

Domnul Sergiu Litvinenco:

Da, să nu fie o... retragere.

Doamna Zinaida Greceanî:

Mulțumim.

Domnul Sergiu Litvinenco:

Dar putem să mai discutăm.

Doamna Zinaida Greceanî:

Domnule Reniță,

Mai aveți și a doua întrebare?

Mulțumesc.

Următoarea întrebare – domnul Cebotari Vladimir.

Domnul Vladimir Cebotari:

Vă mulțumesc, doamnă Președinte.

Eu, din păcate, domnule raportor, trebuie să constat că dumneavoastră n-ați studiat atent nici legea, n-ați studiat atent nici măcar practicile care există în alte țări, nu ați studiat atent nici măcar riscurile, dar mai mult decât atât, dumneavoastră nici măcar nu aveți încredere în propriii oameni.

Chiar astăzi dumneavoastră sînteți și întreprindeți încercări grabnice de a schimba conducerea Serviciului de Informații și Securitate, de a numi în mare grabă și aproape în noapte un nou conducător la CNA, dar dumneavoastră, dacă ați fi studiat procedura de acordare a cetățeniei, ați fi știut că există foarte multe filtre și, în primul rînd, unele din acele filtre prin care sînt trecuți toți aplicanții pentru obținerea cetățeniei sînt aceste două servicii pe care le luați sub controlul politic și al dumneavoastră, și al exponenților formațiunilor politice ale dumneavoastră.

Eu vă sugerez foarte mult, indiferent de ce o să decideți sau cum vreți să decideți, cîntăriți, studiați și încercați să luați decizii raționale, nu încercați să vă lăsați pe emoțiile și criticile pe care le-ați citit în presa de bulevard, de altfel, fără nici o expertiză serioasă la aceste proiecte, pentru că pot exista și consecințe. Unu la mîină.

Al doilea la mîină. Nu ar trebui Republica Moldova să nu facă ceea... și să nu beneficieze de la ceea ce fac și beneficiază alte state, inclusiv cele la care dumneavoastră pretindeți sau pseudopretindeți că tindeți în integral.

Vă mulțumesc.

Domnul Sergiu Litvinenco:

Legat de filtre, domnule Cebotari, a mai spus unul de filtre și, ca rezultat al filtrelor, s-a furat un miliard din sectorul bancar. Asta ca să... *(Gălăgie în sală.)*

Legat de Serviciul de Informații și Securitate, colegul a menționat despre faptul cu ce s-a ocupat Serviciul de Informații și Securitate pînă acum... a distrus vieți omenești, a vîndut...

Doamna Zinaida Greceanîi:

Domnule Litvinenco,

Nu intrați în discuții. Ați avut întrebare, răspundeți foarte clar la întrebare.

Întrebare n-am auzit. A fost, pur și simplu, eu am permis să fie o declarație. Am acceptat această declarație, ați auzit-o cu toții.

N-a fost o întrebare. De aceea vă rog să nu vă implicați în aceste discuții.

Stimați colegi,

Alte întrebări nu mai sînt.

Domnule Litvinenco,

Vă rog să o prezentați din partea comisiei. Sau cine o prezintă?

Domnul Sergiu Litvinenco:

Comisia securitate.

Doamna Zinaida Greceanîi:

Comisia securitate.

Domnule Chiril Moțpan,

Vă rog, președintele comisiei, la tribuna centrală.

Domnul Chiril Moțpan:

Doamnă Președinte,

Doamnelor și domnilor deputați,

Vă prezint raportul asupra proiectului de Lege pentru modificarea unor acte legislative, în cazul dat nr. 42 din 16 aprilie 2019, lectura întâi.

În temeiul atribuțiilor funcționale stabilite de Regulamentul Parlamentului, Comisia securitate națională, apărare și ordine publică, sesizată în fond, a examinat proiectul de Lege pentru modificarea unor acte legislative, înaintat cu titlu de inițiativă legislativă de către un grup de deputați în Parlament.

Potrivit autorilor, prezentul proiect de lege a fost elaborat în vederea abrogării dubioasei și controversatei Legi a cetățeniei prin investiții, adoptată de către majoritatea parlamentară precedentă prin Legea nr. 61/2018.

În rezultatul dezbaterilor, comisia, cu votul unanim al celor 6 membri prezenți, a susținut prezenta inițiativă legislativă și propune aprobarea proiectului de lege în prima lectură.

Mulțumesc.

Doamna Zinaida Greceanîi:

Domnule președinte,

Mulțumim.

Întrebări la președintele comisiei sînt? Nu sînt.

Luați loc, vă rog.

Domnul Chiril Moțpan:

Doar o replică micuță cu referire la consecințe. Eu cred că o să se refere colegul meu Alexandru Slusari.

Comisia începe, pot să zic așa, să intre în posesia unor documente foarte și foarte importante și o să le obțină pe toate, domnule Cebotari și domnilor deputați de la Partidul Democrat, o să le obțină și o să vă demonstrăm și consecințe.

Mulțumesc.

Doamna Zinaida Greceanîi:

Da. Mulțumim. (*Voce nedeslușită din sală.*)

Stimați colegi,

Domnule Jizdan...

Domnule Jizdan, (*Rumoare în sală.*)

Vă rog... Dați-mi voie să fac...

Acuș vă ofer cuvîntul, că ați fost vizat.

Să le fac o observație la toți colegii. Dacă nu vreți ca oponentii dumneavoastră să aibă dreptul la replică, nu numiți numele de familie. (*Rîsete în sală.*)

De aceea pe parcurs cu toții ne învățăm... nu-i nimic...

Domnule Cebotari,

Dreptul la replică.

Domnul Vladimir Cebotari:

Domnule Moțpan,

Dragi colegi,

Nu vă chinuiți, mergeți în birou la domnul Dodon și o să le aveți pe toate.

Doamna Zinaida Greceanîi:

Mulțumim.

Mergem mai departe.

Stimați colegi,

A fost propunerea comisiei de a fi votat în prima lectură inițiativa legislativă sub nr. 42 din 16 aprilie 2019, proiectul de Lege pentru modificarea unor acte legislative. Supun votului în prima lectură.

Da, vedeți cum, și eu mă învăț. Îmi cer scuze.

... Avem două luări de cuvânt.

Prima – domnul Alexandru Slusari.

Îmi cer scuze de la toți.

Domnule Slusari,

Poftim.

Domnul Alexandru Slusari:

Stimată doamnă Președinte,

Onorat Plen,

În primul rînd, mă bucur că o bună parte din colegii din Partidul Democrat deja s-au coborît de pe baricadă, s-au deprins cu faptul că se vor afla în opoziție. (*Voce nedeslușită din sală.*)

Vă rog frumos, nu mă întrerupeți. Vă recomand insistent și la ceilalți să facă același lucru.

Acum trec la subiect.

Domnule Bîtca,

Dumneavoastră nu sînteți persoana care o să-mi citiți lecții. Vă rog frumos. (*Rumoare în sală.*)

Doamna Zinaida Greceanîi:

Domnule Slusari...

Domnule Slusari...

Domnul Alexandru Slusari:

Așa e.

Doamna Zinaida Greceanîi:

Domnule Slusari,

Stimați colegi,

Vă chem la calm.

Nu mă impuneți... (*Rumoare în sală.*)

Domnule Slusari,

Stimați colegi,

Eu o să fiu nevoită să aplic sancțiuni.

Știți că eu pot s-o fac.

Domnule Slusari,

Poftim, la subiect...

Domnul Alexandru Slusari:

Stimați colegi,

Moldova, cu regret, este campionul Europei la profanarea bunelor practici mondiale.

În 2017, guvernarea veche a promovat ideea acordării cetățeniei pentru investiții care în scurt timp a fost redenumită în formula „cetățenia contra cost”.

De fapt, ce ar trebui să întreprindă o guvernare responsabilă, dacă își dorește să atragă investițiile?

Să asigure un climat investițional favorabil afacerilor, să edifice un stat de drept, să combată corupția mare, să creeze infrastructura modernă, să micșoreze presiunea organelor de control asupra businessului, să nu admită migrația masivă a populației active care reprezintă potențial pentru forță de muncă calificată.

Întrebarea mea: noi avem în țară aceste elemente importante indispensabile unui mediu prietenos de afaceri?

Dacă am fi avut, orice investitor străin ar veni în Moldova, fără ca să fie ademenit prin cetățenie, să devină rezidentul țării noastre și să se folosească de oportunitățile comerțului aproape liber atât cu Europa, cât și cu țările CSI.

Dar la moment orice antreprenor, fie el cu 5 cetățenii, aflat în țara noastră, în orice dimineață, poate să se trezească fără business și în Izolatorul nr. 13.

Totodată, vă atrag atenția că formula actuală a oferirii cetățeniei contra cost nu cere ca investitorul să devină rezident al Republicii Moldova, ceea ce se presupune aflarea permanentă în țara noastră și, implicit, desfășurarea activității antreprenoriale cu deschiderea locurilor de muncă.

La moment se cere că așa-zisul „investitor” să aducă anonim niște bani, nu știu de unde, de proveniență neclară, în schimbul la pașaportul moldovenesc care îi permite să călătorească fără vize în Europa și, atenție! să procure terenurile agricole din Republica Moldova.

La ora actuală, țara noastră este grav afectată de injustiție, corupție endemică și exodul populației. Dar dacă să ne amintim de laundromat, devalizarea sistemului bancar național cu spălări și sustrageri de zeci de miliarde de dolari, atunci apar bănuieli mai mult decât rezonabile ce fel de investiții și de care proveniență noi putem aștepta în schimbul cetățeniei moldovenești, mai ales în condițiile anonimatului pentru solicitanții cetățeniei.

Evident că la moment vânzarea cetățeniei nu poate rezolva problema atragerii investițiilor, în schimb există un risc uriaș, enorm că sub acest paravan să fie legalizate miliardele furate din băncile moldovenești și spălate capitalele murdare din diferite zone tenebre ale lumii. Despre asta vorbește neobosit societatea civilă și partenerii noștri externi. Recent, despre pericolul oferirii investițiilor contra cost ne-a atenționat Rezoluția Adunării Parlamentare a Consiliului Europei.

Cineva care a fugit ca un laș din țară a avut un vis – transformarea Moldovei într-o ... a Europei cu numărul minimal de populație și cu fluxul maximal de bani murdari. Tentativa a eșuat.

Dar este și un lucru mai grav pe care noi acum îl investigăm. Dacă se va adevăra această informație că există niște anexe secrete în cadrul programului de promovare a cetățeniei contra cost care a fost încheiat cu... în detrimentul și cu mare prejudiciu pentru Republica Moldova, lucrurile pentru mai mulți funcționari publici se vor agrava.

Fracțiunea „Platforma DA, ACUM” spune ferm „Nu vânzării cetățeniei!” și plenar susținem proiectul propus în prima și în a doua lectură. *(Aplauze.)*

Doamna Zinaida Greceanîi:

Mulțumim.

Următoarea luare de cuvânt – domnul Dan Perciun.

Domnul Dan Perciun:

Stimați colegi,

La începutul fiecărei ședințe a Parlamentului, noi toți onorăm Tricolorul, pentru că, în calitate de cetățeni ai acestei țări, recunoaștem datoria noastră comună de a proteja și a avansa interesele Republicii Moldova. Prin acest gest, consemnăm faptul că statutul de cetățean este mai mult decît o formalitate birocratică sau un act de identitate. El reprezintă o responsabilitate față de comunitate și față de fiecare membru al acestei comunități în parte.

Cetățenia reprezintă un legămînt al celor care împărtășesc: o istorie, o cultură și un set de valori și, probabil, mai important decît atît o viziune comună asupra viitorului acestei țări.

Statele sînt niște ficțiuni care supraviețuiesc doar atîta timp cît proprii cetățeni cred și luptă pentru ele. Republica Moldova este un stat tînăr, cetățenii căruia încă învață ce înseamnă cu adevărat democrația și responsabilitatea de a fi cetățean și de a servi interesului comun.

Acum, în aceste vremuri complicate, este, poate, mai important ca oricînd să spunem clar și răspicat, cetățenia Republicii Moldova nu se vinde, așa cum nu se vinde nici cinstea, onoarea și dragostea de Patrie. Nu se vinde, pentru că mai există lucruri, deși Partidul Democrat a tot încercat să ne

convingă de contrariu, care nu pot fi cumpărate cu bani. Legea cetățeniei contra-cost, dincolo de toate celelalte metehne ale ei, despre care au vorbit colegii mei, este o profanare a înseși concepțiilor de cetățenie și stat.

Datorită Partidului Democrat am ajuns să scoatem țara la vânzare și contra bani să vindem protecția și dreptul de a călători în Uniunea Europeană la tot felul de indivizi care nu dau doi bani pe Republica Moldova și pe viitorul ei.

Unde s-a mai văzut ca un stat care se respectă să fie gata să ofere cetățenie unor anonimi? PD-ul ne-a luat pînă și dreptul de a cunoaște cine va face parte din familia noastră. Nu există nici un argument de ordin economic care să justifice o asemenea abordare. Fie avem principii și valori, vorba clasicului, fie nu.

Iar investitorii de bună-credință nu așa se atrag în Republica Moldova, ci prin consolidarea statului de drept, prin crearea și promovarea oportunităților de investiții, prin acordarea înlesnirilor fiscale și prin simplificarea procedurilor birocratice. E mai ușor să vinzi cetățenii indivizilor certați cu legea din întreaga lume și să pretinzi că așa aduci investiții în țară decît să implementezi reforme profunde, care să transforme Republica Moldova într-o destinație atractivă pentru investitori. Dar nu aceasta trebuie să fie calea noastră, dacă dorim cu adevărat binele acestei țări.

... ca un plan de afaceri, formulat la pachet cu Legea amnistiei capitalurilor, fiind menite să fortifice coridorul de spălare a banilor prin Republica Moldova. Risc semnalat, de altfel, și de către Centrul Național Anticorupție încă în decembrie 2016.

Legea poate conduce inclusiv la suspendarea regimului liberalizat de vize, noi toți fiind responsabili pentru acțiunile comise de acești noi cetățeni anonimi.

Astea fiind spuse, Frațiunea PAS consideră imperios necesar de a abroga modificările recente și de a reveni la normalitate. Cetățenia Republicii Moldova nu se vinde.

Mersi. (*Aplauze.*)

Doamna Zinaida Greceanîi:

Mulțumim.

Stimați colegi,

Alte luări de cuvînt nu mai avem.

Supun votului pentru primă lectură proiectul de Lege pentru modificarea unor acte legislative, înregistrat sub nr. 42 din 16 aprilie 2019.

Cine este pentru, rog să votați.

Prima lectură.

Majoritatea celor prezenți.

Mulțumesc.

Proiectul este aprobat în primă lectură.

Mai departe. **Proiectul de Hotărîre, următorul, privind modificarea Hotărîrii Parlamentului privind înființarea comisiilor permanente ale Parlamentului și componența lor numerică.**

Propunerea vine din partea Biroului permanent.

Raportor domnul Vasile Bolea.

Domnul Vasile Bolea:

Mulțumesc, doamnă Președinte.

Dacă îmi permiteți, am să vorbesc și despre modificări la componența numerică a comisiilor permanente și am să vorbesc inclusiv despre proiectul de Hotărîre înregistrat cu nr. 76 referitor la componența ...

Doamna Zinaida Greceanîi:

Haideți ...

Domnule Bolea,

Pe rînd.

Domnul Vasile Bolea:

... nominală.

Doamna Zinaida Greceanîi:

Întîi unul și apoi altul. Ca să știm ce votăm.

Domnul Vasile Bolea:

Stimați colegi,

Ca și o mică retrospectivă, în data de 8 iunie în ședința de plen a Parlamentului a fost adoptată Hotărîrea privind componența numerică a comisiilor parlamentare. Atunci, la acel moment, au fost înființate zece comisii parlamentare, fiecare avînd cîte zece membri. Ulterior, s-a revenit la această hotărîre și astăzi trebuie să expunem în următoarea redacție proiectul de Hotărîre nr. 37, prin care se înființează în cadrul Parlamentului următoarele comisii parlamentare:

Comisia juridică, numiri și imunități	– 9 membri
Comisia economie, buget și finanțe	– 10 membri
Comisia securitate națională, apărare și ordine publică	– 10 membri
Comisia politică externă și integrare europeană	– 10 membri

Comisia drepturile omului și relații interetnice	– 9 membri
Comisia administrație publică	– 10 membri
Comisia mediu și dezvoltare regională	– 8 membri
Comisia cultură, educație, cercetare, tineret, sport și mass-media	– 11 membri
Comisia agricultură și industrie alimentară	– 9 membri
Comisia protecție socială, sănătate și familie	– 9 membri
Și a unsprezecea Comisia control al finanțelor publice din 5 membri	
Raport încheiat.	

Doamna Zinaida Greceanîi:

Stimați colegi

Domnule președinte,

Vă rog, încă o dată foarte clar să menționați, noi trebuie să aprobăm acum componenta numerică...

Domnul Vasile Bolea:

Da.

Doamna Zinaida Greceanîi:

... a acestor comisii.

Cine este pentru a fi votat proiectul de Hotărîre pentru modificarea Hotărîrii Parlamentului nr. 37 privind înființarea comisiilor permanente al Parlamentului și componența lor numerică, inițiativă sub nr. 75, rog să votați.

Majoritatea celor prezenți.

Mulțumesc.

Acum inițiativa sub nr. 76.

Domnule Bolea,

Poftim.

Domnul Vasile Bolea:

Da. Vă mulțumesc, doamnă Președinte.

Stimați deputați,

De asemenea, reieșind din ceea ce am spus anterior, la data de 8 iunie s-a votat componența nominală în comisii, ulterior au venit și alte propuneri din partea colegilor din opoziție și astăzi trebuie să expunem într-o nouă redacție, da, Hotărîrea privind componența nominală a comisiilor permanente.

Reieșind din faptul că de către Frațiunea Partidului Democrat și Frațiunea Partidului „Șor”, cît și în discuții cu deputații independenți s-a propus deci ca componența nominală a comisiilor permanente să fie votată, este repartizată anexa. Dacă îmi permiteți, am să încerc repede să trec în revistă toate cele 11 anexe în ceea ce ține de componența nominală a comisiilor parlamentare.

Comisia juridică, numiri și imunități

Doamna Zinaida Greceanîi:

Domnule Bolea,

Noi fiecare comisie trebuie s-o votăm?

Domnul Vasile Bolea:

Nu.

Doamna Zinaida Greceanîi:

Nu.

Domnul Vasile Bolea:

Pe ansamblu.

Doamna Zinaida Greceanîi:

Pe ansamblu. Clar.

Da, poftim.

Domnul Vasile Bolea:

Președinte al comisiei

Litvinenco Sergiu

Vicepreședinte

Țurcan Vladimir

Secretar

Igor Vreamea

Membri ai comisiei

Bolea Vasile

Dolință Alla

Novac Grigore

Năstase Andrei

Sîrbu Serghei

Și Groza Ion

Comisia economie, buget și finanțe

Președinte al comisiei

Igor Munteanu

Vicepreședinți

Cunețchi Tatiana

Alaiba Dumitru

Secretar

Andronachi Vladimir

Membri ai comisiei

Burduja Petru

Lipskii Oleg

Cebotari Vladimir

Guzun Ludmila

Sandu Maia

Oleinic Alexandr

Comisia securitate națională, apărare și ordine public

Președinte al comisiei

Moțpan Chiril

Vicepreședinți

Gaiciuc Victor

Grosu Igor

Secretar

Nantoi Oazu

Membri

Gagauz Fiodor

Savva Oleg

Filip Pavel

Jizdan Alexandru

Nichiforciuc Eugeniu

Și Melnic Viorel

Comisia politică externă și integrare europeană.

Președinte al comisiei

Reniță Iurie

Vicepreședinte al comisiei

Batrîncea Vlad

Secretar al comisiei

Vitiuc Vladimir

Membri

Nesterovschi Alexandr

Țârdea Bogdat

Vartanean Gaik

Candu Andrian

Diacov Dumitru

Popșoi Mihail

Și Ulanov Denis

Comisia drepturile omului și relații interetnice

Președinte al comisiei

Tauber Marina

Vicepreședinte al comisiei

Padnevici Corneliu

Secretar al comisiei

Koksal Ivanna

Membri

Lozovan Irina

Zabunov Ivan

Botnari Constantin

Repeșciuc Ghenadie

Gherman Doina

Plîngău Dinu

Comisia administrație publică

Președinte al comisiei

Bîtea Vasile

Vicepreședinte al comisiei

Apostolova Reghina

Secretar al comisiei

Usatîi Alexandr

Membri

Suhodolski Alexandr

Tatarlî Chiril

Botnari Alexandru

Frunze Petru

Roșca Veronica

Spătaru Arina

Rotundu Svetlana

Comisia cultură, educație, cercetare, tineret, sport și mass-media

Președinte al comisiei

Lebedinschi Adrian

Vicepreședinți

Țîcu Octavian

Carp Lilian

Secretar al comisiei

Jardan Petru

Membri

Ceban Ion

Răileanu Adela

Bologan Victor

Babuc Monica

Plahotniuc Vladimir

Drăguțanu Otilia

Ciobanu Maria

Comisia agricultură și industrie alimentară

Președinte al comisiei

Mudreac Radu

Vicepreședinți

Bolea Vladimir

Furculiță Corneliu

Secretar al comisiei

Ciubuc Nicolae

Membri

Pilipețcaia Alla

Sîrbu Oleg

Brașovschi Gheorghe

Slusari Alexandru

Șor Ilan

Comisia protecție socială, sănătate și familie

Președinte al comisiei

Bacalu Elena

Vicepreședinte al comisiei

Odnostalco Vladimir

Secretar

Vovc Liviu

Membri

Mizdrenco Vladimir

Para Gheorghii

Buza Ghenadie

Grețu Efrosinia

Perciun Dan

Albot Maria

Comisia mediu și dezvoltare regională

Președinte al comisiei

Ivanov Violeta

Vicepreședinte

Grigoriu Inga

Secretar

Smirnov Eduard

Membri ai comisiei

Jolnaci Alexandru

Teterea Oleg

Agache Angel

Nicolaescu-Onofrei Liliana

Fotescu Vadim

Comisia control al finanțelor publice

Președinte al comisiei

Golovatiuc Vladimir

Vicepreședinte

Graur Eleonora

Secretar

Marian Radu

Membri ai comisiei

Leucă Ion

Macari Stela

Doamna Zinaida Greceanîi:

Domnule președinte,

Tot?

Domnul Vasile Bolea:

Da.

Doamna Zinaida Greceanîi:

Stimați colegi,

Dacă întrebări sînt la raportor.

Văd că la întrebări s-au înscris cîteva persoane.

Primul este domnul Sergiu Sîrbu.

Poftim, prima întrebare.

Domnul Serghei Sîrbu:

Mulțumesc, doamnă Președinte.

Astăzi, dimineață, la ședința fracțiunii, dat fiind că s-au schimbat anumite proporții și nu am fost informați, am efectuat cîteva schimbări doar pe cota Fracțiunii Partidului Democrat.

Dacă îmi permiteți, pentru stenogramă, aceste modificări să le vociferez.

Doamna Zinaida Greceanîi:

Da, vă rog.

Domnul Serghei Sîrbu:

La anexa nr. 5, poziția „Padnevici Corneliu” se substituie cu poziția „Leucă Ion”.

La aceeași poziție... la aceeași anexă, poziția „Repeșciuc” nu Ghenadie, dar „Grigore”, de fapt, se substituie cu poziția „Vladimir Plahotniuc”.

La... la anexa nr. 6, poziția „Rotundu Svetlana” se substituie cu poziția „Padnevici Corneliu”.

La anexa nr. 7, poziția „Plahotniuc Vladimir” se substituie cu poziția „Rotundu Svetlana”.

La anexa nr. 11, poziția „Leucă Ion” se substituie cu poziția „Repeșciuc Grigore”.

Și ultima precizare, doamnă Președinte.

Cu părere de rău, conform Regulamentului Parlamentului, și domnul Creangă nu-mi va da posibilitatea să mint, împărțirea în comisii se face proporțional mandatelor deținute și atest o mare nedreptate în aceste... în acest proiect de hotărâre și cel mai tare a fost obijduit Partidul Socialiștilor, care trebuia să aibă minimum 4 sau 5 președinți de comisii... are, cu părere de rău, mai puțin. Iar partidele din Blocul „ACUM” au 4, dar, conform proporției, ar trebui să aibă două poziții.

Regretăm că este obijduită cea mai mare și puternică fracțiune din Parlament, deoarece, conform legii, așa ar trebui să fie proporția.

Poate revedeți.

Mersi.

Doamna Zinaida Greceanîi:

Stimați colegi...

Domnule Sîrbu,

Mulțumim mult pentru grija pe care o aveți pentru Partidul Socialiștilor. Noi o să ținem cont de lucrul acesta.

Stimați colegi...

Domnule Bolea,

Secretariatul,

Vă rog să vedeți dacă ați fixat, fiindcă Secretariatul trebuie să fixeze, pentru stenogramă, să fie totul absolut corect, ca să ne încadrăm în acele proporții. De restul proporții avem grijă noi.

Stimați colegi,

Prin așa modalitate, supun...

Da, mai sînt...

Stimați colegi,

Îmi cer scuze.

Următoarea luare... următoarea întrebare – doamna Maria Ciobanu.
Poftim.

Doamna Maria Ciobanu:

Eu consider că acele persoane care figurează în Raportul de investigație a furtului miliardelor – Kroll, nu pot fi votate în nicio funcție. Și aici mă refer la doamna deputat Tauber Marina, care este... chiar o propuneți președinte al Comisiei drepturile omului și relații interetnice.

Cum ar zice Sergiu Sîrbu – „coșmar”.

Doamna Zinaida Greceanîi:

Domnule raportor,
Poftim.

Domnul Vasile Bolea:

Doamnă Președinte,
Da, vă mulțumesc.
Doamnă Maria,

Totuși, pînă la urmă, există legislația Republicii Moldova de care noi trebuie să ținem cont, de repartizarea în comisii și, să-i spunem, acel raport al numărului deputaților pe fracțiuni.

În acest context, a fost pregătită și această hotărîre. S-o vedem pe doamna Marina Tauber.

Bine, dacă dumneavoastră spuneți, atunci organele de resort trebuie să se clarifice în acest sens și dacă va fi necesar, chiar și din postura de președinte al unei comisii, dacă organele vor solicita careva lămuriri și clarificări, să o facă în mod legal.

Doamna Zinaida Greceanîi:

Mulțumim, domnule Bolea.
Următoarea întrebare – domnul Grosu.

Domnul Igor Grosu:

Nu e o întrebare.
Stimată doamnă Președinte,
Stimați colegi,

Fracțiunea „Partidului Acțiune și Solidaritate” nu va vota pentru această candidatură la președinția Comisiei drepturile omului și relații interetnice.

Noi considerăm că aceasta este o ofensă adusă celor care cred în drepturile omului în Republica Moldova.

Vă mulțumesc.

Doamna Zinaida Greceanî:

Mulțumesc.

Domnul Vasile Bolea:

Atunci...

Doamna Zinaida Greceanî:

Următoarea întrebare – domnul Slusari.

Domnul Alexandru Slusari:

... doamnă Președinte,

Fracțiunea „Platforma DA” este solidară cu poziția Frațiunii „PAS”.

Noi nu negăm dreptul opoziției, în special Partidului... Kroll ... „Șor” să înainteze candidatul pentru funcția de președinte al uneia din comisii, dar Marina Tauber și drepturile omului sînt două lucruri diametral opuse.

Doamna Zinaida Greceanî:

Mulțumesc.

Domnule Batrîncea,

Următoarea întrebare.

Domnul Vlad Batrîncea:

Da. Vă mulțumesc, doamnă Președinte.

La același subiect. Înțelegem și sîntem de acord cu argumentele expuse de către colegii din majoritatea parlamentară și venim cu propunerea către Frațiunea Partidului „Șor” să delege alt reprezentant la funcția de președinte al Comisiei drepturile omului și relații interetnice. *(Discuții.)*

Doamna Zinaida Greceanî:

Stimați colegi...

Stimați colegi...

Stimați colegi,

Vă rog să vă calmați.

A fost propunerea ca Frațiunea Partidului Politic „Șor” să înlocuiască candidatura doamnei Marina Tauber prin altă candidatură.

Postura rămîne, oricum, după Frațiunea Partidului „Șor”.

Cine este pentru aceasta, în așa mod, funcția respectivă de președinte, pînă cînd, rămînînd vacantă.

Domnul Vasile Bolea:

Doamnă Președinte...

Doamna Zinaida Greceanîi:

Da.

Domnul Vasile Bolea:

Dacă îmi permiteți, totuși ca să facem această comisie lucrativă, eu aș propune să facem modificări de la anexa nr. 9 – Comisia protecție socială, sănătate și familie, adică, membru în comisie din partea Partidului „Șor” – Albot Maria să fie transferată la anexa nr. 5 – Tauber Marina și, respectiv, Tauber Marina să devină simplu membru în Comisia protecție socială, sănătate și familie. (*Rumoare în sală.*)

Doamna Zinaida Greceanîi:

Asta...

Domnule Bolea...

Stimați colegi,

Liniște. Liniște.

Stimați colegi,

Eu o să aștept pînă Grigore Novac termină vorba.

Stimați colegi,

A fost propunerea domnului Vlad Batrîncea care constă, în esență... nu putem... să fie exclusă, în calitate de președinte al Comisiei drepturile omului și relații interetnice, doamna Marina Tauber și funcția să rămîină vacantă pînă cînd, la discreția fracțiunii respective.

Cine este pentru această propunere, rog să votați.

Majoritatea celor prezenți.

Acum, domnule Bolea, vă rog să ne spuneți, încă o dată, noi votăm?

În genere, cred că o să-l rog pe domnul Creangă să ne spună cum trebuie să fie corect.

Domnule Creangă,

Ce trebuie noi acum să votăm? Fiindcă să nu se întîmple din nou că revenim la aceeași poziție. (*Voce nedeslușită din sală.*)

Domnul Ion Creangă:

Stimată doamnă Președinte,

Stimați deputați,

În cazul cînd nu este o claritate sau o situație omogenă în Parlament, se votează fiecare comisie în parte.

Doamna Zinaida Greceanîi:

Președintele, vicepreședintele și secretarul?

Domnul Ion Creangă:

Da.

Doamna Zinaida Greceanî:

Da.

Domnule Bolea,

Mergem pe fiecare anexă.

Eu am răbdare.

Vă rog și dumneavoastră să aveți.

Domnul Vasile Bolea:

Anexa nr.1. **Comisia juridică, numiri și imunități**

Președinte

Litvinenco Sergiu

Vicepreședinte

Țurcan Vladimir

Secretar

Igor Vreamea

Membri...

Doamna Zinaida Greceanî:

Membrii noi i-am citit.

Noi votăm președintele, vicepreședinții și secretarul.

Cine este pentru această propunere, rog să votați. Comisia juridică, numiri și imunități.

Majoritatea celor prezenți.

A doua anexă.

Domnul Vasile Bolea:

Anexa nr. 2. **Comisia economie, buget și finanțe**

Președinte

Igor Munteanu

Vicepreședinți

Cunețchi Tatiana

Alaiba Dumitru

Secretar

Andronachi Vladimir

Doamna Zinaida Greceanîi:

Cine este pentru această propunere, rog să votați.

Majoritatea celor prezenți.

Următoarea.

Domnul Vasile Bolea:

Comisia securitate națională, apărare și ordine publică

Președinte

Moțpan Chiril

Vicepreședinți

Gaiciuc Victor

Grosu Igor

Secretar

Nantoi Oazu

Doamna Zinaida Greceanîi:

Cine este pentru această propunere, rog să votați.

Majoritatea.

Următoarea.

Domnul Vasile Bolea:

Comisia politică externă și integrare europeană

Președinte

Reniță Iurie

Vicepreședinte

Batrîncea Vlad

Secretar

Vitiuc Vladimir

Doamna Zinaida Greceanîi:

Cine este pentru această propunere, rog să votați.

Majoritatea celor prezenți.

Următoarea.

Domnul Vasile Bolea:

Comisia drepturile omului și relații interetnice

Președinte

Apartinând Frațiunii parlamentare a Partidului „Șor”...

Doamna Zinaida Greceanîi:

Pentru stenogramă, pînă cînd – post vacant. Noi așa am votat.

Domnul Vasile Bolea:

Post vacant, da.

Vicepreședinte

Leucă Ion – Frațiunea parlamentară a Partidului Democrat

Secretar

Koksal Ivanna – Frațiunea Partidului Socialiștilor

Doamna Zinaida Greceanîi:

Cine este pentru această propunere, rog să votați.

Mulțumesc.

Majoritatea.

Următoarea.

Domnul Vasile Bolea:

Comisia administrație publică

Președinte

Bîtea Vasile

Vicepreședinte

Apostolova Reghina

Secretar

Usatîi Alexandr

Doamna Zinaida Greceanîi:

Cine este pentru această propunere, rog să votați.

Majoritatea.

Următoarea.

Domnul Vasile Bolea:

Comisia cultură, educație, cercetare, tineret, sport și mass-media

Președinte al comisiei

Lebedinski Adrian

Vicepreședinți ai comisiei

Țîcu Octavian

Carp Lilian

Secretar

Jardan Petru

Doamna Zinaida Greceanîi:

Cine este pentru această propunere, rog să votați.

Mulțumesc.

Majoritatea.

Domnul Vasile Bolea:

Comisia agricultură și industrie alimentară

Președinte al comisiei

Mudreac Radu

Vicepreședinți ai comisiei

Bolea Vladimir

Furculiță Corneliu

Secretar

Ciubuc Nicolae

Doamna Zinaida Greceanîi:

Cine este pentru această propunere, rog să votați.

Majoritatea.

Domnul Vasile Bolea:

Comisia protecție socială, sănătate și familie

Președinte al comisiei

Bacalu Elena

Vicepreședinte

Odnostalco Vladimir

Secretar

Vovc Liviu

Doamna Zinaida Greceanîi:

Cine este pentru această propunere în comisie, rog să votați.

Majoritatea.

Următoarea.

Domnul Vasile Bolea:

Comisia mediu și dezvoltare regională

Președinte al comisiei

Ivanov Violeta

Vicepreședinte al comisiei

Grigoriu Inga

Secretar

Smirnov Eduard

Doamna Zinaida Greceanî:

Cine este pentru această propunere, rog să votați.

Majoritatea.

Următoarea.

Domnul Vasile Bolea:

Comisia control al finanțelor publice

Președinte al comisiei

Golovatiuc Vladimir

Vicepreședinte al comisiei

Graur Eleonora

Secretar

Marian Radu

Doamna Zinaida Greceanî:

Cine este pentru această propunere, rog să votați.

Majoritatea.

Stimați colegi...

Stimați colegi,

În așa mod, componența nominală a comisiilor parlamentare a fost votată pentru fiecare comisie separat.

Acum supun votului în întregime **proiectul de Hotărîre pentru modificarea Hotărîrii Parlamentului nr. 38 privind aprobarea componenței nominale a comisiilor permanente, înregistrat sub nr. 76 din 17 iunie 2019.**

Cine este pentru, rog să votați.

Mi se pare că chiar unanim.

Majoritatea celor prezenți, ca să nu supun votului.

Mulțumim, domnule Bolea.

Stimați colegi,

Vreau să vă fac un anunț și un apel către toți președinții de fracțiuni, vă rog, conform repartizării proporționale...

Președinții de fracțiuni,

Conform repartizării proporționale, rog să pregătiți și să prezentați Biroului permanent membrii supleanți în fiecare comisie. Vă rog, pentru săptămâna viitoare, noi trebuie să aprobăm și membrii supleanți în aceste comisii.

Ne-am înțeles?

Mulțumesc.

Mergem mai departe, conform ordinii de zi.

Mai departe, inițiativa legislativă înregistrată sub **nr. 72 din 17 iunie 2019 privind constituirea Comisiei de anchetă pentru analiza modului de organizare și desfășurare a proprietății publice, începând cu anul 2013.**

Autor – domnul Litvinenco, unul din autori.

Poftim.

Domnul Sergiu Litvinenco:

Stimată doamnă Președinte,

Stimați colegi,

Propunem atenției dumneavoastră un proiect de hotărâre a Parlamentului care vizează constituirea unei alte Comisii de anchetă. De data aceasta este vorba de o Comisie de anchetă care ar analiza modul de organizare și desfășurare a privatizărilor proprietății publice, începând cu anul 2013.

În contextul unui proces amplu, dar netransparent, de privatizări, mai ales în ultimii ani, mai ales începând cu 2013, prin care au fost deetatizate proprietăți strategice ale statului, cum ar fi: Banca de Economii, Aeroportul Internațional Chișinău, Tutun CTC, Gările Auto, se impune evaluarea procesului de privatizare, pentru a ne asigura de corectitudinea deciziilor respective. Procesul de privatizare trebuie să aibă la bază o fundamentare de ordin economic, dar trebuie, în același timp, să respecte toate legile și normele privind transparența procesului decizional, astfel încât interesul public să nu fie prejudiciat.

Avem toate temeiurile să credem că în cadrul mai multor procese de privatizare acest interes public a avut mult de suferit. Prin urmare, voi încerca să fiu laconic: propunem o comisie de anchetă care să analizeze privatizările obiectivelor economice de importanță majoră, începând cu anul 2013 până astăzi. Din motivele respective, solicităm colegilor să susținem acest proiect, să susținem constituirea acestei Comisii de anchetă.

În proiectul de Hotărîre a Parlamentului am indicat un termen de activitate de 120 de zile, pentru că privatizări dubioase sînt foarte multe și e clar că comisia va avea nevoie de mai mult timp... să facă analizele și cercetările de rigoare.

Rog susținerea. Și sînt gata să răspund la întrebări.

Doamna Zinaida Greceanîi:

Mulțumesc.

Stimați colegi,

Întrebări la raportor.

Văd că domnul Țurcan Vladimir.

Prima întrebare, vă rog.

Domnul Vladimir Țurcan:

Da. Vă mulțumesc, doamnă Președinte.

Doar... cu titlu de precizare. Avînd în vedere că unele din cele obiecte pe care le-ați numit au fost date în concesiune, cred că trebuie să fie denumirea „privatizarea și concesiunea”.

Domnul Sergiu Litvinenco:

Da, de acord.

Deci, pentru stenogramă, sîntem de acord să completăm atît titlul, cît și textul, cît și denumirea comisiei cu termenul „concesiune”, după termenul „privatizare”, avînd în vedere că, într-adevăr, unele bunuri nu au fost privatizate, vîndute, dar concesionate.

Doamna Zinaida Greceanîi:

Mulțumesc.

Comisia a acceptat.

Stimați colegi,

Cine este pentru propunerea evocată de domnul Țurcan, rog să votați.

Majoritatea celor prezenți.

Mulțumim.

Primit.

Mai aveți, domnule Țurcan? Nu.

Următoarea întrebare – domnul Vrenea Igor.

Domnul Igor Vrenea:

Mulțumesc.

Domnule raportor,

Era, poate, cazul de indicat mai concret. Fiindcă unele din obiectivele care ... sau obiectele, pe care vreți să le investigați cum au fost privatizate, deci au fost supuse unor investigații ale comisiilor de anchetă anterior, în anii precedenți. Se primește că iarăși comisia de anchetă investighează iară ceea ce comisiile au făcut-o.

Domnul Sergiu Litvinenco:

În măsura în care comisiile de anchetă anterioare nu au elucidat toate circumstanțele necesare, noua comisie, dacă vorbim de Banca de Economii sau la Aeroport vă referiți, ar putea să ia raportul inițial. Dar am impresia că în raport cu Aeroportul a fost comisie guvernamentală, dacă nu greșesc, nu știu dacă a fost și comisie parlamentară.

Doamna Zinaida Greceanîi:

A fost și/și.

Domnul Sergiu Litvinenco:

OK.

Doamna Zinaida Greceanîi:

Eu cred că ...

Stimați colegi,

Stimați colegi,

Fără doar și poate, comisia nou-creată va ține cont și de rapoartele anterioare. Asta nici nu poate fi pus în discuție.

Domnule Vreamea,

Mai aveți o întrebare?

Da, poftim, domnule Vreamea.

Domnul Igor Vreamea:

Poate mai degrabă era în privința acestora evaluarea etapei de investigație a organelor de resort care au fost indicate în rapoartele respective.

Domnul Sergiu Litvinenco:

Nu cred că în raportul cu Aeroportul există vreo investigație a vreunui organ de resort. Totul e bine și ...

Doamna Zinaida Greceanîi:

Stimați colegi,

Vă rog, să nu intrați în polemică. Noi am discutat, comisia se va preocupa de toate lucrurile acestea, inclusiv de raporturile anterioare care au fost careva investigații.

Alte întrebări nu mai vedem.

Stimați colegi,

Pînă a purcede la vot și la componența numerică, noi avem două luări de cuvînt.

Da, și raportul comisiei, vă rog.

Domnul Sergiu Litvinenco:

Stimați colegi,

Din numele Comisiei juridice, numiri și imunități, prezint raportul comisiei cu referire la proiectul de Hotărîre a Parlamentului cu privire la constituirea Comisiei de anchetă pentru analiza modului de organizare și desfășurare a privatizărilor proprietății publice începînd cu anul 2013.

Deci Comisia juridică a examinat acest proiect. Proiectul are drept scop analiza modului de organizare și desfășurare a privatizărilor proprietății publice începînd cu anul 2013. În contextul unui amplu și netransparent proces de privatizări care au avut loc în ultimii ani, mai ales începînd cu 2013, și prin care au fost deetatizate proprietăți strategice ale statului, cum ar fi: Banca de Economii, Aeroportul Internațional Chișinău, „Tutun CTC”, Gările Auto și altele, se impune evaluarea acestuia pentru a ne asigura de corectitudinea deciziilor luate. La momentul de față, bineînțeles, există foarte multe temeuri rezonabile precum că în raport cu multe procese de privatizare interesul public a fost neglijat în favoarea unor interese private și de grup.

În rezultatul examinării, comisia propune adoptarea acestui proiect de hotărîre și constituirea Comisiei de anchetă pentru analiza modului de organizare și desfășurare a privatizărilor proprietății publice începînd cu anul 2013.

Mulțumesc.

Doamna Zinaida Greceanîi:

Mulțumim.

Întrebări la comisie? Nu sînt.

Stimați colegi,

Avem ... Luați loc pînă cînd, domnule președinte.

Avem trei luări de cuvînt. Primul s-a înscris domnul Alaiba Dumitru.

Vă rog la tribună.

Din partea fracțiunii? Vă rog să menționați din partea fracțiunii sau ... Fracțiunii. Șapte minute.

Domnul Dumitru Alaiba:

Stimată doamnă Președinte,

Stimați colegi,

Două zile în urmă, așa o istorie, Aeroportul Internațional Chișinău a fost blocat preț de vreo trei ore, era vorba de o alertă cu bombă, care s-a dovedit a fi falsă. Sute de oameni blocați, au suferit cetățeni de ai noștri și cetățeni străini, inclusiv copii, unii erau în sala de așteptare, alții în avioane, fără să li se permită să iasă.

Societatea a intuit destul de ușor că este vorba de o operațiune de șters a urmelor, iar alerta cu bombă s-a dovedit a fi un simplu paravan. Eu am să vă întreb pe toți: dacă Aeroportul era în gestiunea unui proprietar cinstit, avea să se întâmple așa ceva? Sau noi măcar știm cine se ascunde în realitate după companiile astea care gestionează Aeroportul? La ambele întrebări răspunsul este clar – nu.

Cîteva ani în urmă prin Banca de Economii s-a furat un miliard de dolari SUA sau mai mult, sau mai puțin, nu mai știm. Asta s-a întâmplat, pentru că au fost date credite ce urmau a nu fi întoarse. Costul acestui furt îl vom plăti cu toții din impozitele noastre timp de 25 de ani. O să vă mai întreb o dată: să fi avut un proprietar integru la Banca de Economii se întâmpla acest furt de proporții? Din nou răspunsul este – nu.

Acestea sînt doar două cazuri în care proprietatea statului a ajuns în mîinile unor oameni dubioși prin metode dubioase și netransparente. Ultimii ani au avut loc multiple privatizări despre care am discutat cu toții, concesiuni cu grave încălcări de procedură și norme ale transparenței, despre ele aflam uneori din presă cînd era deja tîrziu. Statul a fost prejudiciat cu sume enorme de bani. Activele statului, adică ale noastre, ale tuturor, au fost înstrăinate la prețuri derizorii. Persoane în funcție de demnitate publică, sarcina căroră era să protejeze interesele statului, au acționat împotriva lor, protejînd și promovînd interese private.

De investigat a investigat presa, nu Procuratura și nu CNA. Datorită lor, presei, am aflat despre favoritism, clientelism, conflicte de interese din procesele de privatizare. Datorită ONG-ilor am aflat despre grave încălcări ale legislației, de norme ale transparenței, despre cum statul a fost prejudiciat cu sume enorme de bani din cauza corupției din proces.

Vă mulțumim pentru acest efort presei și societății civile.

Sîntem în serviciul cetățeanului aici, în acest Parlament, sîntem obligați să dăm o apreciere acestor ilegalități.

Această comisie va avea sarcina: să treacă în revistă principalele privatizări și concesiuni, să dea o apreciere cum anume s-a respectat legea și procedura sau nu s-a respectat, să evalueze prejudiciul statului și să ofere această informație publicului. Cei ce planificau să păstreze aceste lucruri

dosite de ochiul public pentru totdeauna trebuie să înțeleagă că au vrut imposibilul. Oamenii merită să știe și ei vor ști mai devreme sau mai târziu.

Ca să fie foarte clar, noi nu sîntem contra privatizărilor, pentru a evita orice speculație. Dimpotrivă, statul nostru are proprietăți gestionate defectuos care produc în mare parte corupție și favoritism, ele nu creează locuri de muncă, ele nu atrag investiții, nu inovează, nu se modernizează, nu plătesc impozitele pe care le-ar putea plăti la buget, dar soluția nu este să recurgi la și mai mari acte de corupție privatizîndu-le ilicit cumetriilor și prietenilor.

Privatizările trebuie să fie adevărate, un concurs deschis. Un concurs deschis, o să repet, că am mai repetat cu alte ocazii, înseamnă un așa concurs în care nimeni, în special comisia de selectare, nu-i știe rezultatul. Administratorii privați integri, profesioniști, care vin să facă un business adevărat, sînt mai competenți la așa ceva decît administratorul – statul.

Noi, însă, sîntem contra privatizărilor netransparente de care am văzut în ultima perioadă prea multe, ele aduc un prejudiciu adevărat statului și, în primul rînd, imaginii acestuia. Sîntem contra furtului banului public.

Vă mulțumesc. (*Aplauze.*)

Doamna Zinaida Greceanîi:

Mulțumim.

Următoarea luare de cuvînt – domnul Igor Munteanu.

Vă rog să menționați dacă veniți din partea fracțiunii. Da.

Mulțumesc.

Șapte minute.

Domnul Igor Munteanu:

Stimată doamnă Președinte,

Onorat Parlament,

Stimați colegi,

Sîntem în plin proces de transfer pașnic al puterii, un transfer care coincide cu instalarea unui nou Guvern, pregătit să-și servească țara și să accelereze reformele în sectoarele cheie ale economiei naționale și justiției la finalul unei tentative de uzurpare a puterii de stat, despre care, eu personal sper foarte mult, să aflăm cît mai multe detalii în următoarele săptămîni.

Din acest motiv sîntem obligați să ajutăm noului Guvern, condus de Prim-ministrul Maia Sandu, să-și atingă obiectivele legate de implementarea pachetului de legi privind dezoligarhizarea statului, restabilirea ordinii de drept și demontarea unui sistem corupt, ipocrit și imoral.

Eu sînt convins că vom reuși să atingem acest obiectiv dacă vom manifesta voință politică și vom rămîne motivați să nimicim sistemul

oligarhic, bazat pe extragerea de rente financiare și impunerea sistemului de clientelă politică, vom opri furturile și delapidările din sectorul public, anulând marile monopoluri pe care se ține puterea regimului, restabilind statul de drept.

Din cauza acestui regim corupt, Republica Moldova a ajuns una din cele mai sărace și mai vulnerabile țări din Europa, amenințate cu dispariția fizică și colapsul politic.

Cu alte cuvinte, sîntem obligați să facem lumină asupra marilor cazuri de delapidări în sectorul public, legat de privatizări obscure, reluări de proprietăți și imobile ale statului în folosul unor grupuri fără scrupule.

Astăzi voi apela la dumneavoastră, stimați deputați ai Parlamentului Republicii Moldova, cu îndemnul de a susține înființarea unei comisii parlamentare de anchetă asupra mai multor privatizări și concesiuni care au ridicat multe și mari semne de întrebare în presă și din partea cetățenilor care se simt în continuare furați, jefuiți ziua în amiază mare.

Degeaba le vom vorbi noi acestor oameni despre legi europene dacă nu penalizăm hoția și hoții în lege, îmbogățiți peste noapte.

Știți dumneavoastră bancul din timpul Uniunii Sovietice în care un pacient cere să fie primit de un medic pentru ochi și urechi, iar atunci cînd i se explică că există doar laringologi, care se ocupă de ochi, nas și urechi, acesta spune că problema lui este că una vede și alta aude. Asta e o poveste care ni se spune și astăzi în Republica Moldova atît timp cît vom lăsa nepedepsite delapidările.

Avem datoria de a investiga cum a fost posibil să privatizezi companie de stat de o importanță strategică în favoarea unor persoane fizice, mă refer la Air Moldova, pregătită intens de faliment prin raiduri ... prin management prost și condiții de privatizare știute doar de beneficiarul final.

Ar trebui să cunoaștem eroii care au făcut posibil ca Aeroportul Internațional Chișinău să ajungă pe mîinile unor interpuși din offshore-uri, inclusiv din Cipru, după ce și-au schimbat repetat proprietarii, în timp ce Ministerul Economiei expedia invitațiile la licitații pe adrese inexistente.

Mă interesează în egală măsură soarta „CTC Tutun”, ajunsă în proprietatea unei companii active în zonele Duty Free, dar și concesiunea Gărilor Auto din țară unor companii de o zi, transmiterea unor monumente istorice introduse în circuitul privatizărilor de către Agenția Proprietăților Publice ca în regim de self-service.

Nu putem lăsa fără atenția cuvenită și megalomanul proiect „Arena”, ale căror indicii infracționale au atras numeroase investigații jurnalistice și acuzații grave privitor la efectele acestor înțelegeri obscure.

Aș dori să urmărim în ceea ce urmează, prin comisia pe care o vom înființa astăzi, 4, 5 cazuri de rezonanță, implicînd în cadrul grupurilor de lucru un grup reprezentativ de deputați ai tuturor fracțiunilor parlamentare,

invitați pe principiul proporționalității, delegați ai autorităților care au promovat aceste privatizări, oameni din presa de investigații, experți ai societății civile, consultanți privați.

Scopul anchetei, constituite conform Regulamentului de funcționare a Parlamentului, este cel de a prezenta rezultatele investigației în aproximativ 120 de zile din momentul ... acestei investigații.

Cetățenii, în fața cărora sîntem cu toții responsabili, ne-au cerut să le apărăm drepturile de acționari ai bunurilor publice, avînd experiență tristă în trecut, atunci cînd lipsa de atenție i-au lăsat săraci și înrăiți. Nu ar trebui să-i dezamăgim și de această dată.

Mulțumesc. (*Aplauze.*)

Doamna Zinaida Greceanîi:

Și noi vă mulțumim.

Următoarea luare de cuvînt – domnul Vlad Batrîncea, din partea fracțiunii.

Vă rog.

Domnul Vlad Batrîncea:

Vă mulțumesc, doamnă Președinte.

Stimați colegi,

În legislatura trecută deseori am auzit în această sală un lucru, că statul nu poate fi un manager bun și, pe acest motiv, totul trebuie să treacă în privat.

Nu vreau să mă repet, Banca de Economii, în 2009, a fost o bancă profitabilă, care aducea profit pînă la 200 milioane de lei pe an.

Ce s-a întîmplat cu această bancă? Statul a cedat și a permis înstrăinarea pachetului majoritar pentru, atenție, zero lei. Estimările cele mai modeste erau de circa cel puțin 1 miliard de lei pachetul majoritar al statului.

Ce s-a produs după cu această bancă, care avea cel mai mare număr de lichidități? A fost scuturată și întoarsă statului fără bani, cu datorii și cu obligațiuni față de Banca Națională, care, ulterior, au fost acoperite de către bugetul public.

Ce s-a produs cu Aeroportul Internațional Chișinău? A fost o întreprindere de stat cu venit de 80 milioane de lei. Experții consideră că și acest venit este mult prea puțin, de aceea că și atunci au existat unele lucruri, însă a fost o întreprindere profitabilă. Cineva, iarăși, a considerat că statul nu poate fi un manager bun și haideți să-i dăm în mâini private.

Ceea ce ține de comisii anterioare, există un raport de alternativă, semnat de către domnul Oleg Lipskii, de alți colegi care nu au căzut de acord

cu acel raport care a fost întocmit, susținut de către fosta majoritate parlamentară. Și așa urmează să trecem, stimați colegi, în această comisie de anchetă și alte întreprinderi, și comisia să analizeze anume prin prisma prejudiciului interesului public, bugetului public.

Și sîntem ferm convinși că dacă va fi bună-credință, voință de a face dreptate, vom scoate la iveală multe scheme, inclusiv cu aeroportul.

Profit de ocazie că este această tribună, este Parlament, vreau să informez opinia publică, în primul rînd, despre o fărădelege care s-a comis la altă întreprindere importantă „Tutun CTC”, care s-a vîndut cu ceva peste 160 milioane de lei, însă statul a operat în ultima perioadă de timp, în special niște investiții capitale, inclusiv în reparații – 90 milioane de lei. Adică, întreprinderea a fost pregătită, reparată, vopsită, unsă și dată în mîină privată. Așa că 160, minus 90 – 70 milioane de lei, circa 3 milioane jumătate de euro.

Costul de piață al unei asemenea întreprinderi, să nu dăm cifre mari, este de cel puțin, stimați colegi, de cel puțin de 100, 150 de ori mai mare.

Guvernarea trecută a operat modificări în lista întreprinderilor nepasibile privatizării și a scos din această listă Moldtelecom, întreprindere strategică, rețelele electrice ș.a.m.d., „Barza Albă” și alte întreprinderi profitabile. De ce? De aceea că statul nu poate fi un manager bun, vă închipuiți, și trebuie întreprinderile profitabile de dat gospodarilor care pot face management de performanță.

Și știm foarte bine și ceea ce se referă la Moldtelecom, ce s-a propus să fie achitat public și ce s-a propus să fie achitat ca stimulent pentru acei care consideră că statul nu poate fi un manager bun.

Și de aceea considerăm că această comisie este foarte și foarte importantă și trebuie să analizăm întreaga situație cu aceste întreprinderi, anume prin prisma prejudiciului interesului național și trebuie să formulăm astfel încît nici o instanță internațională să nu poată revizui hotărîrile noastre.

Vom propune în cadrul acestei comisii ca Parlamentul, majoritatea parlamentară, să revină la lista întreprinderilor nepasibile privatizării, astfel încît să nu permitem privatizarea întreprinderilor strategice, rețelelor electrice, „Tutun CTC”, Moldtelecom și altele care pot și trebuie să aducă venit statului.

Уважаемые коллеги, мы очень много обещали людям в предвыборную кампанию, и люди ждут от новой власти прежде всего, да, безусловно, справедливости юстиции. Но люди ждут от нас и социально-экономических результатов.

В предыдущем Парламенте нам всегда говорили, когда мы предлагали пенсии, что денег нет. А откуда будут деньги, когда государство не является менеджером, экономическим игроком? Как

собирает бюджет? Поэтому мы должны обеспечить государству те отрасли, которые позволят пополнить бюджет и позволят нам выполнить наши социальные обязательства перед людьми и по зарплатам, и по пенсиям и т.д.

И тогда, когда мы красиво говорим на телевидении об инвестициях... Да какой инвестор придет в эту страну, когда у нас предприятия государственные грабят, что тогда говорить о частных?

Поэтому мы просто обязаны пересмотреть отношение государства к экономике, мы обязаны вернуть те предприятия, которые позволят бюджету получать нормальную прибыль, и мы обязаны эту прибыль направить на медицину, образование, адекватные социальные услуги – пенсии, стипендии, на то, что позволит нам вернуть наших граждан домой.

Поэтому эта комиссия, ее работа, ее выводы возымеют колоссальное значение для будущего Республики Молдова.

Партия социалистов в лице 35 депутатов поддержит создание этой комиссии, и мы обязательно примем в ней активное участие.

Спасибо. (*Aplauze.*)

Doamna Zinaida Greceanî:

Mulțumim, domnule Batrîncea.

Acestea au fost înscrierile cu luările de cuvînt.

Văd butonul apăsat.

Domnul Diacov.

Domnul Dumitru Diacov:

Da. Doamnă Președinte,

Noi nu am luat cuvîntul, dar vreau să spun că asta nu înseamnă că noi nu vom sprijini acest proiect. Noi tot ardem de dorința să aflăm cine, cum și ce s-a implicat în această... aceste procese de privatizare. (*Gălăgie în sală.*)

Doamna Zinaida Greceanî:

Mulțumim.

Domnul Dumitru Diacov:

Eu vreau numai un singur lucru să-l exprim aici: eu îmi fac oarecă de îngrijorare, fiindcă abordarea aceasta liberal-socialistă asupra procesului de privatizare să nu se transforme în aceea că toți de la 100 km o să înconjoare Republica Moldova... să nu se transforme într-o sperietoare a ceea ce se întâmplă aici.

Clarificați-vă.

Noi o să avem și noi acolo delegate persoane care să participe, dar eu vă rog încă o dată, am spus de la această tribună: eu știu în ce se transformă comisiile de anchetă deseori, din păcate. Adică haideți să ne ocupăm cu obiectele propriu-zise.

Și aici s-a vorbit despre un obiect care este în construcție. Eu tot aș fi atent că să nu-l transformăm noi repede-repede într-un „долгострой” de acesta care o să stea încă zeci de ani – nici încolo, nici înapoi.

Noi sîntem meșteri la chestiile acestea.

Mulțumesc.

Doamna Zinaida Greceanîi:

Mulțumim, domnule Diacov.

Eu îl rog pe domnul Litvinenco să revină la tribuna centrală și să mergem mai departe, fiindcă trebuie să votăm componența numerică... componența nominală, repartizarea proporțională pe fracțiunile parlamentare.

Domnule Litvinenco,

Dumneavoastră înaintați propunerea, eu o supun votului, toți sînteți foarte atenți ce votăm.

Poftim.

Domnul Sergiu Litvinenco:

Stimată doamnă Președinte,

Stimați colegi,

Patru elemente, le luăm de la început. Componența numerică propunem să fie 7 persoane.

Doamna Zinaida Greceanîi:

Pe rînd.

Componența numerică. Propunerea comisiei este de 7 membri.

Toți sînt de acord cu asta?

De acord.

Cine este pentru ca componența numerică a comisiei să fie 7 persoane, rog să votați.

Practic, unanim.

Mai departe.

Domnul Sergiu Litvinenco:

Repartizarea per fracțiuni: două persoane – PSRM, o persoană delegată de PAS, o persoană delegată de „Platforma DA”, două persoane

delegate de Partidul Democrat și o persoană delegată de Partidul „Șor”, deși cu privatizările, nu știu... (*Rîsete în sală.*)

Dar, OK... legea-i lege, da. Asta ar fi repartizarea.

Doamna Zinaida Greceanîi:

Legea-i lege.

Cine este pentru această propunere... repartizarea proporțională, rog să votați.

Majoritatea. Practic, unanim.

Mai departe. Acum eu trebuie să întreb fracțiunile parlamentare: pe cine propun fracțiunile parlamentare?

Fracțiunea Partidului Socialiștilor.

Domnule Batrîncea,

Vă rog.

Conectați telefonul... microfonul domnului Batrîncea.

Domnul Vlad Batrîncea:

Mulțumesc, doamnă Președinte.

Fracțiunea Partidului Socialiștilor propune doi membri în această comisie: Vlad Batrîncea și Petru Burduja.

Doamna Zinaida Greceanîi:

Vlad Batrîncea și Petru Burduja.

Fracțiunea „PAS” – un membru.

Domnule Grosu,

Vă rog.

Domnul Igor Grosu:

Stimată doamnă Președinte,

Din partea Frației „Partidul Acțiune și Solidaritate” – domnul Radu Marian.

Doamna Zinaida Greceanîi:

Domnul Radu Marian.

Așa-i la noi cu femeile.

„Platforma DA”. Cine propune?

Domnul Slusari.

Da, poftim.

Domnul Alexandru Slusari:

Doamnă Președinte,

Din numele „Platformei DA” îl delegăm pe Igor Munteanu.

Doamna Zinaida Greceanîi:

Igor Munteanu.

Fracțiunea Partidului Democrat.

Cine?

Domnul Filip.

Domnul Pavel Filip:

... Din partea Frațiunii Partidului Democrat – domnul Nicolae Ciubuc și Igor Vreamea.

Doamna Zinaida Greceanîi:

Domnul Nicolae Ciubuc și Igor Vreamea.

Din partea Frațiunii Partidului „Șor” rămîne pînă cînd... *(Rîsete în sală.)*

Stimați colegi,

Nu-i de rîs. Aici chiar îi de plîns. *(Gălăgie în sală.)*

Stimați colegi,

Haideți că încă avem multe proiecte și trebuie astăzi să le trecem pe toate.

Stimați colegi,

Supun votului cine este pentru ca în componenta Comisiei de anchetă pentru analiza modului de organizare și desfășurare a privatizării și concesiunilor proprietății publice începînd cu anul 2013, să fie incluși: domnul Vlad Batrîncea, domnul Petru Burduja, domnul Radu Marian, domnul Igor Munteanu, domnul Nicolae Ciubuc, domnul Igor Vreamea și un post vacant pînă cînd, pînă ne propune Frațiunea Partidului „Șor”, cine este pentru această propunere, această listă, rog să votați.

Da. Mulțumesc.

Acum fiecare din acești... îmi spun corect colegii, fiecare din membrii comisiei care au fost votați trebuie să declare lipsa conflictului de interese.

Domnule Vlad Batrîncea,

Vă rog.

Domnul Vlad Batrîncea:

Declar lipsa conflictului de interese. Un singur interes – de întors întreprinderile poporului.

Mulțumesc.

Doamna Zinaida Greceanîi:

Mulțumesc.

Domnul Petru Burduja.

Conectați microfonul.

Domnul Petru Burduja:

Declar pe propria răspundere că lipsește oricare conflict de interese.

Doamna Zinaida Greceanîi:

Domnul Radu Marian.

Domnul Radu Marian:

Da. Mulțumesc.

Confirm lipsa oricărui conflict de interese cu privire la acest subiect.

Doamna Zinaida Greceanîi:

Mulțumesc.

Domnul Igor Munteanu.

Domnul Igor Munteanu:

Confirm pe această ocazie că nu am nici un fel de conflicte de interese pe acest subiect.

Doamna Zinaida Greceanîi:

Mulțumesc.

Domnul Nicolae Ciubuc.

Domnul Nicolae Ciubuc:

Declar pe propria răspundere că nu am absolut nici un interes.

Doamna Zinaida Greceanîi:

Microfonul vă este conectat? Conectat.

Domnul Igor Vreamea.

Conectați, vă rog, microfonul domnului Vreamea.

Domnul Igor Vreamea:

Confirm lipsa cărorva impedimente.

Doamna Zinaida Greceanîi:

Mulțumesc.

Stimați colegi,

Prin așa modalitate, a fost aprobată componența nominală a acestei Comisii de anchetă.

Acum trebuie să votăm președintele, vicepreședintele și secretarul.

Rog propuneri.

Domnule Slusari,

Vă rog.

Domnul Alexandru Slusari:

Propunem în calitate de președinte a acestei comisii să fie ales domnul Igor Munteanu.

Doamna Zinaida Greceanî:

Sînt alte propuneri?

Cine este pentru ca în calitate de președinte al comisiei să fie propus domnul Igor Munteanu, vă rog să votați, să fie aprobat.

Unanim.

... Care sînt propunerile pentru vicepreședintele comisiei?

Domnule Diacov,

Vă rog.

Domnul Dumitru Diacov:

Eu cred că ar fi o bună idee ca să fie din partea opoziției. Domnul Ciubuc se propune la funcția de vicepreședinte al acestei comisii.

Doamna Zinaida Greceanî:

Stimați colegi,

Alte opinii?

Cine este pentru această propunere ca în calitate de vicepreședinte să fie ales domnul Nicolae Ciubuc, din partea Partidului Democrat, rog să votați.

Majoritatea.

Și secretar... propunerile la secretar.

Nu sînt propuneri?

Domnul Litvinenco.

Domnule Vlad Batrîncea,

Vă rog.

Domnul Vlad Batrîncea:

Cred că aparține această funcție Frațiunii Partidului Socialiștilor și îl propunem pe domnul Petru Burduja.

Doamna Zinaida Greceanîi:

Cine este pentru propunerea ca domnul Petru Burduja să fie ales... votat în funcția de secretar, rog să votați.

Majoritatea celor prezenți.

În așa mod, supun votului...

Mulțumesc, domnule Litvinenco.

... adoptarea în lectură definitivă... în întregime, a **proiectului de Hotărîre cu privire la constituirea Comisiei de anchetă pentru analiza modului de organizare și desfășurare a privatizărilor și concesiunilor proprietății publice începînd cu anul 2013, înregistrat în Parlament sub nr. 72 din 17 iunie 2019, rog să votați.**

Practic, unanim.

Mulțumesc.

Stimați colegi,

Și acest proiect a fost votat.

Acum îmi dați voie să fac uz de poziția mea de Președinte al Parlamentului și să propun... Comisia juridică, rog să fiți atenți, domnule Litvinenco, propun să supunem votului **proiectul de Hotărîre privind modificarea Hotărîrii Parlamentului nr. 43 din 8 iunie, înregistrat sub nr. 81 din 18 iunie 2019.**

Domnule Litvinenco,

Vă rog.

E din supliment, stimați colegi.

Domnul Sergiu Litvinenco:

Stimată doamnă Președinte,

Stimați colegi,

Supun atenției dumneavoastră un proiect de Hotărîre a Parlamentului pentru modificarea Hotărîrii Parlamentului nr. 43 din 8 iunie 2019 privind revocarea din funcția de director al Centrului Național Anticorupție.

În acest proiect se propune ca în articolul 1... deci articolul 1 al respectivului proiect să sune în felul următor: Hotărîrea Parlamentului nr. 43 din 8 iunie 2019 privind revocarea din funcția de director al Centrului Național Anticorupție, se modifică după cum urmează:

Punctul 1. Se completează cu articolul 2 în următoarea redacție:

„Articolul 2. – Pînă la numirea în funcție a directorului Centrului Național Anticorupție, atribuțiile acestuia sînt exercitate de către doamna Lidia Chireoglo, director adjunct al Centrului Național Anticorupție.”

Și punctul 2. Articolul 2 se renumerotează.

Deci ideea este ca în Hotărîrea Parlamentului privind revocarea directorului Centrului National Anticorupție introducem un articol nou în care să se prevadă ca pînă la desemnare, conform procedurilor legale, a noului director anticorupție, interimatul funcției să fie exercitat de actualul director adjunct doamna Lidia Chireoglo.

Doamna Zinaida Greceanîi:

Da. Mulțumesc, domnule președinte.

Este o modificare de claritate, ca să asigurăm funcționalitatea și să nu fie blocată activitatea Centrului Național Anticorupție.

Ceea ce se deranja opoziția noastră parlamentară.

Stimați colegi,

Supun votului ...

Poftim?

Raportul comisiei, vă rog.

Nu, câteodată și de formă.

Da, domnule Sîrbu, poftim, întrebare la raportor.

Domnul Serghei Sîrbu:

Doamnă Președinte,

Este un proiect din agendă, avem dreptul și să punem întrebări.

Doamna Zinaida Greceanîi:

Domnule Sîrbu,

V-am acordat dreptul la întrebare.

Domnul Serghei Sîrbu:

Domnule raportor,

Spuneți-mi, vă rog, de ce veniți abia acum cu acest proiect de lege? Or, atunci cînd ați aprobat în grabă, pe data de 8 iunie, ați dat dovadă că, de fapt, este vorba de o banală răfuială cu un conducător de instituție și în graba asta nici nu v-ați gîndit cine să asigure interimatul ori este o simplă incompetență sau neprofesionalism din partea dumneavoastră? Prima întrebare.

Și a doua întrebare. Din momentul în care a fost demis fostul director și de cînd preia interimatul adjunctul în ziua de astăzi, în această perioadă toate documentele financiare care au fost semnate deci au valoare juridică? Și cum noi înlăturăm acest vid din această săptămînă cînd documentele financiare urmau a fi semnate de cine a condus cu această instituție? V-ați gîndit să soluționați și această problemă dacă veniți cu întîrziere să soluționați o gafă pe care ați comis-o săptămîna trecută?

Domnul Sergiu Litvinenco:

A fost, într-adevăr, o eroare tehnică. Pentru că dacă, vă aduceți aminte, în ziua când noi am dezbătut acest proiect nu exista nici Secretariat, nu era lumină. Ați stins lumina, ați alungat toți oamenii de aici și cumva, mă rog... Dar per general, în principiu, Hotărîrea Parlamentului privind revocarea domnului Zumbreanu din funcție intră în vigoare la data adoptării, conform articolului 2 din respectiva hotărîre de Parlament.

Deci în perioada respectivă în mod normal în cadrul Centrului National Anticorupție, de obicei, când se întîmplă astfel de situații, există anumite ordine la nivel intern cu privire la delegarea unor atribuții, inclusiv la nivelul conducerii, cît și la nivelul unor subdiviziuni...

Doamna Zinaida Greceanîi:

Mulțumim, domnule Litvinenco.

Este clar răspunsul. Sigur că instituția a fost funcțională, nimeni n-a blocat activitatea acestei instituții pînă o să fie anunțat concursul ... Pînă o să fie anunțat concursul este necesar să fie asigurat interimatul.

De ce, stimată opoziție, dumneavoastră foarte mult vă deranjați?

Mulțumim mult.

Domnule Litvinenco,

Raportul comisiei.

Da, vă rog.

Domnul Sergiu Litvinenco:

Prezint atenției dumneavoastră raportul Comisiei juridice, numiri și imunități cu referire la proiectul respectiv.

Comisia juridică, numiri și imunități a examinat proiectul de Hotărîre nr. 81 din 18 iunie 2019, inițiativă legislativă a unui grup de deputați, privind revocarea directorului CNA și comunică următoarele.

Scopul proiectului este asigurarea funcționalității Centrului Național Anticorupție prin asigurarea exercitării interimatului funcției de director.

Comisia juridică, numiri și imunități, cu votul majorității membrilor, propune plenului Parlamentului adoptarea proiectului de Hotărîre nr. 81 din 18 iunie 2019.

Mulțumesc.

Doamna Zinaida Greceanîi:

Mulțumim.

Sper că întrebări nu sînt la raportor, este clară situația.

Stimați colegi,

Supun votului raportul Comisiei juridice asupra proiectului inițiativei legislative nr. 81 din 18 iunie 2019, proiectul de Hotărîre privind modificarea Hotărîrii Parlamentului nr. 43 din 8 iunie 2019 privind revocarea din funcția de director al Centrului Național Anticorupție.

Cine este pentru a fi aprobat raportul comisiei cu asigurarea interimatului, rog să votați.

Numărătorii,

Vă rog, pentru acuratețe.

N u m ă r ă t o r i i:

Sectorul nr. 1 – 25.

Doamna Zinaida Greceanîi:

– 25.

Sectorul nr. 2?

N u m ă r ă t o r i i:

– 8.

Doamna Zinaida Greceanîi:

– 8.

N u m ă r ă t o r i i:

Sectorul nr. 3 – 23.

Doamna Zinaida Greceanîi:

– 23.

56 de voturi. Proiectul este aprobat.

Stimați colegi,

Eu mai am să prezint un raport, dar, probabil că ... Haideți să mergem în felul următor. Se propune spre examinare **proiectul de Hotărîre nr. 69 din 17 iunie 2019 privind stabilirea datei pentru alegerile locale generale.**

Inițiativa domnului Bolea. Nu, și Novac. Eu îl numesc pe primul.

Domnule Bolea,

Poftim.

Domnul Vasile Bolea:

Da. Vă mulțumesc, doamnă Președinte.

Stimați colegi,

Prezint atenției dumneavoastră proiectul de Hotărîre privind stabilirea datei pentru alegerile locale generale. Întrucît articolul 130 alineatul (1) al Codului electoral prevede expres că: primarii orașelor (municipiilor), sectoarelor, satelor (comunelor), încît și consilierii în consiliile raionale, orășenești, de sector, sătești se aleg prin vot universal, egal, direct, secret și liber exprimat, pentru un mandat de patru ani, sîntem în situația în care deja, dacă nu greșesc, acest mandat de patru ani al aleșilor locali a expirat. Și de aceea acest fapt impune necesitatea adoptării de către Parlamentul Republicii Moldova a unei Hotărîri privind stabilirea datei alegerilor locale generale.

Importanța unei asemenea hotărîri rezidă din faptul că, iarăși o să mă repet, mandatul aleșilor locali poate fi exercitat o perioadă foarte distinctă de timp. De aceea propun atenției dumneavoastră acest proiect de hotărîre prin care Parlamentul să stabilească data de 20 octombrie 2019 – data la care vor avea lor alegerile locale generale.

Articolul 2. – Prezenta hotărîre sa intre în vigoare începînd cu data de 1 august 2019.

Vă mulțumesc.

Doamna Zinaida Greceanîi:

Stimați colegi,

Întrebări la raportor? Văd prima înscriere – domnul Carp Iulian...

Domnul Lilian Carp:

Lilian. Bine.

Doamna Zinaida Greceanîi:

Cer scuze. Dar tot dumneavoastră sînteți.

Domnul Lilian Carp:

Lilian Carp. Așa-i corect, chiar dacă lumea ... Frațiunea PAS.

Domnule Bolea,

Noi avem o problemă, în genere, cu numirea datei alegerilor, această atribuție revine Parlamentului, cu toate că legea spune că este un mandat imperativ pentru o perioadă de patru ani de zile. Articolul 122 alineatul (1), dacă nu mă înșală memoria, acolo e stipulat foarte clar.

Domnul Vasile Bolea:

130.

Domnul Lilian Carp:

Da, după modificări. Anterior a fost 122, acum 130, după modificări.

Domnul Vasile Bolea:

Da, da.

Domnul Lilian Carp:

Deci spune că Parlamentul este instituția care numește data alegerilor. Nu credeți oportun, în genere, de a stipula direct în lege data alegerilor fixă? Fiindcă este pentru o perioadă de patru ani de zile, așa. Pentru a nu mai avea asemenea situație cum a fost sau cum este acum că nu există... sau putea să existe o criză politică, unde nu se putea numi data alegerilor locale. Și atunci trebuia Curtea Constituțională, fugi repede pînă la „nana”, sau în altă parte, care să acorde cuiva atribuții, ea să numească data alegerilor.

Eu consider că noi, în general, trebuie să facem modificări. Mîine, la orele două, apropo, o să fie dezbateri publice, împreună cu CALM și cu Promo-LEX, ca să vedem cum modificăm legea.

Deci data aceasta votăm această declarație sau hotărîre, cer scuze, de Parlament, dar pentru a evita asemenea blocaj, deci ar fi bine ca noi să modificăm legislația propriu-zisă.

Doamna Zinaida Greceanîi:

Domnule raportor...

Mulțumim de întrebare.

Domnul raportor.

Domnul Vasile Bolea:

În cazul respectiv, trebuie să veniți cu o propunere legislativă.

Unica, eu vreau să vă amintesc că consiliile locale, fie de nivelul întâi, fie de nivelul al doilea, se aleg în data stabilită a alegerilor locale, iar în ceea ce ține de primari, atunci poate să existe și un al doilea tur, și în cazul respectiv deci data intrării în funcție a acestor aleși locali, fie el primar, fie el consiliu, la propriu vorbind, o să fie o dată diferită.

Și în acest caz, dacă vreți să inițiați un proiect de modificare a legislației, atunci trebuie să țineți cont și de aceste prevederi, ca să nu se întâmple alte discrepanțe în legislație în raport cu acea inițiativă cu care vreți să veniți.

Doamna Zinaida Greceanîi:

Mulțumim.

Domnul Lilian Carp:

Precizare.

Doamna Zinaida Greceanîi:

Precizare, poftim.

Domnul Lilian Carp:

Domnule Bolea,

Eu spun de experiența altor state, da. Indiferent, există turul al doilea ș.a.m.d., oricum, ei își primesc mandatele aproape toți, adică, în aceeași zi, atunci când hotărăște prin judecată sînt legalizate alegerile și să mergem mai departe.

Deci dar mai multe state avem această experiență unde este... data este fixă a alegerilor locale. În alte state avem și data fixă a alegerilor prezidențiale, propriu-zis și atunci eu nu consider, cel puțin, că ar trebui să existe această atribuție a Parlamentului, care poate jongla în dependență de anumite interese politice să numească data alegerilor.

Domnul Vasile Bolea:

Eu aș fi...

Domnul Lilian Carp:

Asta este opțiunea pe care încercăm s-o discutăm. Mîine vor fi dezbateri publice la ora două și o să încercăm să găsim soluția pentru a evita.

Domnul Vasile Bolea:

Veniți cu...

Domnul Lilian Carp:

Mersi mult.

Domnul Vasile Bolea:

... proiectul de lege și sînt convins că o să fie examinat în ședința...

Doamna Zinaida Greceanîi:

Mulțumim.

Următoarea întrebare – domnul Sîrbu.

Domnul Serghei Sîrbu:

Mulțumesc, doamnă Președinte.

Stimate domnule deputat,

Codul electoral nu prevede, într-adevăr, o dată limită cînd urmează a fi stabilită data alegerilor locale.

Totodată, au fost multiple discuții publice că se tărăgănează numirea acestei date. Iată că avem un Parlament funcțional. Termenul minim este de 60 de zile pînă la alegeri. Trebuie să fie numită data.

Întrebarea este: de ce tărăgănați atît de mult și duceți data pînă hăt la sfîrșitul lunii octombrie? Noi, teoretic, am putea să avem aceste alegeri și la sfîrșitul lunii august, și la începutul lunii septembrie.

Deja mandatele sînt expirate. Care este raționamentul că mai lăsați un interimat de aproape jumătate de an sau cît acolo – 4, 5 luni? De ce nu numiți data alegerilor mai devreme?

Domnul Vasile Bolea:

Nimeni nu lasă interimat, în primul rînd.

În al doilea rînd, din cauza blocajului, inclusiv provocat și ceea ce s-a întîmplat în Parlament, din cauza atitudinii și a dumneavoastră, și a colegilor din Partidul Democrat, Parlamentul nu a reușit să stabilească, bunăoară, data alegerilor locale pentru această duminică.

De aceea pentru... și știți dumneavoastră perfect că pentru a pregăti alegeri este necesar puțin timp.

Eu, dacă nu greșesc, astăzi Comisia Electorală Centrală urma să examineze finanțarea și cheltuielile pentru alegerile parlamentare anticipate, pe care domnul Filip le-a anunțat.

Să vedem, să facem claritate în toate aceste lucruri și după asta. Dar cert este faptul că astăzi țara și aleșii locali trebuie să cunoască că în data de 20 octombrie, dacă nu există alte propuneri, în Republica Moldova vor avea loc alegerile locale generale.

Dacă sînt și alte întrebări. Nu sînt?

Domnul Ion Ceban:

Dacă nu sînt întrebări, stimați colegi, o să rugăm comisia să prezinte raportul.

Domnul Sergiu Litvinenco:

Comisia juridică, numiri și imunități a examinat proiectul de Hotărîre nr. 69 din 17 iunie 2019 privind stabilirea datei alegerilor locale generale, inițiativă legislativă a unui grup de deputați, și comunică următoarele.

Potrivit articolului 133 alineatul (1) din Codul electoral, data alegerilor locale generale sau anticipate se stabilește prin hotărîrea Parlamentului, cu cel puțin 60 de zile înainte de alegeri.

Conform articolului 1 din proiectul de hotărîre, se propune ca alegerile locale generale să se desfășoare la data de 20 octombrie 2019.

În rezultatul dezbaterilor asupra proiectului de hotărîre, membrii comisiei au decis, cu majoritatea voturilor, să propună plenului proiectul de Hotărîre nr. 69 din 17 iunie 2019 privind stabilirea datei alegerilor pentru examinare și adoptare.

Vă mulțumesc.

Domnul Ion Ceban:

Vă mulțumesc mult, stimate domnule raportor.

În aceste circumstanțe, trebuie să supunem votului proiectul de Hotărîre privind stabilirea datei pentru alegerile locale generale.

Și vă rog pe toți să vă exprimați votul.

Unanim.

În același context, vreau să rog totuși numărătorii să ne expună câte...

Toți? Nu avem...

Ne spun colegii că este important să avem și cifră...

Direcția generală juridică ce zice?

Domnul Ion Creangă:

Dacă nu este contestare, se poate de constatat unanimitate ...

Domnul Ion Ceban:

Vă mulțumesc mult.

Stimați colegi,

Ordinea de zi pentru ziua de astăzi este epuizată. Avem pe supliment...

Îmi permiteți, vă rog?

Mersi.

La suplimentul ordinii de zi pentru ziua de astăzi a ședinței plenare avem alte 3 proiecte de hotărîri și încă un proiect de lege. *(Discuții.)*

Da, îmi spun colegii că este și un **proiect de Lege pentru modificarea Legii privind administrația publică locală. Presupun că acesta. Da, este vorba despre proiectul nr. 70 din 17.06.2019.**

Cine prezintă?

Domnule Bolea,

Vă rog să prezentați.

Domnul Vasile Bolea:

Da, vă mulțumesc.

Stimați deputați,

Prezint atenției dumneavoastră proiectul de Lege pentru modificarea Legii privind administrația publică locală, Legea nr. 436 din 28 decembrie 2006.

Proiectul de lege este elaborat în scopul evitării unor situații confuze, ceea ce țin... ce țin de constituirea și funcționarea unor noi autorități ale administrației publice locale ale municipiului Chișinău.

Capitolul VII din Legea nr. 436 privind administrația publică locală la articolele 55–58 prevede că, începînd cu data alegerilor locale generale din

anul 2019, urmează ca cetățenii să voteze administrațiile publice locale, mă refer la consilii și la primari din sectoarele municipiului Chișinău.

Instituirea noilor subdiviziuni teritoriale în municipiul Chișinău din data alegerilor locale generale din anul 2019, după părerea noastră, va genera dificultăți la nivel de funcționare a autorităților create.

Cadrul legislativ în vigoare nu prevede competențe pentru aceste structuri și raporturi între autoritățile municipale existente cu cele nou-create.

Astfel, înființarea unei structuri noi cu competențe vaste necesită o reglementare mai detaliată decât simpla trimitere la normele existente astăzi în Legea nr. 436, mă refer la articolele 55 și 59.

Totodată, articolul 12 alineatul (2) din Legea nr. 435 privind descentralizarea administrativă menționează că unitățile administrativ-teritoriale dispun în mod efectiv de resurse financiare proprii pe care le utilizează liber în realizarea competențelor sale, însă Legea nr. 397 privind... finanțele publice locale nu conține nici o mențiune referitor la resursele financiare ale sectoarelor, singur destinat al acestor venituri fiind bugetul municipiului Chișinău.

De aceea, pentru a nu crea dificultăți în acest sens, se propune acest proiect de lege în calitate de... articol unic ca la articolul 90 și articolul 92 alineatul (2) din Legea privind administrația publică locală nr. 436 cifrele „2019”, anul în care ar trebui să fie implementată votarea primarilor de sectoare și consiliilor de sectoare, să fie substituite cu cifrele „2023”.

De fapt, noi la această procedură am recurs și în alte legislaturi, de aceea, după părerea mea, este un proiect tehnic care ar trebui să fie susținut de deputați.

Vă mulțumesc.

Doamna Zinaida Greceanî:

Mulțumim, domnule raportor.

Domnule Sîrbu,

Întrebare.

Domnul Serghei Sîrbu:

Mulțumesc, doamnă Președinte.

Domnule deputat,

Deja de vreo 8 ani tot ne chinuim cu această normă din lege, tot o amînăm deja a treia oară, probabil, o amînăm.

Întrebarea este foarte simplă: dacă nu sîntem gata, de ce nu modificați, nu eliminați în general această normă din legislație, ca tot să nu mai amînăm și să amînăm de fiecare dată?

Care este raționamentul amînării, dar nu anulării?

Domnul Vasile Bolea:

O să venim ulterior.

Doamna Zinaida Greceanîi:

O să revenim... Da. Propunerea poate este corectă.

Mulțumim, domnule Bolea.

Comisia,

Vă rog.

Domnul Sergiu Litvinenco:

Doamnă Președinte,

Stimați colegi,

Comisia juridică, numiri și imunități a examinat proiectul de Lege nr. 70 din 17 iunie 2019 pentru modificarea Legii privind administrația publică locală din 28 decembrie 2006, inițiativă legislativă a unui grup de deputați, și comunică următoarele.

Proiectul prevede modificarea a două articole din Legea privind administrația publică locală nr. 436/2006, și anume a articolului 90 și a articolului 92 alineatul (2). În ambele articole, cifrele „2019” se substituie cu cifrele „2023”.

Esența proiectului constă în faptul că alegerile pentru primăriile din sectoarele municipiului Chișinău și pentru consiliile locale din sectoarele municipiului Chișinău nu se vor desfășura în anul 2019, ci în 2023. Așa cum s-a întâmplat pînă în prezent, la alegerile locale din 2019, locuitorii orașului Chișinău vor alege doar Primarul general și consiliul municipal general... consiliul general.

Necesitatea amînării termenului de constituire a primăriilor și a consiliilor sectoarelor municipiului Chișinău survine, în primul rînd, din motivul că cadrul legal în vigoare nu este ajustat în vederea asigurării funcționalității autorităților locale respective. Totodată, este de menționat că nici Legea privind statutul municipiului Chișinău, Legea nr. 136/2016 nu prevede existența primăriilor și a consiliilor de sector din municipiul Chișinău.

În rezultatul dezbaterilor, membrii comisiei au decis, cu votul unanim, să propună Parlamentului proiectul nr. 70 din 17 iunie 2019 pentru modificarea Legii privind administrația publică locală nr. 43/2006 spre examinare și adoptare în prima și, dacă nu sînt amendamente, a doua lectură.

Mulțumesc.

Doamna Zinaida Greceanî:

Mulțumim.

Sînt întrebări, domnule Sîrbu, mai aveți întrebări?

Parcă răspuns ați primit. *(Voce nedeslușită din sală.)*

Așa, pur și simplu?

Da, domnule Sîrbu.

Vreți să menționați ceva?

Domnul Serghei Sîrbu:

Mulțumesc, doamnă Președinte.

Nu vă supărați, dar dreptul nostru regulamentar la întrebări. Nu am avut posibilitatea să particip la ședința comisiei, deoarece nici n-am fost admiși, de aceea și întreb aici, în plen.

Domnul raportor propune în două lecturi.

Conform Regulamentului Parlamentului, noi, deputații, avem dreptul la amendamente în termen de 10 zile. De ce nu?

Vreau să rog să nu vă grăbiți în două lecturi, deoarece ar putea să apară amendamente. Lăsăm votarea doar în primă lectură.

Mulțumesc. *(Voce nedeslușită din sală.)*

Doamna Zinaida Greceanî:

Este propunerea dumneavoastră.

Domnule Litvinenco,

E clar.

Mulțumim.

Luați loc, vă rog.

Stimați colegi,

Propunerea comisiei a fost pentru vot... **proiectul de Lege pentru modificarea Legii privind administrația publică locală nr. 436 din 28 decembrie 2006, înregistrat sub nr. 70 din 17 iunie 2019, pentru vot în prima lectură.**

Cine este pentru, rog să votați.

Comisia a propus vot în a doua lectură.

... Supun votului pentru lectura a doua propunerea comisiei... prima se supune votului propunerea comisiei pentru lectura a doua. *(Voce nedeslușită din sală.)*

Cine este pentru ca proiectul...

Domnule Sîrbu,

Vă rog...

Stimați colegi,

Liniște în sală, vă rog.

Stimați colegi,

Stimați colegi,

Eu vă rog, liniște.

Mă adresez, în primul rînd, Frațiunii Partidului Socialiștilor.

Vă rog să vă calmați emoțiile.

Stimați colegi,

Cine este... se supune votului proiectul de Lege pentru modificarea Legii privind administrația publică locală sub nr. 436 din 28 decembrie 2006, inițiativă înregistrată sub nr. 70 din 17 iunie 2019, cine este pentru adoptarea acestui proiect de lege în lectura a doua, rog să votați.

Numărătorii,

Vă rog, rezultatele.

N u m ă r ă t o r i i:

Sectorul nr. 1 – 27.

Doamna Zinaida Greceanîi:

Sectorul nr. 1 – 27.

Sectorul nr. 2?

N u m ă r ă t o r i i:

Sectorul nr. 2 – 9.

Doamna Zinaida Greceanîi:

Sectorul nr. 2 – 9.

Sectorul nr. 3?

N u m ă r ă t o r i i:

Sectorul nr. 3 – 22.

Doamna Zinaida Greceanîi:

– 22.

Cu 58 de voturi, proiectul este votat în a doua lectură.

Stimați colegi,

... Mai avem încă nevotate 4 inițiative. Una dintr-însa, dați-mi voie s-o... eu am prioritate să supun votului.

Stimați colegi,

Vă rog să vă liniștiți.

Proiectul de Hotărîre privind alegerea unui vicepreședinte al Parlamentului.

Proiectul de Hotărîre sună în felul următor.

„În temeiul articolului 64 alineatul (3) din Constituția Republicii Moldova și al articolului 10 din Regulamentul Parlamentului, adoptat prin Legea nr. 797/1996,

Parlamentul adoptă prezenta hotărîre.

Articolul 1. – Se alege în funcția de Președinte al Parlamentului doamna Monica Babuc, deputat... *(Voce nedeslușită din sală.)* vicepreședinte... tot e înainte, stimați colegi. *(Gălăgie în sală.)*

Eu, pur și simplu, tare-tare mă grăbesc.

Se alege în funcția de vicepreședinte al Parlamentului doamna Monica Babuc, deputat în Parlamentul Republicii Moldova.

Articolul 2. – Prezenta hotărîre intră în vigoare la data adoptării.”

Întrebări sînt la autor?

Nu sînt întrebări.

Cine este pentru a fi adoptată această hotărîre, rog să votați. Inițiativa legislativă înregistrată sub nr. 74 din 17 iunie 2019.

Cine este pentru, rog să votați.

Da. Mulțumesc.

Practic, unanim.

Felicitări, doamnă Babuc.

Locul vă așteaptă în prezidium. *(Aplauze.)*

Stimați colegi,

Mai avem 3 inițiative, vă rog să aveți răbdare.

Îi transmit domnului Ceban.

Eu sînt nevoită, din păcate, să vă părăsesc, să vă anunț că următoarea ședință a Parlamentului – joi, la ora 10.00.

Pînă atunci, rog toți colegii să fiți pe loc, să aprobăm celelalte inițiative care sînt pe ordinea de zi.

Domnule Ceban,

Poftim.

Domnul Ion Ceban:

Vă mulțumesc mult, doamnă Președinte.

Stimați colegi,

Eu rog Secretariatul încă o dată să ne spună exact care sînt acele proiecte de legi pe care mai avem să le aprobăm, adoptăm și proiectele de hotărîri.

Vă mulțumesc mult.

Stimați colegi,

Este propunerea să purcedem la examinarea **proiectului de Lege privind modificarea articolului 20 din Codul electoral, lectura a doua.**

Rog raportorul – Sergiu Litvinenco, președintele Comisiei juridice, numiri și imunități, să prezinte concluziile comisiei.

Domnul Sergiu Litvinenco:

... Comisia juridică, numiri și imunități s-a întrunit în ședință și a examinat suplimentar pentru lectura a doua proiectul de Lege nr. 43 din 16 aprilie 2019 pentru modificarea articolului 20 din Codul electoral, inițiativă legislativă a unui grup de deputați.

Proiectul respectiv a fost elaborat, în general, pentru concretizarea procedurii de demitere a membrilor Comisiei Electorale Centrale numiți de către Parlament.

În cadrul examinării pentru lectura a doua, Comisia juridică a examinat amendamentul asupra proiectului de lege, prezentat de către deputatul Adrian Lebedinschi, prin care se propune ca a doua propoziție a alineatului (3) de la articolul 20 din Codul electoral, supusă modificării conform proiectului, să aibă următorul conținut, citez: „Constatarea nerespectării condițiilor prevăzute la articolul 19 alineatul (2) sau cu privire la comiterea unor fapte incompatibile cu calitatea pe care o dețin este de competența autorității care i-a desemnat, iar demiterea revine organelor care i-a confirmat”.

Comisia a acceptat amendamentul respectiv și, cu votul unanim al celor prezenți, propune Parlamentului proiectul de Lege nr. 43 din 16 aprilie 2019 spre examinare și adoptare în lectura a doua.

Mulțumesc.

Domnul Ion Ceban:

Da. Domnul Sîrbu.

Domnul Serghei Sîrbu:

Mulțumesc, domnule președinte al ședinței.

N-am avut posibilitatea să participăm la ședința comisiei și să ne expunem asupra acestui amendament, eu doar vreau să expun poziția fracțiunii privind amendamentul propriu-zis. Prin acest amendament, practic, se anihilează independența și autonomia Comisiei Electorale Centrale, deoarece de azi înainte revocarea membrilor CEC se va face exclusiv printr-o decizie politică a Parlamentului.

Și doar am vrut să vă spun că se încalcă flagrant Codul bunelor practici în materie electorală, adoptat de Comisia de la Veneția în anul 2002, vreau doar să dau citire punctului 77 al acestui cod, acestor standarde ale Comisiei de la Veneția: „În general, revocarea membrilor comisiilor electorale de către organele care i-au numit în funcție trebuie evitată, deoarece pune la îndoială independența lor. Revocarea discreționară este inadmisibilă, totodată motivele revocării trebuie să fie formulate în mod clar și expres (spre exemplu, referința vagă la acțiuni ce discreditează comisia sau la discreția Parlamentului sau organului care l-a înaintat nu este admisibilă).

Fracțiunea Partidului Democrat este categoric împotriva acestui proiect de lege care vine să anihileze independența unei autorități electorale. Vreau să vă spun că nimeni niciodată, nici în guvernarea comunistă nu și-a permis să atenteze la autonomia organului electoral, apropo, profesionalismul căruia a fost apreciat de către toate organismele internaționale, începând cu OSCE, terminând cu Uniunea Europeană, la alegerile din 24 februarie. Dar vă asumați acest vot.

Vă mulțumesc.

Domnul Ion Ceban:

Mulțumesc mult, domnule Sîrbu.

Interesantă, cel puțin, această concluzie în raport cu ceea ce faceți dumneavoastră, ce ați făcut, ultimele declarații în ceea ce ține de Comisia de la Veneția și ceea ce spuneți acum este surprinzător. (*Rumoare în sală.*) Bine.

A vrut domnul Lebedinschi Adrian. Vreți ceva să spuneți?

Domnul Adrian Lebedinschi:

Domnule Sîrbu,

Nu este vorba de demitere și nu e vorba de poziție abstractă, noi vorbim că organul care i-a desemnat să-și expună poziția, iar Parlamentul în plen va examina dacă, într-adevăr, există încălcări, atunci aceste persoane să poată fi demise.

Domnul Sergiu Litvinenco:

Exact.

Domnul Adrian Lebedinski:

Parlamentul, da, sigur.

Domnul Sergiu Litvinenco:

Dacă îmi permiteți.

Domnul Ion Ceban:

Domnule raportor,

Vă rog.

Domnul Sergiu Litvinenco:

Păi, e una să se constate încălcarea, altceva care este încălcarea. Deci nu este o decizie de demitere exclusiv politică, așa cum este în cazul demnitarilor exclusiv politici, este o decizie de demitere în situația în care în raport cu persoana respectivă se constată că el a încălcat prevederile Constituției sau ale Codului electoral. Or, de exemplu, faptul că Comisia Electorală Centrală a inițiat niște alegeri, la un moment dat cineva a decis să anuleze aceste alegeri, după care Comisia Electorală Centrală nu a mai reluat procesul electoral, după mine este o încălcare atît a prevederilor Constituției, cît și a prevederilor Codului electoral.

Domnul Ion Ceban:

Haideți, domnule Sîrbu, ultima.

Domnul Serghei Sîrbu:

Vă mulțumesc, stimate domnule Președinte al ședinței, sînteți foarte indulgent.

O precizare foarte micuță. Astăzi, constatarea ... de asemenea, există posibilitatea în lege de a revoca membrii CEC, doar că constatarea o face instanța de judecată. De cînd Parlamentul este o instanță de judecată ca să constate vinovăția sau nevinovăția ori să constate o încălcare? Eu despre asta vorbesc, se încalcă flagrant toate normele internaționale. Măcar nu vă grăbiți, așteptați un aviz internațional la acest subiect, stimați colegi, deoarece acest proiect contravine grav Constituției Republicii Moldova, dacă, cel puțin, mai aveți o Constituție pe care o respectați.

Domnul Ion Ceban:

Vă mulțumim mult, domnule Sîrbu.

Dacă nu sînt alte comentarii, **supun votului acest proiect de lege în lectura a doua, rog să vă expuneți.** (*Rumoare în sală.*)

Rog numărătorii.

N u m ă r ă t o r i i:

Sectorul nr. 1 – 27.

Domnul Ion Ceban:

Sectorul nr. 2?

N u m ă r ă t o r i i:

Sectorul nr. 2 – 8.

Domnul Ion Ceban:

Sectorul nr. 3?

N u m ă r ă t o r i i:

Sectorul nr. 3 – 20.

Domnul Ion Ceban:

55 de voturi. Adoptat în lectura a doua cu amendamentele respective.

Vă mulțumesc mult.

Stimați colegi,

Următorul proiect din suplimentul ordinii de zi este proiectul de Hotărîre pentru completarea Hotărîrii Parlamentului privind componența numerică și nominală a Biroului permanent al Parlamentului.

De pe loc, domnul Sergiu Sîrbu.

Vă rog frumos.

Domnul Serghei Sîrbu:

Mulțumesc, domnule Președinte.

În baza deciziei Frațiunii Partidului Democrat și în baza cotei care a fost înaintată, propunem completarea Hotărîrii Parlamentului privind componența numerică și nominală a Biroului permanent din partea Frațiunii Partidului Democrat domnul Pavel Filip și domnul Serghei Sîrbu.

Totodată, domnule Președinte,

Stimați colegi,

Eu rog, poate și Direcția generală juridică să ne ajute, dumneavoastră ați aprobat componența Biroului permanent în număr de 15 persoane, 5 persoane din oficiu, OK, deci noi nu avem nici o obiecție, rămân 10 persoane, care, conform Regulamentului, trebuie să fie reprezentați proporțional numărului de mandate în Parlament.

Blocul ACUM, cu 26 de mandate, are 4 reprezentanți în Biroul permanent din aceștia 10, Partidul Democrat, cu 30 de mandate, le-a fost repartizat doar două locuri în Biroul permanent. Evident, proporția nu se respectă, nu se respectă legea, dar noi nu insistăm, domnule Președinte, colegi, noi nu insistăm.

Domnul Ion Ceban:

Am înțeles. Am înțeles că constatați faptul că e un pic trist așa.

Domnul Serghei Sîrbu:

Doar venim cu o propunere, cred că ar fi corect și colegial, oricum aveți majoritatea absolută, cel puțin să respectăm măcar puțin proporția să ne mai dați încă un loc în Biroul permanent Frațiunii Partidului Democrat.

Eu cred că este corect trei membri din 10, exact 30%, mai adăugăm încă un număr, Biroul permanent va fi nu din 15, dar din 16 membri. Majoritatea aveți, dar, cel puțin, proporția puțin se păstrează și, poate, rog chiar și Direcția generală juridică să ne ajute. Nu vrem nimic ... Dar, astăzi, dat fiind că examinăm această propunere, rog să examinăm și să acceptați.

Vă mulțumesc.

Domnul Ion Ceban:

Domnule Sîrbu,

Dumneavoastră ați venit cu solicitarea ca să prezentați propunerea pe care a avut-o fracțiunea, iată. Dar propuneri suplimentare cred că trebuie separat să le vedem.

Haideți, Direcția generală juridică să...

Domnul Ion Creangă:

Domnule Președinte,

Stimați deputați,

Proportionalitatea, de fapt, se examinează la Biroul permanent și el o decide. Atunci când s-a decis că la unii 3, la alții 4, sînt și după virgulă procentele. Și atunci s-au comasat, probabil, chestiile acestea. Doar să analizăm.

Domnul Ion Ceban:

Domnule Sîrbu,

Da, era bună asta cu „veniți la Birou”. Și al doilea, probabil că este, totuși, efectul bumerangului sistemului mixt de vot, aveți mai multe mandate în baza sistemului mixt, ei au mai puține un pic. *(Aplauze.)* Dar acum adevărul s-a restabilit prin respectiv ... exact s-a dat în funcție de voturi.

În fine, haideți ... propunerea este ca ... Aici trebuie să luăm act sau trebuie să votăm? Votăm, da?

Vă rog să votați.

Da, domnul Serghei Sîrbu și domnul Pavel Filip.

Vă rog numărătorii.

Sau unanim?

N u m ă r ă t o r i i:

Sectorul nr. 1 – 27.

Domnul Ion Ceban:

– 27

Sectorul nr. 2?

N u m ă r ă t o r i i:

Sectorul nr. 2 – 24.

Sectorul nr. 3 – 20.

Domnul Ion Ceban:

Toți au votat?

71 de voturi. Proiectul de hotărîre este adoptat.

Următorul proiect de Hotărîre privind modificarea Hotărîrii Parlamentului privind componența nominală a delegației Parlamentului Republicii Moldova la Adunarea Parlamentară a Consiliului Europei.

Prezintă Vlad Batrîncea.

Vă rog frumos.

Domnul Vlad Batrîncea:

Deci ieri, la Biroul permanent, a parvenit un proiect de hotărîre sau o hotărîre a Frațiunii Partidului Democrat în vederea includerii în componența delegației Parlamentului Republicii Moldova la APCE a unui reprezentant.

Așa cum Parlamentul a decis anterior, sînt 4 reprezentanți ai Parlamentului în această delegație: 1 – PSRM, 1 – PPDA, 1 – PAS și 1 – PDM.

Astfel, Frațiunea Partidului Democrat a propus: cu calitatea de membru – domnul Candu Andrian și membru supleant – domnul Cebotari Vladimir.

Domnul Ion Ceban:

Există careva comentarii, expuneri la acest subiect?

Dacă nu, atunci supun votului acest proiect de hotărîre.

Rog să votați.

Unanim.

Stimați colegi.

Mai există un proiect de Hotărîre privind modificarea Hotărîrii Parlamentului privind revocarea din funcția de director al Centrului Național Anticorupție.

S-a rugat... a rugat Secretariatul ca să exprimăm încă o dată votul exact pe acest proiect de hotărîre.

Rog, Secretariatul, să ne comunicați din care cauză.

Doamna Evelina Bubuioc:

A fost supus votului raportul asupra proiectului de Hotărîre. De aceea, pentru stenogramă, trebuie să fixăm votul pentru proiectul de Hotărîre de demitere a directorului CNA.

Domnul Ion Ceban:

În acest context, stimați colegi, rog să vă expuneți. ...

81, da. Da.

Domnul Litvinenco.

Domnul Sergiu Litvinenco:

... directorului CNA. Supunem votului modificarea Hotărîrii Parlamentului cu privire la revocarea directorului CNA prin introducerea articolului 2, care prevede desemnarea unei persoane care va exercita interimatul.

Domnul Ion Ceban:

Exact. Rog să vă expuneți.

Numărătorii,

Rog să ne spună rezultatul votului.

N u m ă r ă t o r i i:

Sectorul nr. 1 – 27.

Domnul Ion Ceban:

Sectorul nr. 2?

N u m ă r ă t o r i i:

Sectorul nr. 2 – 8.

Domnul Ion Ceban:

Sectorul nr. 3?

N u m ă r ă t o r i i:

Sectorul nr. 3 – 21.

Domnul Ion Ceban:

Cu 56 de voturi, proiectul de hotărîre este adoptat.

Vă mulțumesc mult.

Dacă nu avem altceva pentru ziua de astăzi, vă spunem o zi frumoasă.

Este un anunț?

Vă rog frumos.

Domnul Mihail Popșoi:

Reprezentanții diasporei vor să ne... vor să dea dovadă de un gest frumos. Este aici un domn din diasporă care vrea să acorde câte o floare doamnelor deputate.

Domnul Ion Ceban:

Așteptăm.

Și încă o dată vrem să le mulțumim celor din Partidul Democrat că au revenit astăzi la lucru, în Parlament, și sperăm că vom avea mult, da, mult de făcut împreună, veți fi o opoziție constructivă, așa cum v-ați autodenumit.

Domnule Țurcan,

Vă rog mult.

Domnul Vladimir Țurcan:

Vă mulțumesc.

Stimați colegi,

Cei care sînt astăzi desemnați ca membri ai comisiei de anchetă, vă rog, după ședință, acum, ne convocăm în biroul 114.

Domnul Ion Ceban:

Mulțumesc mult.

Domnule Slusari,

Vă rog.

Domnul Alexandru Slusari:

... furtului miliardelor, vă rog, vă amintesc, mâine, la orele 14.00, probabil că în biroul 114.

Domnul Ion Ceban:

Mulțumesc mult.

Stimați colegi,

Totuși, haideți să așteptăm. Cît durează? Un minut, 30 de secunde.

Vă rugăm mult, 30 de secunde să așteptăm să vină cineva cu flori.

Eu vă mulțumesc mult și vă spun o zi frumoasă în continuare să aveți.

Ședința s-a încheiat la ora 15.30.

Stenograma a fost pregătită spre publicare în Direcția pentru lucrările plenului Parlamentului din cadrul Direcției generale documentare parlamentară a Secretariatului Parlamentului